A&B Strugațki

VALURILE LINIȘTESC VÂNTUL

EȘTI ALTFEL DECÂT CEILALȚI? EȘTI MEREU SINGUR

EDITURA NEMIRA

A&B Strugațki

VALURILE LINIȘTESC VÂNTUL

ȘTI ALTFEL DECÂT CEILALȚI? ȘTI MEREU SINGUR

TRADUCERE DE VALERIAN STOICESCU

NEMIRA
'94

Coperta colecției : DAN ALEXANDRU IONESCU

© **Arkadi și Boris Strugațki**
VOLNÎI GASEAT VETR

Toate drepturile asupra acestei versiuni aparțin S. C. „NEMIRA“ S. R. L. Reproducerea integrală sau parțială a textului este interzisă și va fi pedepsită conform legii.

Difuzare :
Editura NEMIRA , C. P. 26—38, București
Tel/Fax : 668. 54. 10

ISBN 973-569-011-X

Să înțelegi înseamnă să simplifici.

D. STROGOV

Introducere

MĂ CHEAMĂ Maxim Kammerer. Am optzeci și nouă de ani.

Cândva, tare demult, am citit o poveste străveche, care începea exact așa. Îmi amintesc cum mă gândeam atunci că, dacă vreodată îmi voi scrie memoriile, așa voi începe. De fapt, textul propus, care la drept vorbind nu poate fi numit „Memorii", ar fi trebuit să-l încep cu o scrisoare, pe care am primit-o în urmă cu aproximativ un an :

„Kammerer,

Dumneavoastră, desigur, ați citit faimoasele «Cinci biografii ale secolului». Vă rog, ajutați-mă să aflu cine anume se ascunde sub pseudonimele P. Soroka și E. Brown. Cred că vă va fi mult mai ușor de aflat decât mie.

M. Glumova

13 iunie 125, Novgorod"

N-am răspuns la această scrisoare pentru că n-am reușit să descopăr adevăratele nume ale autorilor celor „Cinci biografii ale secolului". Am lămurit doar faptul că, așa cum și era de așteptat, P. Soroka și E. Brown sunt colaboratori eminenți ai grupului „Ludenii" din *Institutul de Cercetare a Istoriei Cosmice* (ICIC).

Mi-am imaginat lesne simțămintele pe care le-a avut Maia Toivovna Glumova atunci când a citit biografia fiului ei, așa cum a fost înfățișată de P. Soroka și E. Brown. Și am înțeles că trebuie să vorbesc.

Am scris aceste memorii.

Din punctul de vedere al unui cititor fără idei preconcepute, dar mai ales al unui cititor tânăr, memoriile de față prezintă evenimente care au pus capăt unei întregi epoci în conștiința de sine cosmică a omului și care, așa cum s-a vădit de la bun început, au deschis perspective cu totul noi, cercetate până atunci doar din punct de vedere teoretic. Am fost martor și participant la respectivele evenimente și, într-un anume sens, chiar inițiatorul lor ; de aceea nici nu-i de mirare că în decursul ultimilor ani, grupul „Ludenilor" mă bombardează cu întrebări oficiale și neoficiale pe această temă, rugăminți de ajutor și referiri la datoria cetățenească. Din capul locului am tratat cu înțelegere și simpatie țelurile și sarcinile grupului „Ludenii", dar niciodată nu mi-am ascuns față de el scepticismul referitor la șansele de succes. În afară de asta, îmi era cât se poate de limpede că materialele și datele deținute de mine nu-i pot fi de nici un folos, astfel că de-a lungul vremii m-am eschivat în fel și chip să particip la munca lui.

Dar iată că acum, din motive de ordin mai degrabă personal, am simțit necesitatea imperioasă de a aduna la un loc și a propune atenției celor interesați tot ce îmi este cunoscut despre primele zile ale Marii Revelații, despre evenimentele ce au provocat de fapt furtuna de discuții încărcate de teamă, emoții, discordanțe, revolte și îndeosebi de o mare uimire — deci tot ceea ce definește Marea Revelație.

Am recitit ultimul paragraf și sunt nevoit să mă corectez imediat. În primul rând, se înțelege, n-am să ofer nici pe departe tot ce știu. Unele materiale au un caracter prea deosebit pentru a fi prezentate aici. Nu am să dezvălui nici unele nume, din considerente etice. Mă reținși de la menționarea unor metode specifice activității mele din acea perioadă, când eram șeful secției

Evenimente Excepționale (EE) din cadrul Comisiei de Control (COMCON)-2.

În al doilea rând, evenimentele anului 99 nu au fost, la drept vorbind, primele zile ale Marii Revelații, ci, dimpotrivă, ultimele. Tocmai de aceea ele au rămas azi numai obiectul cercetărilor strict istorice. Și am impresia că tocmai acest lucru nu-l înțeleg, sau, mai precis, nu vor să-l admită colaboratorii grupului „Ludenii", în ciuda tuturor strădaniilor mele de a fi cât mai convingător. Se poate, de altfel, să nu fi fost destul de insistent. Anii își spun cuvântul.

Persoana lui Toivo Glumov stârnește, desigur, pentru grupul „Ludenii" un interes deosebit, aș spune chiar special. Înțeleg cauzele, de aceea în memoriile mele am făcut din această persoană o figură centrală.

Firește, nu numai de aceea și nu atât dintr-o atare pricină. De câte ori îmi aminteam de acele zile, și orice îmi aminteam în legătură cu acele zile, în memorie îmi apărea imediat Toivo Glumov — îi văd fața tânără, uscățivă și întotdeauna serioasă, genele lungi, decolorate și veșnic ușor coborâte deasupra ochilor cenușii, limpezi, îi aud vorbele parcă dinadins tărăgănate, simt iarăși cum izvorăște din el o energie pașnică, neputincioasă, dar implacabilă, întocmai unui țipăt mut: „Hei, ce-i cu tine? De ce nu acționezi? Dă ordine!" Alteori, dimpotrivă, îmi aminteam mai întâi de el, datorită vreunui prilej oarecare, și imediat, ca treziți de un ghiont zdravăn, se deșteptau „câinii înrăiți ai amintirilor" — toată groaza acelor zile, toată disperarea acelor zile, toată neputința acelor zile; groază, disperare, neputință pe care le-am îndurat singur, fiindcă n-am avut cu cine să le împart.

Baza memoriilor prezente o constituie documentele. De regulă, acestea sunt rapoarte-comunicări primite de la inspectorii mei, și uneori câte o corespondență oficială pe care am introdus-o cu intenția de a reda atmosfera acelor vremuri. În general, cercetătorul competent și exigent va observa ușor că un întreg șir de documente referitoare la problemă nu a fost introdus în memorii, în timp ce unele documente inserate ar putea foarte bine lipsi. Răspunzând la un asemenea reproș, menționez de la început că am adunat materialele în concordanță cu

principii bine determinate, a căror esență nu simt nici imboldul, nici nevoia imperioasă de a o dezvălui.

În continuare, o considerabilă parte a textului este constituită din capitole-reconstrucții. Aceste capitole, scrise de mine, reprezintă de fapt reconstituirea scenelor și evenimentelor la care nu am fost martor. O reconstituire efectuată pe baza povestirilor, fonoînregistrărilor și relatărilor ulterioare ale oamenilor care au participat la aceste scene și evenimente, persoane cum ar fi : Asia, soția lui Toivo Glumov, colegii lui, cunoștințele ș.a.m.d. Recunosc că respectivele capitole nu au o valoare prea mare pentru colaboratorii grupului „Ludenii", dar ce să fac, pentru mine ele sunt prețioase.

În sfârșit, mi-am permis să diluez puțin textul purtător de informații al memoriilor, cu propriile mele reminiscențe, furnizând indicii nu atât despre evenimentele de atunci, cât despre Maxim Kammerer la vârsta de cincizeci și opt de ani. Chiar și acum, nu mi se pare lipsită de interes comportarea acestui om în împrejurările descrise...

Luând definitiv hotărârea de a-mi scrie memoriile, m-am pomenit în fața unei dileme : cu ce să încep ? Ce a pus temelia Marii Revelații și când ?

Strict vorbind, totul a început acum două secole, când în adâncurile lui Marte s-a descoperit pe neașteptate un oraș tunelar, pustiu, din chihlimbarin ; atunci a fost rostit pentru prima dată cuvântul „Pelerinii".

Asta-i corect. Dar prea la modul general. La fel de bine s-ar fi putut spune că Marea Revelație a început din momentul Marii Explozii.

Așadar, poate acum cincizeci de ani ? Cu dosarul „copiilor abandonați" ? Sau, poate, când problema Pelerinilor a prins pentru prima oară o nuanță tragică, atunci când s-a născut și s-a răspândit din gură-n gură veninosul termen-reproș „sindromul Sikorski" ? Complexul fricii necontrolate în fața posibilei invazii a Pelerinilor ? La fel de corect. Și mult mai la obiect față de problema în discuție... Dar pe vremea aceea încă nu eram șeful secției EE și însăși secția EE încă nu exista. Și, la urma urmei, doar n-o să scriu istoria Pelerinilor !

Pentru mine, totul a început în luna mai, anul 93, când și eu, ca și ceilalți șefi ai secțiilor EE din toate sec-

toarele COMCON-2, am primit o informare despre întâmplarea de pe Tissa. (Nu de pe râul Tisa, ci de pe planeta Tissa, de lângă steaua EN 63601, cu puțin timp înainte de a fi descoperită de băieții din GSP.) Informarea trata cele întâmplate ca pe un caz de nebunie, brusc și inexplicabil apărută la toți trei membrii grupului de cercetare ce aterizase cu două săptămâni în urmă pe un podiș (i-am uitat numele). Toți trei au avut brusc senzația că s-a pierdut legătura cu baza centrală și că, în general, s-a pierdut legătura cu oricine, în afară de nava-mamă de pe orbită, iar automatul de pe nava-mamă transmitea o comunicare ce se repeta fără întrerupere, cum că Pământul ar fi pierit datorită unui cataclism cosmic, după ce populația Pământului ar fi dispărut în urma unor epidemii inexplicabile.

Nu mai țin minte amănuntele. Se pare că doi dintre cercetători ar fi încercat să se sinucidă, apoi, în cele din urmă, au plecat în pustiu — disperați că viitorul lor e lipsit de speranță și de absolut orice perspectivă. Comandantul grupului s-a dovedit însă un om tare. A strâns din dinți și și-a impus să trăiască, de parcă Omenirea n-ar fi pierit, ci doar el ar fi avut un accident și ar fi fost despărțit pentru totdeauna de planeta natală. Mai târziu, a povestit că, după paisprezece zile de asemenea viață nebună, i-a apărut cineva îmbrăcat în alb și l-a anunțat că el, comandantul, a trecut cu brio prima încercare și este primit în calitate de candidat în societatea Pelerinilor. În a cincisprezecea zi, a sosit de pe nava-mamă naveta de avarie, și atmosfera s-a destins. Cei plecați în pustiu au fost găsiți cu bine, erau în toate mințile și nimeni nu avusese de suferit. Mărturiile lor coincideau până în cele mai mici amănunte. De exemplu, reproduceau absolut identic intonațiile automatului, care, chipurile, transmisese comunicarea fatală. Percepuseră în mod subiectiv cele întâmplate ca pe o înscenare teatrală convingătoare și neobișnuit de veridică, în care, vrând-nevrând, s-au pomenit, brusc, participanți. Mentoscopierea profundă a confirmat senzația lor subiectivă și chiar a arătat că, în cel mai adânc subconștient, nici unul din-

tre ei nu se îndoia de faptul că totul fusese doar un spectacol regizat.

Din câte știu, colegii mei din alte sectoare au interpretat informarea ca pe un EE destul de oarecare, un simplu Eveniment Excepțional inexplicabil, cum apar destul de des la Periferie. Toată lumea rămâne în viață și sănătoasă. Continuarea muncii într-un sector cu EE nu era obligatorie, n-a fost obligatorie de când lumea și pământul. Nu sau găsit doritori să dezlege enigma. Sectorul acelui EE a fost evacuat. S-a luat act de prezența EE-ului și — la arhivă cu el !

Dar eu eram discipolul răposatului Sikorski ! În vremurile când trăia, deseori l-am contestat, în gând și pe față, atunci când era vorba despre o amenințare din afară la adresa omenirii. Mi-a fost însă greu să contest o teză a lui, pe care, de fapt, nici nu voiam să o contest : „Noi suntem lucrători în COMCON-2. Ne e îngăduit să avem reputația de ignoranți, mistici și nătărăi superstițioși. Dar nu ne e îngăduit un singur lucru : să subestimăm pericolul. Și dacă în casa noastră a mirosit brusc a sulf, suntem pur și simplu obligați să presupunem că undeva, alături, a apărut un drac încornorat și, deci, trebuie să luăm măsurile corespunzătoare, până la organizarea la scară industrială a producției de agheasmă". Și îndată ce am auzit că cineva în alb vorbește solemn în numele Pelerinilor, am și simțit mirosul de sulf și am tresărit precum un bătrân cal de luptă la sunetul goarnei.

Am făcut interpelările corespunzătoare, pe canalele corespunzătoare. Fără să mă mir prea mult, am descoperit că, în general, cuvântul „Pelerini" lipsește din lexicul instrucțiunilor, ordinelor și planurilor de perspectivă ale COMCON-2. Am fost în audiență la cele mai mari instanțe ale noastre și m-am convins, deja fără surprindere, că în ochii celor mai de seamă șefi ai noștri problema activității progresoriale a Pelerinilor în sistemul omenirii era, într-un fel, ascunsă, suportată ca o boală a copilăriei. Tragedia lui Lev Abalkin și Rudolph Sikorski părea, în mod inexplicabil, să fi îndepărtat pentru totdeauna suspiciunile cu privire la Pelerini.

Singurul om în care îngrijorarea mea a stârnit o licărire de compasiune a fost Athos-Sidorov, președintele

sectorului și șeful meu direct. A aprobat cu autoritatea lui și a atestat cu semnătura tema propusă de mine : „Vizita bătrânei doamne". Mi-a permis să formez un grup special pentru prelucrarea acestei teme. Practic, mi-a semnat un cec în alb.

Am început cu organizarea unui sondaj de expertiză în rândul celor mai competenți specialiști în domeniul xenosociologiei. Mi-am propus drept scop crearea celui mai probabil model de activitate progresorială a Pelerinilor în sistemul omenirii terestre. Ca să nu intru în amănunte : toate materialele culese le-am trimis cunoscutului istoric al științelor, eruditul Isaac Bromberg. Acum nu mai știu de ce am procedat așa, pentru că în acel moment Bromberg nu se mai ocupa de xenologie, deja de mulți ani. Poate pentru că majoritatea specialiștilor cărora m-am adresat cu aceste probleme a refuzat pur și simplu să discute serios cu mine (sindromul Sikorski !), iar Bromberg, după cum bine se știa, „întotdeauna avea în stoc câteva cuvinte", indiferent de tema pusă în discuție.

Oricum, doctorul I. Bromberg mi-a trimis răspunsul său, cunoscut și astăzi specialiștilor sub denumirea „Memorandumul lui Bromberg".

De la el a și început totul.

De la el încep și eu.

(Sfârșitul introducerii)

DOCUMENTUL 1

Către COMCON-2
sectorul „Ural — Nord"
lui Maxim Kammerer personal.
Document de serviciu.

Data : 3 iunie 94.

Autor : I. Bromberg, consultant principal la COMCON-1, doctor în științe istorice, laureat al premiului Herodot (anii 63, 69 și 72), profesor, laureat al Micului premiu Ian Amos Kamenski (anul 57) doctor în xenopsihologie, doctor în sociotopologie, membru titular al Academiei de Sociologie (Europa), membru corespondent

al Laboratoriumului (Academia de științe) din Măreața Tagoră, magistru în realizarea abstracțiilor Parcival.

Tema : „Vizita bătrânei doamne".

Cuprins : modelul de lucru al activității progresoriale a Pelerinilor în sistemul omenirii de pe Pământ.

Dragă Kammerer !

Vă rog, nu socotiți drept batjocură din partea unui bătrân șapoul birocratic de la începutul acestei scrisori. Am vrut doar să subliniez că scrisoarea mea, deși cu totul personală, poartă în același timp un caracter absolut oficial. Îmi amintesc de șapoul din rapoartele și comunicările Dumneavoastră, de pe vremea când nefericitul nostru Sikorski își arunca rapoartele pe masă, în fața mea, ca pe niște argumente (destul de jalnice).

Atitudinea mea față de organizația Dumneavoastră nu s-a schimbat defel, nu am ascuns-o niciodată și, fără-ndoială, acest lucru vă este binecunoscut. Dar am cercetat cu mare interes materialele pe care mi le-ați trimis cu atâta amabilitate. Vă mulțumesc. Aș vrea să vă asigur că veți găsi în mine un aliat și un colaborator înflăcărat în această direcție a muncii Dumneavoastră (și numai în aceasta !).

Nu știu dacă a fost o coincidență, dar am primit „Rezumatul modelelor" Dumneavoastră chiar în momentul în care eu însumi mă pregăteam să-mi fac un bilanț al gândurilor despre natura Pelerinilor și despre ciocnirea lor inevitabilă cu civilizația Pământului. De altfel, convingerea mea profundă este că nu există întâmplări. Probabil că această problemă s-a copt.

Nu am timpul, nici dorința de a întreprinde o critică amănunțită asupra documentului Dumneavoastră. Nu pot să nu remarc însă faptul că, prin primitivitatea lor anecdotică, modelele „Caracatița" și „Conchistadorul" au stârnit în mine o nestăvilită poftă de râs, iar modelul „Aer nou", prin construcția lui, deși nu lasă o impresie cu totul trivială, este complet lipsit de o argumentație cât de cât serioasă. Opt modele ! Optsprezece lucrători, printre care strălucesc stele cum ar fi Karibanov, Iasuda, Mikici ! La naiba, m-aș fi așteptat la ceva mai substanțial ! Luați-o cum vreți, Kammerer, dar apare într-un mod cât se

poate de firesc presupunerea că n-ați reușit să insuflați acestor mari maeștri „îngrijorarea cu privire la ignoranța noastră comună în această problemă". Oamenii au scris, efectiv, în bătaie de joc.

Prin prezenta, așez de fapt pe piedestalul atenției Dumneavoastră, o scurtă adnotație la viitoarea mea carte pe care intenționez să o intitulez „Monocosm : apogeu sau început ? Însemnări despre evoluția evoluției". Și iarăși nu am nici timpul, nici dorința de a vă prezenta suficient de amănunțit tezele mele principale. Pot doar să vă asigur că referitor la oricare dintre aceste teze este posibilă și astăzi o argumentație minuțioasă ; astfel încât, dacă veți avea întrebări la adresa mea, vor fi bucuros să vă răspund la ele. (Apropo, nu mă pot abține să constat că faptul de a vă adresa mie pentru consultare a fost, poate, primul și deocamdată unicul act social util al organizației Dumneavoastră, pe tot parcursul existenței ei.)

Deci, MONOCOSM.

Orice Rațiune — fie ea tehnologică, rousseauistă sau chiar hedonică — trece, în procesul de evoluție al primei ordini, de la starea de maximă separare (sălbăticie, înrăire reciprocă, mediocritatea stărilor emoționale, neîncredere) la starea posibilității maxime de unire, păstrându-și individualitatea (prietenie, cultivarea desăvârșită a relațiilor, altruism, dispreț față de accesibil). Acest proces este coordonat de legi biologice, biosociale și specific sociale. El este bine studiat și prezintă interes pentru noi în momentul de față doar în măsura în care ne conduce la întrebarea : și mai departe ? Făcând abstracție de trilurile romantice ale teoriei progresului vertical, descoperim pentru Rațiune doar două posibilități reale, principial diferite. Există ori oprire, autoliniștire, închidere în sine și pierderea interesului pentru lumea fizică, ori intrarea pe calea evoluției celei de-a doua ordini, pe calea evoluției planificate și coordonate, pe calea spre Monocosm.

Sinteza Rațiunilor este inevitabilă. Ea dăruiește un număr incalculabil de noi fațete de percepție a lumii, prin urmare duce la o incredibilă creștere a cantității și, în principal, a calității informației accesibilă percep-

ției, ceea ce provoacă la rândul ei diminuarea suferințelor până la un minimum posibil și amplificarea maximă a bucuriilor. Noțiunea de „casă" se lărgește până la dimensiunile Universului. (Probabil, că tocmai din această cauză a apărut și noțiunea superficială și iresponsabilă de „Pelerini".) Se va ivi un nou metabolism și, drept consecință, viața și sănătatea vor deveni, practic, veșnice. Vârsta individului va deveni comparabilă cu vârsta obiectelor cosmice — o dată cu lipsa totală a acumulării oboselii psihice. Individul Monocosmului nu are nevoi de creatori. El însuși este creator și consumator de cultură. Este capabil să reconstituie, dintr-o picătură de apă, nu numai imaginea oceanului, dar și întreaga lume a ființelor ce îl populează, inclusiv cele raționale ; și toate acestea cu o foame senzorială continuă, de nepotolit.

Fiecare nou individ vă apărea ca o lucrare a artei sincretice : creată de fiziologi, geneticieni, ingineri, psihologi și esteticieni, pedagogi și filozofi ai Monocosmului. Bineînțeles, acest proces se întinde de-a lungul a câteva zeci de ani pământeni și, evident, este ocupația cea mai onorabilă și pasionantă a Pelerinilor. Omenirea contemporană nu cunoaște analogii ale unui asemenea gen de artă, dacă nu socotim, poate, rarisimele cazuri de Dragoste Înălțătoare.

„CREEAZĂ FĂRĂ SĂ DISTRUGI !" — iată deviza Monocosmului.

Monocosmul nu poate să nu ia în considerație calea lui de dezvoltare și unicul său modus vivendi corect. Durerea și disperarea provoacă în el imaginea Rațiunilor dispersate, care nu s-au „copt" până la contopirea cu dânsul. Este nevoit să aștepte până când Rațiunea se va dezvolta în limitele evoluției primului regim și va ajunge la starea societas-ului atotplanetar. Doar atunci se pot începe intervențiile în biostructură, cu scopul de a pregăti trecerea purtătorului de Rațiune la organismul monocosmic al Pelerinilor, pentru că amestecul Pelerinilor în destinele civilizațiilor dispersate nu poate aduce nimic bun.

Situația este semnificativă : în fond, progresorii Pământului doresc să accelereze procesul istoric de creare,

în civilizațiile mizere, a unor structuri sociale desăvârșite. Astfel, ei par a pregăti noi rezerve materiale pentru activitatea ulterioară a Monocosmului.

Astăzi cunoaștem trei civilizații ce se consideră prospere :

Leonidienii. Este o civilizație extrem de veche (pe puțin de trei sute de mii de ani, orice ar spune răposatul Pak Hin). Reprezintă modelul civilizației „lente"; s-a oprit la stadiul de unire cu natura.

Tagorienii. Civilizația prudenței hipertrofice. Trei sferturi din întreaga ei forță se direcționează spre studierea consecințelor vătămătoare ce ar putea decurge din descoperiri, invenții, noi procese tehnologice și așa mai departe. Această civilizație ni se pare ciudată tocmai pentru că nu suntem capabili să înțelegem de ce prevenirea consecințelor dăunătoare poate fi atât de interesantă și cât de multă delectare intelectuală și emoțională poate provoca această activitate. Procesul de frânare a progresului este tot atât de pasionant ca și crearea lui — totul depinde de orientarea inițială și de educație. Ca urmare, nu dispune decât de transport în comun, aviație defel, o rețea foarte dezvoltată de comunicații prin cablu.

A treia este civilizația noastră, și abia acum înțelegem de ce Pelerinii trebuie să se amestece în primul rând în viața noastră. Noi ne MIȘCĂM. Ne mișcăm și, în consecință, putem alege greșit direcția mișcării.

Acum, deja nimeni nu-și amintește de „brânciști", care, cu un entuziasm fanatic, au încercat să forțeze progresul tagorienilor și leonidienilor. S-a înțeles de mult că un astfel de brânci dat unei civilizații atât de perfecte în felul ei este o activitate la fel de inutilă și lipsită de perspective ca și încercarea de a accelera creșterea unui copac, să zicem a unui stejar, trăgându-l în sus de ramuri. Pelerinii nu sunt „brânciști", ei nu au și nici nu vor putea avea ca sarcină forțarea progresului. Țelul lor este căutarea, separarea, pregătirea pentru atașare și, în sfârșit, integrarea în Monocosm a indivizilor care s-au copt pentru asta. Nu știu după ce principiu își efectuează Pelerinii selecția ; și este păcat, pentru că, indiferent că vrem sau nu, problema se prezintă, fără ocolișuri și fără terminologie științifică, astfel :

Unu : intrarea omenirii pe calea evoluției celui de-al doilea regim înseamnă, practic, transformarea lui homo sapiens în Pelerin.

Doi : această transformare nu este nici pe departe valabilă pentru oricare homo sapiens.

Rezumat :

omenirea va fi împărțită în două părți inegale ;

omenirea va fi împărțită în două părți inegale după un parametru necunoscut nouă ;

omenirea va fi împărțită în două părți inegale după un parametru necunoscut nouă, iar partea mai mică va întrece, forțat și întotdeauna, partea mai mare ;

omenirea va fi împărțită în două părți inegale după un parametru necunoscut nouă, partea mai mică a ei va întrece, forțat și întotdeauna, partea mai mare, iar totul se va împlini prin voința și arta unei supercivilizații, incontestabil străină omenirii.

Dragă Kammerer ! Ca un exercițiu sociopsihologic, vă propun pentru analiză această situație nelipsită de noutăți.

Acum, când vă sunt oarecum clare principiile strategiei progresoriale ale Monocosmului, puteți, probabil, să determinați mai bine decât mine direcțiile principale ale contrastrategiei și tacticii pentru evidențierea momentelor de activitate ale Pelerinilor. Se înțelege, căutarea, separarea și pregătirea pentru atașare a indivizilor „copți" sunt, inevitabil, însoțite de fenomene și evenimente accesibile unui observator atent. Ne putem aștepta, de exemplu, la apariția unor fobii în masă, a unor noi învățături cu orientare mesianică, la apariția unor oameni cu aptitudini neobișnuite, la dispariția inexplicabilă a altora, la formarea spontană, ca prin farmec, a unor noi capacități umane ș.a.m.d. De asemenea, v-aș recomanda insistent să nu-i scăpați din ochi pe tagorienii și pe Căposii acreditați pe Pământ — sensibilitatea lor față de inexplicabil și necunoscut este mult mai mare decât a noastră. (În acest sens, trebuie urmărită și comportarea animalelor terestre, mai ales a celor de turmă și care posedă germeni de intelect.)

Bineînțeles, în sfera atenției Dumneavoastră trebuie

să intre nu numai Pământul, ci și întregul Sistem Solar, Periferia și, în primul rând, Periferia tânără.

Vă doresc succes. Al Dumneavoastră,
I. B r o m b e r g.

(Sfârșitul Documentului 1)

DOCUMENTUL 2

Către președintele sectorului „Ural-Nord"

Data : 13 iunie 94.
Autor : M. Kammerer, șeful secției EE.
Tema 009 : „Vizita bătrânei doamne".
Conținut : Moartea lui I. Bromberg.

Președinte,

Profesorul Isaac Bromberg a decedat subit în sanatoriul „Lunca Bejin", în dimineața zilei de 11 iunie a.c.

În arhiva lui personală nu a fost găsită nici măcar o notiță cu privire la modelul „Monocosm" și, în general, nici o însemnare despre Pelerini. Căutările continuă.

Se anexează certificatul medical de deces.

(Sfârșitul Documentului 2)

La începutul anului 95, tânărul meu stagiar Toivo Glumov a citit respectivele documente exact în această ordine și, bineînțeles, documentele nu puteau să nu-i lase o impresie bine definită, nu puteau să nu-l predispună la presupuneri absolut determinate, cu atât mai mult cu cât aceste presupuneri confirmau așteptările lui cele mai sumbre. Sămânța a căzut pe un sol fertil. Glumov a găsit imediat certificatul medical și, neobservând la el absolut nimic din ceea ce ar fi putut să-i confirme suspiciunile, a cerut permisiunea să mi se adreseze.

Îmi amintesc bine acea dimineață (posomorâtă, cu multă zăpadă și cu un adevărat viscol dincolo de ferestrele cabinetului), poate și din pricina contrastului, pentru că, fizic, eram aici, în Uralul iernatic, urmărind, absent, fi-

ricelele de apă dezghețate de pe geamuri, iar în fața ochilor mei gânditori se aflau noaptea tropicală, așternută deasupra oceanului cald și corpul gol, neînsuflețit, ce se legăna într-o spumă fosforescentă și se izbea periodic de un mal nisipos și ușor înclinat. Tocmai primisem de la Centru informarea despre cel de-al treilea caz mortal de pe insula Matuku.

În acel moment a apărut în fața mea Toivo Glumov ; și, izgonind vedenia, l-am invitat să se așeze și să vorbească.

Fără nici o introducere, m-a întrebat dacă cercetările privind circumstanțele morții doctorului Bromberg sunt socotite încheiate. Am răspuns cu o oarecare uimire că, practic, nu avusese loc nici o cercetare, iar în moartea bătrânului în vârstă de un secol și jumătate nu existase nici o circumstanță deosebită.

Atunci unde sunt notițele doctorului Bromberg pe tema „Monocosmului" ?

I-am explicat că, mai degrabă, astfel de notițe nici nu au existat vreodată. Trebuie să presupunem că scrisoarea doctorului Bromberg este o improvizație. Doctorul Bromberg a fost un strălucit improvizator.

Atunci trebuie să înțelegem că scrisoarea doctorului Bromberg și comunicarea despre moartea acestuia, trimisă de către Maxim Kammerer Președintelui, au fost alăturate din întâmplare ?

Mă uitam la el, la buzele lui subțiri, strânse cu hotărâre, la fruntea ca de taur, cu o șuviță rebelă de păr blond-albicios, și am înțeles cât se poate de clar ce ar fi vrut să audă acum de la mine. „Da, Toivo, băiete ! ar fi vrut să audă. Și eu gândesc ca tine. Bromberg ghicea prea multe, și atunci Pelerinii l-au îndepărtat, iar neprețuitele lui hârtii au fost furate." Dar eu, bineînțeles, nu m-am gândit la una ca asta și nici nu i-am spus băiatului meu Toivo așa ceva. De ce se găseau documentele laolaltă nici eu nu știam. Mai degrabă, fuseseră puse împreună pur și simplu din întâmplare. Așa i-am și explicat.

Atunci m-a întrebat dacă ideile lui Bromberg au fost traduse în practică.

I-am răspuns că problema este în studiu. Toate cele opt modele propuse de experți sunt foarte vulnerabile la

critici. Cât despre ideile lui Bromberg, împrejurările nu prea favorizează o atitudine serioasă față de ele.

Atunci și-a făcut curaj și m-a întrebat direct dacă eu, Maxim Kammerer, șeful secției, intenționez să mă ocup de studierea ideilor brombergiene. Și aici, în sfârșit, am avut posibilitatea să-i fac o bucurie. A auzit de la mine exact ceea ce dorea să audă.

— Da, băiete, am spus. Pentru asta te-am și luat în secția mea.

A plecat fericit. În acel moment, firește, nici el, nici eu nu ne-am imaginat că tocmai atunci făcusem primul pas spre Marea Revelație.

Sunt un psiholog-practician. Fără falsă modestie, indiferent cu ce persoană am de-a face, simt cu mare exactitate starea sufletească și direcția gândurilor ei în fiecare moment și îi prezic destul de acceptabil acțiunile. Dacă, însă, aș fi rugat să explic cum reușesc asta, ba mai mult decât atât, să desenez sau să descriu în cuvinte ce fel de imagine se creează în conștiința mea, aș fi pus într-o situație foarte dificilă. Ca oricare psiholog-practician, aș fi nevoit să apelez la analogii din lumea artei și a literaturii. M-aș referi la eroii lui Shakespeare sau Dostoievski, ai lui Strogov, Michelangelo sau Johann Surda.

Deci Toivo Glumov îmi amintea de mexicanul Rivera. Am în vedere povestirea lui Jack London. Secolul XX. Poate chiar XIX, nu-mi amintesc precis.

Toivo Glumov era de profesie Progresor. Specialiștii îmi spuneau că putea deveni un Progresor de cea mai înaltă clasă, un Progresor-as. Referințele despre el erau strălucite. Avea o excelentă stăpânire de sine, dădea dovadă de un remarcabil sânge rece, de o viteză de reacție cum rar poți întâlni, era un actor înnăscut și un maestru al improvizației. Și iată că, lucrând ceva mai mult de trei ani ca Progresor, demisionează fără un motiv evident și se întoarce pe Pământ. Abia își termină recondiționarea, că și ia în primire MIP-ul, realizând, fără prea mare greutate, că pe planeta noastră unica organizație cu care poate stabili relații în vederea noilor lui scopuri este COMCON-2.

A apărut în fața mea în decembrie 94, glacial, gata să răspundă la un șir nesfârșit de întrebări — de ce el,

care promitea atât de mult, care era absolut sănătos și fusese susținut în fel și chip, și-a lăsat brusc serviciul, profesorii, camarazii, de ce a distrus planuri elaborate cu atâta minuție, de ce a stins toate speranțele puse în el... Desigur, nu l-am întrebat nimic din toate astea. Nu-mi păsa deloc pentru ce nu mai vrea să fie Progresor. Mă interesa doar de ce a vrut pe neașteptate să devină, dacă putem spune așa, un Contra-Progresor.

Am reținut răspunsul lui. Simte ostilitate față de însăși ideea de Progresori. Dacă se poate, n-ar intra în amănunte. Pur și simplu, el, un Progresor, are o părere detestabilă despre Progresori. Și acolo (a arătat cu degetul mare peste umăr) i-a trecut prin cap un gând trivial : în vreme ce el se va tot trage de prohab și-și va flutura spada, bătând cadența pe pietrele piețelor arkanariene, aic (a făcut semn cu arătătorul sub picioarele lui) cine știe ce pușlama, îmbrăcată cu un balonzaid modern, de culoarea curcubeului, și cu o metamiră peste umăr, va cutreiera piețele Sverdloskului. Din câte știe el, Toivo Glumov, acest gând simplut nu le-a venit prea multor oameni și, chiar dacă le-a venit, li s-a părut absurd, umoristic sau romantic. Lui însă, Toivo Glumov, o idee nu-i mai dă pace : zeii nu au nevoie de nici o permisiune pentru a se amesteca în treburile noastre. Zeii nu au ce căuta la noi pe Pământ, fiindcă „bunurile zeilor sunt vânturile, ele umflă pânzele, și tot ele stârnesc furtuna". (Mai târziu, am găsit, cu mare greutate acest citat. Era din Verbliben.)

Se vedea de la o poștă că în fața mea stătea un catolic care îl întrecea în catolicismul său pe însuși papa de la Roma, adică pe mine. Și atunci, fără prea multă vorbă, l-am luat în serviciul meu și i-am încredințat, pe loc, tema „Vizita bătrânei doamne".

Toivo Glumov s-a dovedit muncitor. Era energic, avea inițiative, nu știa ce e oboseala. Și mai dovedea o calitate, foarte rară la vârsta lui : nu-l decepționau insuccesele. Pentru el nu existau rezultate negative. Mai mult decât atât, rezultatele negative ale cercetărilor îl bucurau la fel de mult ca și cele pozitive, mai rare. Parcă de la început își propusese să nu descopere în timpul vieții nimic precis, reușind să obțină satisfacție doar din procedura de analiză (deseori, destul de plictisitoare) a EE,

oricât de puțin suspecte ar fi fost acestea. Nu pot să nu remarc faptul că lucrătorii mei mai vechi, Grișa Serosovin, Sandro Mtbewari, Andriușa Kikin și alții parcă se corijaseră în prezența lui, încetaseră să mai lâncezească, deveniseră mult mai puțin ironici și mult mai harnici — nu pentru că ar fi luat exemplu de la el (nici nu putea fi vorba de asta, fiind prea tânăr și necopt față de ei), dar parcă îi molipsise pe toți cu seriozitatea și concentrarea lui în timpul lucrului, uimindu-i mai mult decât orice, cred eu, cu acea ură înverșunată față de obiectul muncii, o ură ușor de observat și care lor le lipsea cu desăvârșire. O dată, în prezența lui Grișa Serosovin, am pomenit întâmplător de oacheșul Rivera, și am observat curând că au găsit și au recitit cu toții acea povestire a lui Jack London.

La fel ca și Rivera, Toivo nu avea prieteni. Era înconjurat de colegi credincioși și de nădejde, la rândul lui era un partener credincios și de nădejde în orice problemă, dar nu-și făcuse prieteni. Cred că era prea greu să-i fii prieten — niciodată și cu nimic nu s-a putut mulțumi pe sine însuși și tocmai de aceea nu i-a iertat niciodată și cu nimic pe cei din jur. Era în el o concentrare nemiloasă asupra țelurilor, pe care o observasem poate doar la marii savanți și sportivi. Ce să mai vorbim de prietenie...

Totuși avea un prieten. Mă refer la soția lui, Asia. Stasova Anastasia Pavlovna. Am făcut cunoștință cu ea ; era o femeie micuță și fermecătoare, argint viu, cu limba ascuțită ; și, într-o mare măsură, înclinată spre opinii pripite și aprecieri imprudente. De aceea, la ei în casă domnea întotdeauna o atmosferă de luptă și era o adevărată plăcere să le asculți (de la distanță) duelurile verbale ce se stârneau aproape neîncetat.

Era o priveliște uimitoare, cu atât mai mult cu cât, într-o ambianță obișnuită, adică aceea de lucru, Toivo lăsa impresia unui om mai degrabă greoi și taciturn. Parcă se înfrâna mereu în fața unei idei importante și bine gândite. Dar nu cu Asia... Cu ea, era Demostene, Cicero, apostolul Pavel ; prezicea, născocea maxime și, naiba să mă ia, chiar ironiza !... Era chiar greu de imaginat cât de diferiți puteau fi acești doi oameni : tăcutul și greoiul Toivo-Glumov-La-Lucru și vioiul, vorbărețul filozof, care tot timpul greșea și își apăra pătimaș greșelile.

Toivo-Glumov-De-Acasă. Acasă mânca mult, cu lăcomie. Putea fi chiar și capricios în privința mâncării. Asia era de profesie bucătar-degustător și întotdeauna gătea singură mâncarea. Așa fusese obișnuită în casa mamei, așa fusese obișnuită în casa bunicii. Pe Toivo Glumov îl încânta acea tradiție a Stasovilor, tradiție ce-și avea originea în adâncurile veacurilor, în acele vremuri de neimaginat când încă nu exista arta culinară moleculară, iar banala chiftea trebuia preparată cu ajutorul unor proceduri foarte complicate și nu prea apetisante...

În plus, Toivo o mai avea și pe mama lui. În fiecare zi, indiferent cu ce s-ar fi ocupat sau unde ar fi fost, găsea, obligatoriu, un minut pentru a lua legătura cu ea prin videocanal și a schimba măcar câteva cuvinte. Ei îl numeau „apelul de control". Am cunoscut-o cu mulți ani în urmă pe Maia Toivovna Glumova, dar împrejurările în care ne-am întâlnit au fost atât de triste, încât ulterior nu ne-am mai văzut niciodată. Nu din vina mea. Și, în general, din vina nimănui. Mai pe scurt, avea o părere foarte proastă despre mine, și Toivo știa asta. Niciodată nu mi-a vorbit despre mama lui. Însă ei între ei au discutat despre mine, și nu o dată — lucru pe care l-am aflat mult mai târziu...

Fără îndoială, această dedublare îl irita și-l chinuia. Nu cred că Maia Toivovna i-a spus ceva urât cu privire la mine. Pare cu totul incredibil să-i fi relatat fiului ei groaznica poveste a morții lui Lev Abalkin. Mai curând se eschivează, cu răceală, atunci când Toivo aduce vorba despre șeful lui direct. Dar și așa ceva îmi e prea de ajuns.

Fiindcă nu eram pentru Toivo un simplu șef. În fond, devenisem unicul lui complice, unicul om din acea imensă organizație COMCON-2, ce trata cu o seriozitate absolută, fără nici o reticență, problema care pe el îl absorbise cu totul. Iar pe de altă parte mă privea cu o imensă pietate. Cum, necum, șeful lui era legendarul Mack Sim ! Pe când Toivo nici nu apăruse pe lume, Mack Sim arunca în aer turnuri radiare și lupta cu fasciștii pe Saraksh... Neîntrecutul Cavaler Alb ! Organizatorul operațiunii „Virus", după care însuși Superpreședintele l-a poreclit Big-Bag ! Toivo abia era elev, când Big-Bag se strecura în Impe-

riul Insular, tocmai în Capitală... primul dintre pământeni (dar și ultimul, fiindcă veni vorba...). Desigur, toate aceste fapte eroice au fost ale unui Progresor. Că doar nu degeaba s-a spus : Progresorul nu poate fi învins decât tot de un Progresor ! Iar Toivo credea cu sfințenie în această idee simplă.

Și apoi mai era ceva. Toivo habar nu avea cum ar fi urmat să procedeze atunci când, în sfârșit, va fi incontestabil stabilit și dovedit amestecul Pelerinilor în treburile pământene. Aici nu se potrivea nici o analogie istorică din activitatea seculară a Progresorilor pământeni. Pentru ducele Irukanski, un Progresor pământean demascat nu putea fi decât un demon sau un vrăjitor practician. Pentru un contrainformator din Imperiul Insular, același Progresor era un spion abil de pe continent. Dar ce reprezenta, din punctul de vedere al unui lucrător din COMCON-2, un Progresor-Pelerin demascat ?

Un vrăjitor demascat trebuia ars pe rug ; n-ar fi fost rău nici să fie azvârlit în carceră și pus să scoată aur din propriul lui rahat. Spionul abil de pe continent trebuia înrolat din nou sau distrus. Dar cum trebuia să se procedeze cu un Pelerin demascat ?

Toivo nu avea răspuns la aceste întrebări și la altele asemănătoare. Nimeni dintre cunoștințele lui nu știa astfel de răspunsuri. În general, majoritatea socotea întrebările incorecte. „Cum procedezi când pe elicea bărcii cu motor s-a înfășurat barba știmei ? O descâlcești ? O tai fără milă ? Sau înhați știma de obraji ?“ Toivo nu discuta cu mine pe aceste teme. Și nu discuta pentru că, am impresia, s-a amăgit de la bun început cu ideea că Big-Bag, legendarul Cavaler Alb, șiretul Mack Sim gândise deja totul mai demult, analizase toate variantele posibile, elaborase planuri detaliate și obținuse aprobări de la cea mai înaltă instanță.

Nu l-am decepționat. Deocamdată.

Trebuie spus că, în general, Toivo Glumov fusese un om cu opinii preconcepute. (Și, cu fanatismul lui, cum ar fi putut să fie altfel ?) De exemplu, nu voia deloc să recunoască legătura dintre tema sa, „Vizita bătrânei doamne“, și tema „Rip Van Winkle“, la care se lucra mai de mult la noi. Cazurile de dispariții bruște și cu totul

inexplicabile ale oamenilor, prin anii șaptezeci-optzeci, și întoarcerea tot atât de bruscă și inexplicabilă constituiau unicul punct din „Memorandumul lui Bromberg“ pe care Toivo a refuzat categoric să-l cerceteze și, în general, să-l ia în seamă. „Aici greșește, susținea el. Sau noi nu îl înțelegem corect. La ce le folosește Pelerinilor faptul că oamenii dispar inexplicabil ?“ Și asta cu toate că „Memorandumul lui Bromberg“ devenise pentru el un catehism, program de muncă pentru întreaga viață. Probabil că nu izbutea, nu dorea să recunoască faptul că Pelerinii au o putere aproape supranaturală. O asemenea recunoaștere i-ar fi devalorizat întreaga muncă. Într-adevăr, ce sens ar mai fi avut să urmărești, să cauți și să prinzi o ființă care, în orice moment, este capabilă să se risipească în văzduh, pentru a se reîntrupa apoi în oricare alt loc ?...

Cu toată predilecția lui pentru păreri preconcepute, niciodată nu a încercat să combată faptele constatate. Țin minte cum, pe atunci încă un neofit „necopt“, m-a convins să începem cercetarea tragediei de pe insula Matuku.

În mod normal, de treaba asta se ocupa sectorul „Oceania“, însă cei de acolo nici măcar nu au vrut să audă de vreun Pelerin. Cazul era totuși unic, neavând precedent în trecut (sper sincer că nici în viitor nu se va mai întâmpla ceva asemănător), astfel că până la urmă ne-au primit la ei fără să mai obiecteze.

Pe insula Matuku se găsea, din timpuri imemoriale, o vechitură de radiotelescop, aproape dezmembrat. Cine l-a construit și pentru ce — n-am reușit să stabilim.

Insula era considerată nepopulată, fiind vizitată doar întâmplător de grupuri ale celor ce lucrau la delfinarii sau de cei ce căutau perle în golfulețele limpezi ale țărmului nordic. Totuși, așa cum repede a devenit cunoscut, acolo a locuit permanent, în decursul ultimilor ani, o familie dublă de Căpoși. (Generația de acum a început deja să uite cine sunt Căpoșii. Vă reamintesc : sunt canide de pe planeta Saraksh, și un timp au avut contacte foarte strânse cu pământenii. Acești câini vorbitori, cu capul mare, ne însoțeau cu dragă inimă prin tot Cosmosul și chiar aveau pe planeta noastră ceva asemănător

unei reprezentanțe diplomatice. Acum vreo treizeci de ani au plecat de la noi și de atunci n-au mai intrat în contact cu oamenii.)

În sudul insulei se găsea un golf mic, rotund, de origine vulcanică. Era inimaginabil de murdar, cu malurile pline de o spumă scârboasă. Se pare că această mizerie era de natură organică, pentru că atrăgea nenumărate stoluri de păsări marine. De altfel, restul apelor golfului erau lipsite de viață, și chiar algele se înmulțeau cu dificultate acolo.

Pe insulă aveau loc crime. Oamenii se omorau între ei, și lucrul era atât de îngrozitor, încât timp de câteva luni nimeni nu a îndrăznit să comunice mass-mediilor ceva despre respectivele evenimente.

S-a clarificat destul de repede că de vină, mai precis cauza tuturor crimelor, era o gigantică moluscă siluriană, un cefalopod monstruos, primitiv, care se instalase de o vreme pe fundul golfului vulcanic. Probabil fusese aruncată acolo de un taifun. Acest monstru, care uneori se ridica la suprafață, avea un biocâmp ce influența în mod deprimant psihicul animalelor evoluate. Biocâmpul provoca, în special la om, micșorarea catastrofală a nivelului motivațional, în acest biocâmp omul devenea antisocial, putând să-și omoare un prieten, care, să zicem, din întâmplare îi scăpase cămașa în apă. Și chiar îl omora.

Așa că Toivo Glumov își băgase în cap că această moluscă era, conform prezicerilor lui Bromberg, individul Monocosmului în procesul de geneză. Trebuie să recunosc că la început, când încă faptele lipseau cu desăvârșire, raționamentul lui părea destul de convingător (dacă se mai poate vorbi de temeinicia unei logici construite pe premise fantastice.) Să-l fi văzut însă, mai apoi, cum se retrăgea pas cu pas sub presiunea noilor date, aduse zilnic de paleontologi și specialiști în cefalopode, șocați cu toții !...

Lovitura de grație i-a dat-o un student în biologie. Acesta a descoperit la Tokyo un manuscris japonez din secolul al treisprezecelea, în care era descris acest monstru sau un altul identic (citez din jurnalul meu) : „În mările Estice se poate vedea katapumoridako-ul purpuriu, cu o mulțime de mâini lungi și subțiri, ce se arată din-

tr-o scoică rotundă de treizeci de picioare, cu creste ascuțite, iar ochii par a fi putrezi, plini de polipi. Când se ridică la suprafață, stă întins pe apă, semănând cu o insulă, răspândind duhoare și lepădând excremente albe, pentru a momi peștii și păsările. Când vietățile se strâng, le înșfacă la nimereală cu mâinile și se hrănește. În nopțile cu lună stă, legănându-se pe valuri, cu ochii ațintiți spre cer și gândindu-se la abisurile mărilor de unde a fost aruncat. Aceste gânduri sunt atât de întunecate, încât îngrozesc oamenii, iar ei devin asemenea unor tigri".

Îmi amintesc că atunci când a citit asta, Toivo a amuțit pentru câteva minute într-o adâncă meditare, apoi a suspinat, după cum mi s-a părut, cu ușurare, și a spus : „Mda. Nu e ăsta. Mai bine, pentru că prea e abject." În imaginația lui, Monocosmul ar fi trebuit să fie o ființă destul de respingătoare, dar nici chiar așa. Nu-și putea imagina deloc Monocosmul sub chipul caracatiței siluriene. (Apropo, la fel cum nici specialiștii nu-și puteau imagina o astfel de moluscă — cu biocâmpul ei otrăvitor, carapacele culisante și o vârstă ce depășea patru sute de milioane de ani.)

Și așa, prima treabă serioasă de care s-a ocupat Toivo Glumov s-a încheiat fără nici un rezultat. În continuare, a mai avut destule asemenea rateuri, când, iată, la mijlocul anului 98 mi-a cerut aprobarea pentru prelucrarea materialelor cu privire la fobiile în masă. I-am dat aprobarea.

DOCUMENTUL 3

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 011/99
COMCON-2
„Ural — Nord"

Data : 20 martie 99.
Autor : T. Glumov, inspector.
Tema 009 : „Vizita bătrânei doamne".
Conținut : cosmofobie, „sindromul Pinguinului".

Analizând cazurile de apariții ale fobiilor cosmice în ultima sută de ani, am ajuns la concluzia că, în cadrul

temei 009, pot prezenta interes pentru noi următoarele materiale referitoare la așa-zisul „sindrom al Pinguinului."

Surse :

A. Möbius, Referat la a XIV-a conferință a cosmopsihologilor, Riga, 84.
A. Möbius, „Sindromul Pinguinului", PPC („Probleme ale psihologiei cosmice"), 42, 84.
A. Möbius, „Din nou despre «sindromul Pinguinului»", PPC, 44, 85.

Informație :

Möbius Asmodeus-Matthäus, doctor în medicină, m. coresp. al ASM a Europei, directorul filialei Institutului Mondial de Psihopatologie Cosmică (Viena). N. 26.04.36, Innsbruck. Studii : Facultatea de Psihopatologie, Sorbona ; Institutul Secundar de Medicină Cosmică, Moscova ; Cursurile superioare de acvanautică neinstrumentală, Honolulu. Principalele domenii de interes științific : cosmo și acvafobiile neproductive. Între 81 și 91 vicepreședinte al Comisiei generale medicale a conducerii flotei cosmice. Astăzi este unanim recunoscut drept întemeietorul și liderul așa-zisei școli de „cosmopsihologie polimorfă".

La 7 octombrie 84, la conferința cosmopsihologilor de la Riga, doctorul Asmodeus Möbius a făcut o comunicare despre un nou tip de cosmofobie, pe care el l-a intitulat „sindromul Pinguinului". Această fobie reprezenta o deviere psihică nepericuloasă, care se manifesta prin coșmaruri obsedante, ce-l cuprind pe bolnav în timpul somnului. Îndată ce a ațipit, bolnavul se și vede stând suspendat într-un spațiu fără aer, simțindu-se absolut neputincios și neajutorat, singur, uitat de toți, pradă unor forțe dure, invincibile. Are o senzație fizică de sufocare chinuitoare, simte cum întreg corpul îi este străpuns de radiații dure, distrugătoare, cum oasele i se subțiază și se topesc, cum începe să-i fiarbă și să i se evapore creierul, cum îl cuprinde o disperare nesfârșită, de o intensitate incredibilă. Apoi se trezește.

Doctorul Möbius nu a socotit boala periculoasă, pentru că, în primul rând, nu e însoțită de lezări ale psihicului și somelor, iar în al doilea rând, se tratează cu succes, prin psihoterapia ambulatorie. „Sindromul Pin-

guinului“ a atras atenția doctorului Möbius mai ales prin faptul că era un fenomen cu totul nou, încă nedescris până atunci de nimeni. E de mirare că această boală lovește oamenii, fără deosebire de sex, vârstă sau profesie, și nu mai puțin uimitor e și faptul că nu s-a putut stabili nici o legătură între sindrom și gen-indexul bolnavilor.

Interesându-se de etiologia fenomenului, doctorul Möbius a supus materialul cules (în jur de o mie două sute de cazuri) analizei multifactoriale pe optsprezece parametri și a descoperit cu satisfacție că în 78 la sută dintre cazuri sindromul apărea la oamenii ce efectuau zboruri cosmice lungi pe nave de tip „Phantom-17-Pinguin“. „M-am așteptat la așa ceva, a anunțat doctorul Möbius. — Din câte îmi amintesc, nu este primul caz când constructorii ne oferă o tehnică insuficient testată oficial. Tocmai de aceea sindromul descoperit de mine poartă numele tipului de navă — și fie asta învățătură de minte“.

Pe baza referatului prezentat de doctorul Möbius, conferința de la Riga a hotărât să interzică temporar exploatarea navelor de tip „Phantom-17-Pinguin“, până la înlăturarea totală a imperfecțiunilor constructive ce provocau fobia.

Am constatat că tipul „Phantom-17-Pinguin“ fusese supus unei cercetări dintre cele mai minuțioase, fără a fi găsite vicii de construcție cât de cât esențiale, astfel încât cauza directă a apariției „sindromului Pinguinului“ a rămas în continuare ascunsă în negură și ceață. (De altfel, dorind să reducă la zero toate riscurile, Administrația cosmoflotei a scos „Pinguinii“ de pe liniile publice și i-a reutilat cu autopiloți.) Numărul cazurilor de „sindrom al Pinguinului“ a scăzut vertiginos și, din câte îmi este cunoscut acum, ultimul a fost înregistrat în urmă cu 13 ani.

Nu eram însă mulțumit. Mă îngrijorau acei 22% dintre cei examinați, ale căror relații cu navele de tip „Phantom-17-Pinguin“ rămâneau neclare. Dintre aceste 22 procente, conform datelor doctorului Möbius, 7 procente nu aveau în mod evident nici o treabă cu „Pinguinii“, iar restul de 15 procente nu puteau spune nimic cert în această privință; ori nu-și mai aminteau, ori nu s-au

interesat vreodată pe ce tipuri de nave au zburat în cosmos.

Desigur, există neîndoielnic o însemnătate statistică a ipotezei de implicare a „Pinguinilor" în apariția fobiei. Dar nici cele 22 de procente nu reprezintă puțin. Și atunci am supus din nou materialele lui Möbius analizei multifactoriale, pe douăzeci de parametri suplimentari, dar, recunosc, acești parametri, i-am ales de cele mai multe ori întâmplător, neavând nici o ipoteză de rezervă, nici chiar cea mai dubioasă. De pildă, am urmărit parametri cum ar fi : data plecării, cu exactitate de până la o lună ; locul nașterii, cu precizie la nivel de regiune ; hobby-uri, cu precizie de clasă... și așa mai departe.

Totuși, treaba s-a dovedit foarte simplă, și doar convingerea eternă a omenirii că Universul este izotrop l-a împiedicat pe doctorul Möbius să descopere ceea ce am reușit să găsesc eu. Au rezultat următoarele : „sindromul Pinguinului" lovea oamenii ce efectuau zboruri cosmice pe rutele Saolo, Redoute și Cassandra, altfel vorbind, prin sectorul hiperspațial al intrării 41/02.

1. „Phantom-17-Pinguin" nu era cu nimic vinovat. Pur și simplu, în acele vremuri (începutul anilor optzeci) marea majoritate a acestui tip de nave se îndrepta, direct din cala de construcție, spre rutele Pământ-Cassandra-Zefir și Pământ-Redoute-EN 2105.-Pe atunci, 80% din navele acestor rute erau „Pinguini". Așa se explică cele 78 de procente ale doctorului Möbius. În privința celorlalte 22 de procente dintre cei ce se îmbolnăveau, 20% utilizau pe aceste linii nave de alte tipuri, rămânând astfel doar 2% atinși de „sindromul Pinguinului" și care nu au zburat niciodată nicăieri, dar aceștia deja nu mai au nici o importanță.

2. Fără îndoială, datele doctorului Möbius nu sunt suficiente. Folosind anamnezele culese de el, precum și date din arhivele Administrației cosmoflotei, am reușit să stabilesc că în perioada analizată au călătorit pe rutele cercetate, dus-întors, 4512 persoane, din care 183 de oameni (în principal membrii echipajului) au făcut nu o dată curse complete. Mai mult de două treimi din membrii grupei menționate în referat nu au intrat în vederea doctorului Möbius. Reiese că ei ori s-au dovedit imuni

la „sindromul Pinguinului", ori, din diferite motive, nu au socotit necesar să meargă la doctor. În legătură cu acest aspect mi s-a părut foarte important să stabilesc :

dacă printre membrii grupului menționat în referat au existat persoane imune la sindrom ;

dacă acestea au existat, atunci se pot sau nu stabili cauzele imunității sau măcar parametrii biosociopsihologici ce pot diferenția respectivele persoane de cele care s-au îmbolnăvit.

Am adresat aceste întrebări doctorului Möbius. Mi-a răspuns că nu l-a interesat niciodată problema, dar, intuitiv, înclină să creadă că este foarte puțin probabilă existența unor asemenea parametri biosociopsihologici. Ca răspuns la rugămintea mea, a fost de acord să încredințeze cercetarea problemei unuia dintre laboratoarele sale, prevenindu-mă că nu trebuie așteptate rezultate mai devreme de două-trei luni.

Pentru a nu pierde timpul, m-am adresat arhivelor centrului medical din Administrația cosmoflotei și am încercat să analizez datele celor 124 de piloți ce efectuau curse complete pe rutele cercetate, în perioada de timp analizată.

O analiză elementară a arătat că, cel puțin pentru piloți, probabilitatea de apariție a „sindromului Pinguinului" era de aproximativ 1/3 și NU DEPINDEA de numărul de curse efectuate prin sectorul „periculos". Astfel, era foarte probabil ca : a) două treimi din oameni să fie imuni la „sindromul Pinguinului" și b) omul lipsit de imunitate să fie atins de „sindromul Pinguinului" cu o probabilitate apropiată de unu. Tocmai de aceea prezenta un interes deosebit problema diferențierii omului imun de cel neimun.

3. Socotesc necesară prezentarea în totalitate a observației doctorului Möbius în articolul său „Din nou despre natura «sindromului Pinguinului»". Doctorul Möbius scrie :

„Am primit o comunicare interesantă din partea unui coleg, Krivoklâkov (Al Doilea IKM — Filiala din Crimeea). După publicarea referatului meu la Riga, acest coleg mi-a scris că are deja de mai multe luni visuri mult asemănătoare ca subiect cu acele coșmaruri ale bol-

navilor de „sindromul Pinguinului" — are senzația suspendării în spațiu, este lipsit de aer, departe de planete și stele, nu-și simte corpul, dar îl vede, precum vede și multiple obiecte cosmice, reale și fantastice. Spre deosebire de cei afectați de „sindromul Pinguinului", nu simte nici o emoție negativă. Dimpotrivă, cele întâmplate i se par interesante și plăcute. Are impresia că ar fi un corp ceresc de sine stătător, care se poate deplasa pe o traiectorie aleasă de el. Însăși deplasarea îi dă satisfacție, pentru că se mișcă spre un țel ce promite multe lucruri tentante. Imaginea conglomeratelor stelare ce sclipesc în beznă îi provoacă un sentiment de indescriptibil extaz și alte senzații. M-a fulgerat ideea că am în persoana colegului Krivoklâkov un caz de inversiune a „sindromului Pinguinului", ce ar fi prezentat un mare interes teoretic în lumina expunerilor mele din articol. Am fost repede dezamăgit când a reieșit faptul că niciodată în viața lui colegul Krivoklâkov nu a zburat cu navele stelare de tipul „Phantom-17-Pinguin". Totuși, nu-mi pierd speranța că inversiunea „sindromului Pinguinului" există în mod real ca un fenomen psihic și voi mulțumi oricărui doctor ce va binevoi să-mi comunice noi date în această privință.

Informație :

Krivoklâkov Ivan Grigorievici, medic-psihiatru de schimb, baza „Lemboy" (EN 2105), efectuează în perioada analizată repetate curse pe ruta „Pământ-Redoute-EN 2105", pe nave stelare de diferite tipuri. Conform datelor din MIP, în prezent se află la baza „Lemboy".

În timpul discuției personale ce am avut-o cu doctorul Möbius, am aflat că acesta a descoperit în ultimii ani inversiunea „pozitivă" a „sindromului Pinguinului" la încă doi oameni. A refuzat să dea numele lor, din considerente de etică medicală.

Nu îndrăznesc să comentez în mod detaliat fenomenul de inversiune a „sindromului Pinguinului", dar mi se pare evident că numărul purtătorilor unei asemenea inversiuni trebuie să fie mult mai mare decât cel cunoscut acum.

T. Glumov

(Sfârșitul Documentului 3)

Am introdus aici documentul 3 nu doar pentru faptul că este unul din cele mai promițătoare rapoarte prezentate de către Toivo Glumov. Citindu-l și recitindu-l, am simțit că noi, se pare, nimerisem pentru prima dată urma adevărată, deși pe atunci încă nu bănuiam că de la el va începe lanțul de evenimente ce va juca un rol hotărâtor în contopirea mea cu Marea Revelație.

Pe 21 martie, am citit raportul lui Toivo referitor la „sindromul Pinguinului".

Pe 25 martie, Vrăjitorul și-a făcut demonstrația la Institutul Ciudaților (am aflat despre asta doar câteva zile mai târziu).

Pe 27 martie, Toivo mi-a prezentat raportul-comunicare despre fukamifobie.

DOCUMENTUL 4

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 013/99
COMCON-2
„Ural — Nord"

Data : 26 martie 99.
Autor : T. Glumov, inspector.
Tema 009 : „Vizita bătrânei doamne".
Cuprins : fukamifobie, istoria amendamentelor la „Legea bioblocadei obligatorii".

Analizând cazurile de apariție a fobiilor în masă în ultimii o sută de ani, am ajuns la concluzia că pot prezenta interes pentru noi, în cadrul temei 009, evenimentele ce au precedat adoptarea de către Consiliul Mondial, la 2. 02. 85, a binecunoscutului amendament la „Legea bioblocadei".

Trebuie să se aibă în vedere :

1. Bioblocada, procedura din Tokyo, se aplică sistematic pe Pământ și la Periferie, de aproape o sută cincizeci de ani. Bioblocada este un termen neprofesional, folosit mai ales de jurnaliști. Medicii-specialiști numesc această procedură fukamizare, în cinstea surorilor Natalia și Hosiko Fukami, care pentru prima dată au argumentat-o teoretic și au pus-o în practică. Scopul fukami-

zării este ridicarea nivelului natural de adaptare a organismului uman la condițiile exterioare (bioadaptare). În forma sa clasică, procedura fukamizării se aplică exclusiv sugarilor, începând cu ultima perioadă de dezvoltare intrauterină. Din câte am reușit să stabilesc și să înțeleg, această procedură cuprinde două etape.

Introducerea serului UNBLAF (cultura „bacteriile vieții") sporește cu câteva trepte rezistența organismului la toate infecțiile cunoscute, la viruși, bacterii și spori, precum și la toate otrăvurile organice (aceasta și este, practic, bioblocada).

Dezinhibarea hipotalamusului prin iradieri cu microunde crește de nenumărate ori capacitatea organismului de a se adapta la unii agenți fizici din mediul exterior, cum ar fi radiația dură, componentele gazoase dăunătoare din atmosferă, temperaturile înalte. În plus, sporește spectaculos capacitatea organismului de regenerare a organelor interne lezate, se lărgește intervalul spectral perceput de retină, crește capacitatea la psihoterapie etc.

Se dă în continuare textul integral al instrucțiunilor de fukamizare.

2. Procedura fukamizării s-a aplicat obligatoriu. până în anul 85, conform „Legii bioblocadei obligatorii". În anul 82, în Consiliul Mondial a fost supus dezbaterii proiectul amendamentului care prevedea abrogarea obligativității fukamizării pentru copiii născuți pe Pământ. Amendamentul prevedea înlocuirea procedurii de fukamizare cu așa-zisa „vaccinare de maturitate", destinată persoanelor ajunse la vârsta de șaisprezece ani. În anul 85, Consiliul Mondial (cu o majoritate de numai 12 voturi) adoptă amendamentul la „Legea bioblocadei obligatorii". Potrivit acestui amendament, se abrogă fukamizarea impusă, aplicarea ei rămânând în totalitate la latitudinea părinților. Persoanele ce nu au făcut fukamizarea la vârsta prunciei au primit dreptul de a refuza și în viitor „vaccinul de maturitate", dar pierdeau astfel și posibilitatea de a lucra în domenii profesionale ce necesitau mari eforturi fizice și psihice. După datele MIP, în prezent trăiește pe Pământ aproximativ un milion de adolescenți ce n-au trecut prin procedura fukamizării și aproape douăzeci de mii de adulți ce au refuzat „vaccinul de maturitate".

de efectuare în etape a fukamizării antenatale și postnatale a nou-născutului ;

1. Se fixează termenul exact al începutului activității natale prin metoda numărului par întreg. (Diagnosticări recomandate : analizatorul radioimun NIMB, trusele FDH-4 și FDH-8.)

2. La nu mai puțin de 18 ore înainte de începutul primei contracții musculare a uterului se determină volumul fătului și separat volumul apei în care se află fătul.

Notă : se introduce obligatoriu amendamentul lui Lazarevici ! Calculele se fac numai după nomograma Institutului de bioadaptare, ce ține seamă de diferențierile rasiale.

3. Se fixează doza necesară de ser UNBLAF. Imunizarea deplină, stabilă și permanentă la agenții albuminoși, compușii organici similari structurilor albuminoase și la structurile haploide se realizează cu doza de 6,8094 gamma-moli pe gram de țesut limfatic.

Notă : A) La indici volumici mai mici de 3,5, doza se mărește cu 16 procente. B) În caz de mai mulți fetuși, doza generală de ser injectat se micșorează cu 8 procente pentru fiecare făt (doi gemeni — 8 procente, trei gemeni —16 procente etc.).

4. Cu 6 ore înainte de începerea primei contracții musculare a uterului, se introduce cu nul-injectorul doza calculată de ser UNBLAF prin peretele abdominal frontal, în spațiul amniotic. Injectarea se face pe partea opusă spatelui fătului.

5. La 15 minute după naștere, se face scintigrama timusului nou-născutului. La un indice al timusului mai mic de 3,8, se introduce suplimentar prin vena ombilicală 2,6750 gamma-moli de ser UNBLAF.

6. La ridicarea temperaturii nou-născutului acesta se pune imediat într-un incubator steril. Se va permite prima alimentație naturală nu mai devreme de 12 ore de la scăderea temperaturii până la valori normale.

7. După 72 de ore de la naștere se realizează cu microunde dezinhibarea zonelor hipotalamice de adaptogeneză. Determinarea topografică a zonelor se calculează

cu programul BINAR-1. Volumele zonelor hipotalamice trebuie să fie în conformitate cu :

zona I : 36—42 neuroni,

a II-a zonă : 178—194 neuroni,

a III-a zonă : 125—139 neuroni,

a IV-a zonă : 460—510 neuroni,

a V-a zonă : 460—510 neuroni.

Notă : la realizarea măsurătorilor trebuie să se verifice resorbția completă a hematoamelor congenitale.

Datele obținute se introduc în BIOFAK-IMPULS.

Se interzice categoric corecția manuală a impulsurilor !

8. Nou-născutul se pune în camera operațională BIOFAK-IMPULS. La poziționarea cazului se urmărește îndeosebi ca abaterea pe scala „stereotaxis" să nu fie mai mare de 0,0014.

9. Dezinhibarea prin microunde a zonelor hipotalamice de adaptogeneză se realizează la atingerea nivelului doi de profunzime a somnului, ceea ce corespunde cu 1,8—2,1 mv ai alfa-ritmului encefalogramei.

10. Toate calculele se introduc obligatoriu în fișa individuală a nou-născutului.

În esență, am stabilit următoarele evenimente care au condus la adoptarea, în februarie 85, a amendamentului la „Legea bioblocadei" :

1. În decurs de o sută cincizeci de ani de practică masivă a fukamizării nu a apărut nici un caz în care această procedură să fi pricinuit vreun rău celui fukamizat. De aceea, nu-i de mirare că până în primăvara anului 81 au fost extrem de rare cazurile de refuz al fukamizării din partea mamelor. Marea majoritate a medicilor pe care i-am consultat nici nu au auzit vreodată de astfel de cazuri până la momentul menționat. Totuși au avut loc, și nu o dată, manifestări cu caracter teoretic și propagandistic contra fukamizării. Iată cele mai reprezentative lucrări din secolul nostru :

Debouque, Ch., „Să construim omul ?", Lyon, 32.

Ediția postmortem a ultimei cărți aparținând unui mare (astăzi uitat) antieugenist. A doua parte a cărții este dedicată în totalitate criticii fukamizării, prezentată ca „o invazie grosolan-insinuantă în starea naturală a organismului uman". Se subliniază caracterul ireversibil al

schimbărilor provocate de fukamizare („... niciodată, nimeni nu a reușit să blocheze din nou hipotalamusul dezinhibat..."), dar se insistă în principal asupra motivației că această procedură este tipic eugenică, consfințită de autoritatea legilor mondiale, ce servește deja de mai mulți ani ca un precedent hidos și tentant pentru noi experimente eugenice.

Poomivoor, K., „Rider : drepturi și obligații", Bangkok, 15.*

Autorul — vicepreședintele Asociației Mondiale a Riderilor — este un aliat și propagandist al participării maxim active a riderilor la activitatea omenirii. Se manifestă împotriva fukamizării, bazându-se pe date statistice personale. Susține că fukamizarea este defavorabilă apariției la om a rider-potenței, și, deși numărul relativ de rideri nu a scăzut în epoca fukamizării, se arată că în această perioadă nu a apărut nici un rider comparabil prin putere cu aceia ce acționau la sfârșitul secolului XXI și începutul secolului XXII. Îndeamnă la abrogarea obligativității fukamizării — pentru început măcar la copiii și nepoții riderilor. (Toate materialele cărții au devenit inevitabil perimate : în anii treizeci a apărut o pleiadă strălucitoare de rideri înzestrați cu puteri incredibile — Alexandr Solemba, Peter Jomn și alții.)

August Xesis, „Obstacolul", Atena, 37.

Cunoscut teoretician și propovăduitor al noofilismului, și-a consacrat broșura unei critici vehemente a fukamizării, de altfel o critică mai degrabă poetică decât rațională. În cadrul prezentării noofilismului ca pe o vulgarizare originală a teoriei lui Iakovitz, Universul este un recipient cu noocosmos, în care se scurge după moarte codul mintal-emoțional al persoanei umane. După toate aparențele, Xesis nu înțelege absolut nimic din fukamizare, imaginându-și-o ca pe ceva asemănător unei apendectomii, și face un apel pătimaș pentru respingerea unei proceduri atât de grosolane, ce mutilează și denaturează codul mintal-emoțional. (Conform datelor MIP, după adoptarea amendamentului, nici unul dintre membrii congregației noofiliștilor nu a acceptat fukamizarea copiilor lui.)

* Termen folosit de autori pentru desemnarea telepaților (n. red.).

Tosywill, J., „Omul Cutezător", Birmingham, 51.

Această monografie este un exemplu îndeajuns de reprezentativ pentru o întreagă bibliotecă de cărți și broșuri consacrate propagandei de restrângere a progresului tehnologic. Caracteristică pentru toate cărțile de acest gen este apologia civilizației înghețate, de tipul celei tagoriene sau al biocivilizației Leonidei. Progresul tehnologic al Pământului își declară rolul încheiat. Expansiunea omenirii în Cosmos este prezentată ca o risipă socială, cu perspective dintre cele mai dezamăgitoare. Omul Rațional se transformă în Omul Cutezător, care în goana lui după cantitatea de informație emoțională și rațională pierde calitatea ei. (Se presupune că informația despre p s i h o c o s m se bucură de o calitate incomparabil mai bună decât informația despre Cosmosul exterior, în sensul cel mai larg al cuvântului.) Fukamizarea face un deserviciu omenirii, contribuind la regenerarea Omului Rațional din Omul Cutezător, extinzând și, practic, stimulând potențele lui expansioniste. Se propune ca primă etapă măcar posibilitatea de a refuza dezinhibarea hipotalamusului.

Oksoview, K., „Mișcarea pe verticală", Calcutta, 61.

K. Oksoview este pseudonimul unui savant sau al unui grup de savanți care a formulat și pus în circulație binecunoscuta idee despre așa-zisul progres vertical al omenirii. Nu am reușit să descopăr cine se ascunde sub acest pseudonim. Am însă toate motivele să cred că Oksoview este ori președintele organizației COMCON-1, Gh. Komov, ori careva dintre prozeliții lui de la Academia de Prognoză Socială. Lucrarea indicată este prima monografie a „verticaliștilor". Capitolul șase este consacrat unei analize detaliate a tuturor aspectelor ce privesc fukamizarea — biologice, sociale și etice — din punctul de vedere al orientării progresului vertical. Pericolul principal al fukamizării se întrevede în posibilitatea de a nu putea controla influența ei asupra genotipului.

În susținerea acestei idei, după cum am reușit eu să înțeleg, se aduc la început date despre multiplele cazuri de transmitere ereditară a calităților organismului fukamizat. Sunt explicate mai mult de o sută de cazuri în care mecanismul fătului începe, încă în pântecele mamei, să producă anticorpi, caracteristici pentru influența serului

UNBLAF, și mai mult de două sute de cazuri în care nou-născuții aveau hipotalamusul dezinhibat congenital. Mai mult decât atât, sunt înregistrate peste treizeci de cazuri de transmitere a unui asemenea gen de însușiri deja la a treia generație. Se subliniază că, deși o astfel de categorie de fenomene nu reprezintă un pericol imediat pentru marea majoritate a oamenilor, acestea sunt o ilustrare grăitoare a faptului că fukamizarea nu este nici pe departe atât de bine cercetată cum susțin adepții ei.

Iese în evidență faptul că materialul este cules cu o neobișnuită meticulozitate și redat cu foarte mult efect. De exemplu, câteva paragrafe impresionante sunt consacrate așa-zișilor G-alergici, cărora le este contraindicată dezinhibarea hipotalamusului. G-alergia este o stare extrem de rară a organismului, ușor de descoperit la făt, încă în pântecele mamei, și de aceea nu este deloc periculoasă ; pur și simplu un astfel de prunc nu trebuie supus celei de-a doua etape a fukamizării. Dacă însă hipotalamusul dezinhibat va fi transmis congenital G-alergicului, atunci medicina va fi neputincioasă — pe lume va apărea un bolnav incurabil. K. Oksoview a reușit să descopere un asemenea caz și nu s-a zgârcit la culori în prezentarea lui. Autorul schițează o imagine de-a dreptul apocaliptică, descriind o lume viitoare, în care, sub acțiunea fukamizării, omenirea se va scinda în două genotipuri.

Această monografie a fost reeditată în repetate rânduri și a jucat, probabil, un rol nu tocmai neînsemnat în dezbaterea amendamentului. Totuși, lucru curios, este de remarcat faptul că ultima ediție a acestei cărți (Los Angeles, 89) nu conține nici măcar un cuvințel despre fukamizare : trebuie să înțelegem că, satisfăcut pe deplin de adoptarea amendamentului, pe autor nu-l mai interesează soarta a 99,9 procente din omenire ce continuă să-și supună copii fukamizării.

Notă. Încheind acest capitol, socotesc necesar să subliniez că alegerea și adnotarea materialelor le-am efectuat după principiul pertinenței lor, din punctul meu personal de vedere. Îmi cer scuze anticipat dacă nivelul nu prea ridicat al erudiției mele stârnește nemulțumire.

2. Probabil că prima neacceptare a fukamizării, ce a declanșat apoi o adevărată epidemie de refuzuri, a fost înregistrată la maternitatea localității Ksawa (Africa Ecuatorială). La 17. 04. 81 toate cele trei gravide internate în intervalul de 24 de ore ,al datei au interzis în mod categoric personalului de serviciu, — independent una de cealaltă și sub diferite forme, — să efectueze procedura de fukamizare. Lăuza A. (la prima naștere) și-a motivat refuzul prin dorința soțului ei, mort într-un accident. Lăuza B. (la prima naștere) nici măcar nu a încercat să-și justifice refuzul, cele mai timide încercări de a o face să-și schimbe părerea stârnindu-i o stare isterică. „Nu vreau, și gata !", repeta întruna. Lăuza C. (la a treia naștere, a protestat pentru prima dată) a dat dovadă de mult bun-simț, a fost calmă și și-a justificat refuzul prin dorința de a nu hotărî soarta copilului fără știrea și acordul lui. „Va crește și va decide singur", a spus ea.

(Am expus aici aceste motivații pentru că ele sunt absolut tipice. Cu ușoare variații, „îndărătnicele" au recurs la ele în 95 la sută dintre cazuri. În literatura de specialitate a fost acceptată următoarea clasificare : Refuzul de tip A : pe deplin rațional, dar în principiu cu o motivație incontrolabilă, 25 la sută. Refuzul de tip B : fobie în adevăratul sens al cuvântului, comportare isterică și irațională, 65 la sută. Refuzul de tip C : considerente etice, 10 la sută.)

La 18 aprilie, în același spital, s-au înregistrat încă două cazuri de respingere, urmate de noi refuzuri în alte maternități din regiunea respectivă. La sfârșitul lunii, astfel de cazuri se numărau cu sutele și au fost semnalate în toate regiunile globului pământesc, pentru ca pe data de 5 mai să parvină și prima comunicare de refuz din afara Pământului (Marte, Marele Sârt). Epidemia de refuzuri a continuat, fie explodând, fie aproape stingându-se, până în anul 85, astfel încât, în momentul adoptării amendamentului, numărul total de „îndărătnice" ajunsese la aproximativ 50 de mii (0,01 la sută din totalul lăuzelor).

Caracterul firesc al epidemiei a fost foarte bine cercetat din punct de vedere fenomenologic și prezintă un

înalt grad de autenticitate, totuși nu s-a oferit încă o explicație suficient de convingătoare.

De exemplu, s-a remarcat că epidemia pare a avea două centre geografice de propagare : unul în Africa Ecuatorială, celălalt în nord-estul Siberiei. S-a impus o analogie cu posibile centre de propagare ale omenirii, dar, bineînțeles, această analogie nu explică nimic.

Al doilea exemplu. Refuzurile au fost întotdeauna individuale, dar, în cadrul oricărei maternități, fiecare respingere a părut că generează un nou refuz. De aici și termenul de „lanț de refuzuri cu N verigi". Numărul N putea fi foarte mare : în maternitatea clinicii ginecologice din Govekay, „lanțul refuzurilor" a început la 11. 09. 83 și s-a desfășurat până la 21. 09, implicând toate lăuzele internate în acest interval, astfel că lungimea totală a „lanțului" a fost de 19 lăuze.

În unele spitale, epidemia de refuzuri a apărut și a dispărut de mai multe ori la rând. De exemplu, la Berna, în Palatul nou-născutului, epidemia s-a repetat de douăsprezece ori.

Cu toate acestea în marea majoritate a maternităților pământene nici nu s-a auzit de vreo epidemie de refuzuri. La fel, în majoritatea covârșitoare a localităților extraterestre nu s-a auzit nimic despre astfel de refuzuri. Acolo, însă, unde au apărut epidemiile (Marele Sârt, baza Saul, Sanatoriul), ele s-au desfășurat după legi tipice Pământului.

3. O întreagă literatură este dedicată cauzelor ce duc la apariția fukamifobiei. Am luat cunoștință de cele mai solide lucrări, recomandate de profesorul Derouyod, de la centrul psihologic din Lhass. Nu sunt destul de competent pentru a face o examinare serioasă a acestor lucrări, dar am impresia că încă nu există o teorie general acceptată a fukamifobiei. În consecință, mă limitez la redarea fidelă a unui fragment din convorbirea mea cu profesorul Derouyod :

Întrebare : Socotiți posibilă apariția fobiei la un om sănătos și fericit ?

Răspuns : La drept vorbind, este imposibil. La un om sănătos, fobia apare întotdeauna drept consecință a unei suprasolicitări fizice și psihice. Puțin probabil ca un ast-

fel de om să poată fi numit fericit. În altă ordine de idei, nu întotdeauna omul își dă seama că este surmenat, mai ales în vremurile noastre tumultoase... În mod subiectiv, el se poate considera fericit și chiar mulțumit, iar apariția fobiei la această persoană poate da impresia unui fenomen inexplicabil, din punctul de vedere al unui dilletant...

Întrebare : Dar referitor la fukamifobie ?

Răspuns : Știți, privită dintr-un anume unghi, problema graviditățiі rămâne și astăzi un mister... E suficient doar să spun că abia în ultima vreme psihicul femeii gravide este înțeles ca un psihic binar, ca o consecință afurisit de complicată a interacțiunii dintre psihicul complet format al omului matur și psihicul antenatal al fătului, despre ale cărui legi nici astăzi nu știm, practic nimic. Și dacă adăugăm aici inevitabilele stresuri fizice, inevitabilele fenomene nevrotice... În general vorbind, toate acestea formează o bază prielnică pentru fobii. Dar să tragem de aici concluzii, să ne închipuim că putem explica, printr-un asemenea mod de gândire, măcar ceva din această uimitoare istorie... Ar fi ceva nesăbuit. Nesăbuit și neserios.

Întrebare : Există unele deosebiri între „îndărătnicie" și lăuzele obișnuite ? Deosebiri fiziologice, psihice... S-au făcut astfel de cercetări ?

Răspuns : Multe. Nu s-a stabilit însă nimic concret. Personal, întotdeauna am socotit, și consider și acum, fukamifobia o fobie universală, cum ar fi, de exemplu, fobia față de hipertransport. Atâta doar că hiper-T-fobia este un fenomen extrem de răspândit. Frica față de prima hiper-T-trecere o simte practic fiecare om, indiferent de sex și profesie, apoi această frică dispare fără urmă... pe când fukamifobia este un fenomen, din fericire, foarte rar. Spun „din fericire", fiindcă tot nu am învățat să tratăm fukamifobia.

Întrebare : Dacă v-am înțeles corect, profesore, nu se cunoaște o cauză concretă care să declanșeze fukamifobia ?

Răspuns : Incontestabil, nu. S-a emis doar o mulțime de ipoteze diferite, cu zecile.

Întrebare : Cum ar fi ?

Răspuns : De exemplu, propaganda susținută de adversarii fukamifobiei. Pe fondul unei naturi impresionabile, și încă, în condiții de graviditate, o astfel de propagandă poate avea o oarecare înrâurire. Sau, să spunem, hipertrofia instinctului matern, o necesitate instinctivă de protejare a propriului copil în fața oricăror influențe exterioare, chiar și a celor benefice... Vreți să mă contraziceți ? Nu-i nevoie. Sunt absolut de acord cu dumneavoastră. Însă toate aceste ipoteze explică, în cel mai fericit caz, doar un cadru foarte îngust din cercul faptelor. Nimeni nu a reușit să explice nici fenomenul „lanțul refuzurilor", nici particularitățile geografice ale acestuia... La fel cum nimeni nu înțelege de ce totul a început tocmai în primăvara lui 81, de altfel nu numai pe Pământ, dar și foarte departe de el...

Întrebare : Se poate însă explica de ce totul s-a terminat în anul 85 ?

Răspuns : Închipuiți-vă că da. Imaginați-vă că însuși faptul adoptării amendamentului a jucat un rol absolut hotărâtor în dispariția epidemiei. Bineînțeles, și aici rămân multe neclarități, dar acestea sunt deja detalii.

Întrebare : Considerați că epidemia ar fi putut să apară ca rezultat al eșuării unor experimente ?

Răspuns : Teoretic, este posibil. Am verificat însă, la timpul potrivit, această ipoteză. Pe Pământ nu s-au desfășurat nici un fel de experimente care ar fi putut provoca fobii de masă. Și apoi, nu uitați, fukamifobia a apărut, concomitent, și în afara Pământului...

Întrebare : Dar ce tip de experimente ar fi putut provoca fobii ?

Răspuns : Probabil că nu m-am exprimat prea exact. Pot să vă spun o listă întreagă de, să zic așa, procedee tehnice cu ajutorul cărora pot să declanșez la dumneavoastră, om sănătos, o oarecare fobie. Atenție : chiar una oarecare. De exemplu, vă iradiez cu un concentrat neutrinic, într-un regim bine determinat, și la dumneavoastră va apărea fobia. Dar ce fel de fobie va fi ? Teama de vid ? Teama de înălțime ? Frica de frică ? Nu pot să spun dinainte. Iar ca să-i provoci unui om o fobie atât de specifică precum fukamifobia, teama de fukamizare... Nu, nici vorbă. Poate numai în combinație cu hipnoza ? Dar

cum să realizezi, practic, o asemenea combinație ?... Nu, nu, nu-i ceva serios.

4. Cu toată răspândirea lor geografică (și cosmografică), aceste cazuri de fukamifobie au rămas, totuși înscrise în cadrul unui fenomen extrem de rar întâlnit în practica medicală, de sine stătător, și este puțin probabil ca ele să fi provocat niște schimbări legislative. Epidemia de fukamifobie s-a transformat foarte repede dintr-o problemă medicală într-un eveniment cu pronunțat caracter social.

August 81. Se înregistrează primele proteste ale taților, proteste ce poartă deocamdată un caracter particular (reclamații la direcțiile medicale locale și regionale, discursuri izolate în consiliile locale).

Octombrie 81. Prima petiție, colectivă, a 129 de tați și doi doctori obstetricieni, depusă la Comisia de ocrotire a mamei și copilului de pe lângă Consiliul Mondial.

Decembrie 81. La al XVII-lea Congres Mondial al Asociației Obstetricienilor, un grup de medici și psihologi a protestat pentru prima dată contra fukamizării obligatorii.

Ianuarie 82. Se înființează grupul de inițiativă VEPI (denumită astfel după inițialele fondatorilor), ce reunește doctori, psihologi, sociologi, filozofi și juriști. Tocmai grupul VEPI a început și a dus până la capăt lupta pentru adoptarea amendamentului.

Februarie 82. Primul miting al adversarilor fukamizării, desfășurat în fața clădirii Consiliului Mondial.

Iunie 82. Ia naștere o opoziție oficială față de lege în cadrul Comisiei pentru ocrotirea mamei și copilului.

După părerea mea, cronologia evenimentelor nu prezintă în continuare un interes deosebit. Perioada de trei ani și jumătate, necesară Consiliului Mondial pentru cercetarea multilaterală și adoptarea amendamentului, este destul de tipică. În schimb, nu mi se mai pare tipic raportul dintre numărul adepților de masă ai amendamentului și efectivul corpului profesional. În mod obișnuit, adepții de masă ai unei noi legi erau de minimum zece milioane de oameni, iar corpul profesional ce reprezenta, calificat, interesele lor (juriști, sociologi, specialiști ai unui anume domeniu) număra doar câteva zeci de per-

soane. În cazul nostru, adeptul de masă al amendamentului („îndărătnicele", soții lor, rude, prieteni, simpatizanți, persoane ce s-au alăturat mișcării din considerente religioase sau filozofice) nu a fost, în realitate, niciodată de masă. Numărul total de participanți la mișcare nu a trecut de jumătate de milion. În privința corpului profesional, numai grupul VEPI includea în momentul adoptării amendamentului 536 de specialiști.

5. După adoptarea amendamentului nu au încetat refuzurile, deși numărul acestora a scăzut în mod vizibil. Important era însă faptul că în decursul anului 85 s-a modificat însuși caracterul epidemiei. Practic, acest fenomen deja nu se mai putea numi epidemie. Dispăruse orice caracter de regularitate („lanțul refuzurilor", concentrările geografice). Acum refuzurile poartă un caracter de unicitate, aleator, predomină trimiterile către amendament și, de altfel, motivațiile de tip A și B realmente nu mai există. Probabil că tocmai de aceea medicii de astăzi nici nu privesc refuzurile de fukamizare ca pe niște manifestări ale fukamifobiei. Este de remarcat că multe femei, care la timpul lor refuzau în mod categoric fukamizarea și participau activ la mișcarea pentru adoptarea amendamentului, și-au pierdut astăzi interesul pentru această problemă și nu-și mai folosesc, la naștere, dreptul de a invoca amendamentul. Din numărul de femei ce au respins fukamizarea în perioada anilor 81—85, doar 12 la sută au adoptat aceeași atitudine la următoarele nașteri. În general, este extrem de rară neacceptarea de trei ori la rând a procedurii de fukamizare : în 15 ani s-au înregistrat doar câteva cazuri.

6. Consider necesar să subliniez în mod deosebit două situații :

A. Dispariția aproape totală a fukamifobiei după adoptarea amendamenului se explică de obicei prin factori psihosociali binecunoscuți. Omul contemporan acceptă doar acele restricții și obligații ce decurg din directivele moral-etice ale societății. Orice îngrădire sau obligații de alt gen se percep cu un simțământ (involuntar) de ostilitate și (inclusiv) de protest intern. Problema fukamizării devenind un act benevol, omul și-a pierdut în mod natural motivația pentru ostilitate și a început

să privească detașat fukamizarea, ca pe orice altă procedură medicală obișnuită.

Acceptând și înțelegând pe deplin toate aceste considerente, remarc totuși și posibilitatea existenței unei altfel de interpretări, ce prezintă interes în cadrul temei 009. Și anume : întreaga istorie de mai sus, a apariției și dispariției fukamifobiei, poate fi interpretată foarte bine ca rezultat al scopului obținut de influența direcționată și bine calculată a unei voințe raționale.

B. Epidemia de fukamifobie coincide în timp cu apariția „sindromului Pinguinului" (v. raportul-comunicare nr. 011/99).

Sapienti sat. *

T. Glumov

(Sfârșitul Documentului 4)

Acum pot să afirm cu toată certitudinea că tocmai acest raport-comunicat al lui Toivo Glumov a produs în conștiința mea acea mișcare ce m-a îndreptat în cele din urmă către Marea Revelație. Totuși, oricât de caraghios ar suna acum, mișcarea a început prin acea iritare involutară, provocată de apropourile brutale și directe ale lui Toivo Glumov referitoare la rolul funest jucat de „verticaliști" în istoria amendamenului. În raportul original, acest alineat l-am împodobit cu sublinieri groase ; îmi amintesc perfect că am vrut atunci să-i trag o săpuneală lui Toivo pentru fantezia lui neînfrânată. Dar tocmai atunci îmi parveni informația despre vizita Vrăjitorului la Institutul Ciudaților, mă fulgeră în fine un gând și nu mi-a mai ars de săpuneală.

M-am trezit într-una dintre cele mai cumplite crize, pentru că nu aveam cu cine să discut. În primul rând, nu aveam nici o propunere. În al doilea rând, nu știam cu cine pot și deja nu mai pot acum să discut. Mult mai târziu i-am întrebat pe băieții mei : li s-a părut ceva straniu în comportamentul meu din acele sinistre (pentru mine) zile ale lui aprilie 99 ? Sandro era cufundat în tema „Rip Van Winkle" și se afla el însuși într-o stare

* Pentru cel înțelept e de ajuns. (lat.) (n.tr.)

de uluială, astfel că nu a observat nimic. Grișa Serosovin susținea că în perioada respectivă aveam o puternică tendință spre tăcere și răspundeam cu un zâmbet enigmatic la toate inițiativele lui. Kikin rămâne Kikin : încă de pe-atunci, „totul era clar" pentru el. Fără-ndoială, purtarea mea din acele zile ar fi trebuit să-l facă să turbeze pe Toivo Glumov. Și chiar l-a făcut. Dar dacă nici eu nu mai știam cum să procedez ? ! Unul după altul îmi goneam colaboratorii la Institutul Ciudaților și de fiecare dată așteptam să văd ce-o ieși din asta ; nu ieșea nimic, îl alungam pe următorul și iar așteptam.

În acest timp, Garbovski era pe moarte, la el, în Kraslav.

În acest timp, Athos-Sidorov se pregătea să intre din nou în spital și nu era sigur că se va mai întoarce.

În acest timp, Dani Logoveko s-a autoinvitat la mine, la o ceașcă de ceai, după o absență de mai mulți ani, și o seară întreagă ne-am omorât timpul numai cu amintiri, sporovăind doar despre fleacuri.

În acest timp nu am luat nici o hotărâre.

Și chiar atunci s-au declanșat evenimentele de la Peșa Mică.

În noaptea de 5 spre 6 mai, am fost trezit de serviciul de avarie. La Peșa Mică (pe râul Peșa, care se varsă în golful Ceh al Mării Barents) au apărut niște monștri, provocând astfel panică în rândul populației băștinașe. A fost trimis un grup de avarie, s-au făcut cercetări.

Conform regulamentului în vigoare,eram obligat să trimit la locul evenimentelor pe unul dintre inspectorii mei. L-am trimis pe Toivo.

Din păcate, raportul-comunicat al inspectorului Glumov referitor la evenimentele și activitatea lui de la Peșa Mică s-a pierdut. În orice caz, eu nu am reușit să-l găsesc. Tare mult aș fi vrut să vă arăt, cât mai detaliat posibil, cum a executat Toivo această cercetare, de aceea voi fi nevoit să apelez la o reconstituire a evenimentelor, bazându-mă doar pe propria-mi memorie și pe unele discuții avute cu participanții la această întâmplare.

Se observă cu ușurință că reconstituirea propusă (precum și celelalte care vor urma) conține, afară de fapte

incontestabile, și unele descrieri, metafore, epitete, dialoguri, și alte elemente de domeniul beletristicii. Vreau totuși ca în fața cititorului să apară un Toivo viu, așa cum mi-l amintesc eu. Pentru asta nu sunt suficiente doar documentele. De altfel, dacă doriți, reconstituirile mele pot fi privite ca niște mărturii de un gen aparte.

* *
* *

PEȘA MICĂ. 6 MAI 99. DIMINEAȚA DEVREME

De sus, Peșa Mică arăta așa cum trebuia să arate o asemenea așezare la ora patru dimineața. Somnoroasă. Pașnică. Pustie. Zeci de acoperișuri multicolore plasate în semicerc, o piață năpădită de iarbă, câteva glidere răspândite primprejur, pavilionul galben al clubului de lângă râpă, deasupra râului. Râul părea nemișcat, foarte rece și neprietenos, iar pe malul celălalt atârnau deasupra stufului șuvițe de ceață albicioasă.

Pe terasa clubului stătea un om cu privirile ridicate, ce urmărea gliderul. Fața individului i s-a părut cunoscută lui Toivo, și nici nu era de mirare : Toivo îi cunoștea pe mulți dintre cei de la avarie — probabil că pe fiecare al doilea ins.

A plasat mașina lângă terasă și a sărit pe iarba umedă. Dimineața era rece. Tipul de la avarie purta o scurtă comodă, cu o mulțime de buzunare speciale, cu locașuri pentru tot felul de baloane, regulatoare, stingătoare, amorse și alte obiecte necesare unei bune executări a serviciului de avarie.

— Salut, spuse Toivo. Bazil, dacă nu mă înșel ?

— Salut, Glumov, răspunse tipul, întinzând mâna. Așa e, sunt Bazil. De ce a durat așa mult ?

Toivo îi explică, spunându-i că, nu se știe de ce, hiper-T-ul nu mai oprește aici, în Peșa Mică, și drept urmare s-a trezit în Peșa de Jos, fiind nevoit să ia de acolo un glider și să mai facă un zbor suplimentar de patruzeci de minute deasupra râului.

— E clar, spuse Bazil și se uită la pavilion. Așa m-am gândit și eu. Știi, în panica respectivă aproape că au deformat hiper-cabina aceea...

— Deci, până acum nu s-a întors nimeni ?

— Nimeni.

— Și altceva s-a mai întâmplat ?

— Nimic. Ai noștri au terminat verificările acum o oră și jumătate, n-au găsit nimic esențial și au plecat acasă pentru a continua cercetările. Eu am rămas aici ca să interzic accesul și m-am apucat să repar și hiper-cabina.

— Ai reparat-o ?

— Aproape da.

Vilele din Peșa Mică erau foarte vechi, construite în secolul trecut, având o arhitectură utilitară, o organică naturistă și culori vii, stridente — datorită vechimii. Împrejurul fiecărei vile se găseau tufe dese de coacăze, liliac și căpșuni polari, iar imediat dincolo de semicercul caselor se întindea pădurea : trunchiurile galbene ale brazilor gigantici, coroanele coniferelor, gri-verzui datorită ceții, și deasupra lor, destul de sus, se zărea la nord-est discul purpuriu al soarelui...

— Ce-i cu analizele ? întrebă Toivo.

— Păi, au rămas destul de multe urme pe aici... Scârboșenia asta a ieșit, se pare, uite din vila aceea și s-a târât în toate părțile... Bazil începu să arate cu mâinile. — Pe tufișuri, pe iarbă, ici-colo pe verande a rămas mucozitate uscată, niște solzi, fel de fel de bucăți, cam așa...

— Ați văzut ceva voi înșivă ?

— Nimic. Când am ajuns aici, totul era uite așa, cum e acum, doar ceața plutea deasupra râului.

— Deci n-au rămas martori ?

— La început am crezut că au fugit cu toții... Apoi, însă, am văzut că nu ; uite că în căsuța aceea, la marginea râului, înflorește și prosperă o persoană vârstnică și nici că i-a trecut prin minte să fugă...

— De ce ? întrebă Toivo.

— Habar n-am ! răspunse Bazil, ridicând sprâncenele și desfăcându-și brațele a uimire. Îți imaginezi ? Pretutindeni panică, toți se agită îngroziți, ușa de la hiper-cabină este smulsă din balamale, iar femeii nici că-i pasă... Aterizăm și noi, ne desfășurăm conform regulilor

de luptă, săbiile scoase din teacă, baghinetele ascuțite, și deodată ea iese pe verandă și ne roagă cu severitate să păstrăm liniștea, vezi dumneata, i-am deranjat somnul cu zgomotele noastre !...

— Dar a fost panică ?

— Oho-ho ! făcu Bazil, ridicând palma prevenitor. Când a început totul, aici erau optsprezece oameni. Nouă dintre ei au șters-o cu gliderele. Cinci au fugit cu ajutorul cabinei. Trei s-au năpustit orbește în pădure, s-au rătăcit și abia i-am găsit. Așa că, neîndoielnic, a fost panică, a fost... A fost panică, au fost monștri, au rămas și urme. Nu știm însă de ce nu s-a speriat băbuța. Cam ciudată băbuța asta ! Am auzit cu urechile mele când i-a spus comandantului : „Ați sosit prea târziu, puișorilor. Acum nu puteți să-i mai ajutați cu nimic. Deja au pierit cu toții..."

Toivo întrebă :

— La ce s-a referit ?

— Nu știu, răspunse Bazil nemulțumit. Eu atât îți spun : ciudată mai e băbuța !

Toivo se uită la vila de un roz țipător, înăuntrul căreia se afla ciudata băbuță. Grădinița de lângă vilă arăta, în mod vădit, mai îngrijită. Alături de vilă se găsea un glider.

— Nu te sfătuiesc s-o deranjezi, spuse Bazil. Mai bine las-o să se trezească singură și atunci...

În acel moment, Toivo simți în spate o mișcare și se întoarse brusc. La intrarea în club apăru o față palidă, cu ochii speriați, larg deschiși. Necunoscutul tăcu preț de câteva secunde, apoi buzele albe i se mișcară și se auzi o voce răgușită :

— Ce istorie absurdă, nu-i așa ?

— Stop-stop-stop ! spuse cu blândețe Bazil, îndreptându-se spre el cu palmele întinse înainte. Scuzați-mă, nu aveți voie aici. Serviciul de avarie.

Necunoscutul păși totuși peste prag și se opri imediat.

— Eu, de fapt, nici nu pretind, spuse el și tuși. Dar situația... Spuneți-mi, Grigori și Elea s-au întors ?

Arăta destul de neobișnuit. Purta o șubă, îmblănită atât pe dinafară, cât și pe dinăuntru, de sub poalele căreia se zăreau niște cizme de blană, excepțional de fru-

mos brodate. Șuba era descheiată la piept și se vedea o cămașă pestriță, de vară, din microîmpletitură, preferată pe atunci de locuitorii din zona de stepă. Omul arăta cam la patruzeci-patruzeci și cinci de ani, avea o față agreabilă și cam neroadă, doar că prea palidă — ori din cauza fricii, ori datorită fâstâcelii.

— Nu-nu, răspunse Bazil, apropiindu-se de el. Nu s-a întors nimeni, aici se fac cercetări și nu permitem nimănui să...

— Stai, Bazil, interveni Toivo. Cine sunt Grigori și Elea ? îl întrebă pe necunoscut.

— Se pare că iar nu am nimerit... spuse aproape disperat necunoscutul și se uită peste umăr, unde în adâncul pavilionului strălucea suprafața șlefuită a cabinei de hiper-T. Mă scuzați, asta... hm-m-m... of, Doamne, iar am uitat... Peșa Mică ? Sau nu ?

— E Peșa Mică, spuse Toivo.

— Atunci dumneavoastră trebuie să știți... Grigori Alexandrovici Iarâghin... Am înțeles că locuiește aici în fiecare vară... Deodată scoase un strigăt de bucurie și arătă cu mâna : — Uite, uite vila ! Uite și balonzaidul meu pe verandă !...

În acel moment, totul deveni limpede. Necunoscutul se dovedi martorul căutat. Îl chema Anatoli Sergheevici Krâlenko, era zootehnician și, într-adevăr, lucra într-o zonă de stepă — la agrocomplexul din Azghir. Ieri, la expoziția anuală de noutăți, de la Arhangheslsk, în mod cu totul întâmplător a dat nas în nas cu prietenul său de școală, Grigori Iarâghin, pe care nu-l mai văzuse de zece ani. Firesc, Iarâghin l-a târât până la el, aici, la... asta... of, iar îmi capă... da, la Peșa Mică. Au petrecut o seară minunată în trei — el, Iarâghin și nevastă-sa, Iarâghin Elea, s-au plimbat cu barca, s-au plimbat și în pădure, apoi s-au întors acasă pe la ora zece, uite, la vila aceea, au cinat și s-au așezat pe verandă să-și bea ceaiul. Peste tot era încă lumină, de la râu se auzeau voci de copii, era cald, iar mirosul de căpșune polare era senzațional. Apoi, brusc, Anatoli Sergheevici Krâlenko a văzut...

În această parte a povestirii, poate cea mai importantă pentru toată tărășenia, Anatoli Sergheevici a adop-

tat, exprimându-ne delicat, o vorbire nearticulată. Parcă s-ar fi chinuit să povestească un coşmar îngrozitor, încâlcit.

Ochii priveau din grădină... se apropiau, dar tot timpul au rămas în grădină... Doi ochi imenşi, greţoşi la vedere... Tot timpul se prelingea ceva pe ei... Iar mai la stânga, într-o parte, mai era şi-al treilea... sau încă trei ?... Şi ceva se prăvălea, se prăvălea, se prăvălea peste balustrada verandei, scurgându-se deja spre tălpi... Cu toate acestea, era absolut imposibil să te mişti. Grigori dispăruse undeva, nu se mai vedea Grigori. Elea era undeva pe aici, dar nici ea nu se vedea, se auzea doar cum ţipă isteric... sau poate cum râde în hohote... În acel moment, uşa camerei s-a deschis larg. Camera era plină, aproape până la nivelul şoldului, cu vite jupuite, gelatinoase şi colcăitoare, iar ochii acestor vite jupuite erau acolo, afară, după tufişuri...

Anatoli Sergheevici înţelese că de-abia acum va începe ceva groaznic. Îşi trase picioarele din sandalele care se lipiseră de podea, sări peste masă, nimeri în pădure şi, înconjurând casa... Ba nu, n-a înconjurat casa, a fugit în pădure, dar s-a pomenit în piaţă... Fugea unde vedea cu ochii, şi deodată zări pavilionul clubului, iar prin uşa deschisă îi licări în ochi strălucirea vinetie a hiper-T-ului şi înţelese că este salvat. Pătrunse ca o bombă în cabină şi începu să apese clapele la nimereală, până când automatul se porni.

Cu asta tragedia se sfârşi şi începu mai degrabă o comedie. Hiper-transportorul îl aruncă pe Anatoli Sergheevici în localitatea Roosevelt, pe insula Petru I. Asta-i undeva în Marea Bellinghausen, la minus patruzeci şi nouă de grade, viteza vântului 18 metri pe secundă, localitate pustie pe timpul iernii.

Totuşi, în clubul polarienilor automatele funcţionau, era cald, comod... Anatoli Sergheevici, în cămăşuţa lui pestriţă şi pantalonii scurţi, încă transpirat de pe urma ceaiului şi a groazei prin care trecuse, a putut răsufla liniştit şi, încet-încet, şi-a revenit. Atunci când şi-a venit în fire, înainte de toate, aşa cum era şi de aşteptat, l-a cuprins o ruşine insuportabilă. Înţelegea că fugise ca ultimul laş datorită panicii — despre asemenea laşi citise poate doar

în romanele istorice. Își amintea că o abandonase pe Elea și cel puțin încă o femeie, pe care o observase în fugă, la vila învecinată. Își amintea vocile copiilor de la râu și realiza faptul că și pe acești copii îi abandonase. Îl cuprinse o chemare disperată la acțiune, dar iată ce trebuia remarcat : în primul rând, această chemare nu a apărut brusc, iar în al doilea rând, după ce a apărut, a coexistat destul de mult cu insuportabila spaimă la gândul că trebuie să se întoarcă acolo, pe verandă, în câmpul vizual al ochilor curgători, ca de coșmar, la dezgustătoarele vite jupuite, gelatinoase...

În club năvăli, din ger, o trupă zgomotoasă de glaciologi și-l găsi pe Anatoli Sergheevici frământându-și posomorât mâinile : nu putea să ia nici o decizie. Glaciologii ascultară plini de compătimire povestea lui și hotărâră, entuziasmați, să revină cu toții pe înfricoșătoarea verandă. Constatară însă că Anatoli Sergheevici nu numai că nu știe hiper-indexul localității, dar uitase chiar numele acesteia. Putea să spună doar că nu este departe de Marea Barents, pe malul unui mic râu, într-o zonă cu brazi polari.

Atunci glaciologii îl îmbrăcară urgent pe Anatoli Sergheevici, corespunzător climei locale, și-l târâră până la statul major al așezării, într-o cursă nebunească prin viscolul șuierător, printre nămeți monstruoși, în compania unor câini gigantici, asemenea unor fiare... Și iată că la statul major, în fața terminalului MIP, unuia din membrii stației arctice îi veni o idee foarte sănătoasă : că nu-i de glumă cu toată această istorie. Indiscutabil, monștrii aceia au scăpat ori dintr-o menajerie, ori — ți-e și frică să te gândești ! — dintr-un laborator ce construia biomecanisme. În orice caz, măi băieți, aici amatorismul nu-și are locul, pur și simplu trebuie anunțat serviciul de avarie.

Și au comunicat totul Serviciului Central de Avarie. Cei de la Serviciul Central de Avarie le-au mulțumit și au spus că au luat cunoștință de informație. După o jumătate de oră, ofițerul deserviciul de la Avarie a sunat la statul major și a anunțat că se confirmă comunicarea, cerând apoi legătura cu Anatoli Sergheevici. Anatoli Sergheevici a descris, la modul foarte general, tot ce i

s-a întâmplat și cum a apărut el pe malurile Antarcticii. Ofițerul de serviciu l-a liniștit, în sensul că nu există victime, soții Iarâghin sunt vii și sănătoși și, probabil, se va putea întoarce dimineață la Peșa Mică. Acum, cel mai indicat lucru era ca el, Anatoli Sergheevici, să ia ceva calmante și să se odihnească.

Anatoli Sergheevici a luat un calmant și a ațipit pe o canapea, chiar acolo, la statul major, dar nu a dormit nici o oră, că a și văzut din nou acei ochi curgători deasupra balustradei de la verandă, a auzit hohotul isteric al Elei și s-a trezit din pricina unui insuportabil sentiment de rușine.

— Nu, spuse Anatoli Sergheevici, nu m-au reținut. Probabil că au înțeles starea mea. Nu m-am gândit că mi se poate întâmpla vreodată așa ceva. Desigur, nu sunt nici Progresor și nici vreun Cercetaș... dar în viață am trecut prin multe situații limită și m-am comportat cu multă demnitate... Nu înțeleg ce s-a întâmplat cu mine. Încerc să-mi explic singur, și nu iese nimic... Parcă ar fi o halucinație... Își roti brusc ochii. — Uite, vorbesc acum cu dumneavoastră, iar în mine totul e ca de gheață... M-oi fi otrăvit cu ceva ?

— Nu admiteți că s-ar putea totuși să fi fost o halucinație ? întrebă Toivo.

Anatoli Sergheevici își scutură umerii, friguros, și se uită spre vila lui Iarâghin.

— N-nu știu... îngăimă el. Nu, nu pot să spun nimic.

— Bine, haideți să mergem să vedem, propuse Toivo.

— Vin și eu ? întrebă Bazil.

— Nu-i obligatoriu, spuse Toivo. Voi umbla mult prin împrejurimi. Dumneavoastră apărați fortăreața.

— Să iau prizonieri ? întrebă, cu un aer preocupat, Bazil.

— Neapărat, răspunse Toivo. Am nevoie de prizonieri. De toți cei care au văzut măcar ceva cu propriii ochi.

S-a îndreptat spre piață împreună cu Anatoli Sergheevici. Acesta avea un aer hotărât și preocupat, dar pe măsură ce se apropiau de casă, fața lui devenea tot mai încordată, îi apăreau și mai în evidență umflăturile pomeților, iar buza de jos și-o mușca, de parcă și-ar fi

înfrânt o durere puternică. Toivo socoti că ar fi bine să-i dea un răgaz. La aproximativ cincizeci de pași de gardul viu se opri — ca și cum ar mai fi privit o dată împrejurimile și începu să-i pună întrebări. „A fost cineva, uite acolo, în vila din dreapta ?", „Ah, acolo era întuneric.", „Dar în stânga ?", „Femeia... Da, da, îmi aduc aminte, mi-ați povestit...", „Doar o femeie, nimeni altcineva ?", „Dar nu fusese nici un glider prin apropiere ?".

Toivo întreaba, Anatoli Sergheevici răspundea, iar Toivo dădea din cap, abordând o expresie gravă și ilustrând astfel cât este de important pentru cercetare tot ce aude. Anatoli Sergheevici prinse treptat curaj, se destinse și intrară pe verandă aproape ca niște colegi.

Pe verandă era dezordine. Masa stătea într-o parte, unul dintre scaune era răsturnat, zahărnița se rostogolise într-un colț, lăsând în urma ei o dâră de zahăr. Toivo pipăi ceainicul — era încă fierbinte. Se uită cu coada ochiului la Anatoli Sergheevici : era palid și îi jucau mușchii feței. Privea la perechea de sandale ce se lipiseră una de cealaltă ca niște orfani, departe, sub un scaun. Se pare că erau sandalele lui. Erau încheiate și părea de neînțeles cum reușise Anatoli Sergheevici să-și scoată picioarele din ele. Totuși, Toivo nu vedea vreo scursoare nici pe ele, nici sub ele, nicăieri.

— Se vede treaba că pe aici nu sunt recunoscuți ciberii de casă, spuse preocupat Toivo, pentru a-l întoarce pe Anatoli Sergheevici dintr-o lume a groazei trăite într-o lume a vieții cotidiene.

— Da, mormăi acesta. Adică... Dar cine îi mai recunoaște acum ?... Vedeți, sandalele mele...

— Văd, remarcă indiferent Toivo. Ferestrele de aici au fost toate ridicate ?

— Nu-mi amintesc. Aceea era ridicată, pe acolo am și sărit.

— Înțeleg, spuse Toivo și se uită în grădiniță.

Da, aici erau urme. Erau multe urme : tufișuri strivite și rupte, un strat de flori distrus, iar sub balustradă iarba arăta de parcă s-ar fi tăvălit caii în ea. Dacă aici fuseseră animale, atunci acestea au fost greoaie, voluminoase, nu s-au furișat spre casă, ci au dat năvală fără

a mai ține cont de nimic : din piață, de-a curmezișul prin tufișuri, și direct în camere prin ferestrele deschise...

Toivo străbătu veranda și împinse ușa de la intrare. Nu se observa dezordine. Mai exact, dezordinea era aceea pe care ar fi provocat-o niște namiie greoaie.

O canapea. Trei fotolii. Nu se zărea nici o măsuță — poate să fi fost vreuna pliantă. Doar un singur panou de comandă — în brațul de la fotoliul stăpânului. La celelalte fotolii și la canapea nu erau decât service-uri — sistemele „policristal". Pe peretele frontal se găsea un peisaj levithanian, o veche copie cromofotonică, cu un mic triunghi înduioșător în colțul din stânga jos, pentru ca, Doamne ferește, un eventual iubitor de artă să nu-l ia drept original. Pe peretele din stânga se afla un desen în pen'ță, într-o ramă din lemn, de fabricație proprie — un chip sever de femeie. Frumos, de altfel...

La o privire mai atentă, Toivo observă pe podea urme de tălpi : probabil că unul din cei de la serviciul de avarie trecuse încet prin sufragerie către dormitor. Nu se vedeau urme de întoarcere, poate că cel de la avarie ieșise afară pe fereastra dormitorului. Deci podeaua sufrageriei era acoperită cu un strat destul de gros de praf maroniu, foarte fin. Și nu numai podeaua. Și fotoliile. Brațele lor. Canapeaua. Pe pereți, nici urmă de praf.

Toivo se întoarse pe verandă. Anatoli Sergheevici stătea pe trepte. Își aruncase șuba polară, dar pe semne că uitase să-și scoată cizmele de blană și de aceea avea o înfățișare oarecum caraghioasă. Nu se atinsese de sandale, care așa au și rămas, sub scaun. În apropierea lor nu se vedea nici urmă de scursoare, dar și ele, și podeaua dimprejur erau pudrate cu același praf maroniu.

— Ei, cum e acolo ? întrebă Toivo încă din prag.

Anatoli Sergheevici tresări și se întoarse brusc.

— Da, uite... îmi vin câte puțin în fire...

— Foarte bine. Luați-vă balonzaidul și mergeți acasă. Sau vreți să-i așteptați pe Iarâghini ?

— Nici nu mai știu, spuse nehotărât Anatoli Sergheevici.

— Cum doriți, spuse Toivo. În orice caz, în aceste locuri nu mai este și nici nu va mai fi vreun pericol.

— Dumneavoastră ați înțeles ceva ? întrebă Anatoli Sergheevici în timp ce se ridică.

— Câte ceva. E-adevărat, aici au fost niște monștri, dar, în realitate, nu sunt periculoși. Pot doar să provoace spaimă, nimic mai mult.

— Vreți să spuneți că sunt artificiali ?

— Cam cu asta ar semăna.

— Dar de ce ? Cine ?

— Vom clarifica, spuse Toivo.

— Voi veți clarifica, iar ei în vremea asta cine știe pe cine mai... sperie.

Anatoli Sergheevici își luă balonzaidul de pe balustradă și stătu o vreme, privindu-și cizmele de blană. Părea că acum-acum se va așeza din nou și va începe să le smulgă din picioare, furios. Probabil însă că nici măcar nu le observa..

— Spuneți că pot speria, rosti printre dinți, fără să-și ridice privirile. De-ar fi numai atâta ! Să știți însă că pot și distruge !

Se uită repede la Toivo și, mutându-și privirile fără a mai întoarce capul, coborî treptele, își continuă drumul pe iarba tăvălită, dincolo de gardul strivit, apoi de-a curmezișul pieței, mergând încovoiat, atât de absurd în cizmele lungi, îmblănite, polare, și în cămașa pestriță, viu colorată de crescător de vite, mărind pașii către pavilionul galben al clubului — când, la jumătatea drumului, coti brusc la stânga și sări în gliderul din fața vilei învecinate. Aparatul țâșni în sus, drept ca o lumânare, spre cerul de un albastru spălăcit.

Era ora patru și ceva dimineața.

*

* *

Aceasta este prima mea încercare de reconstituire. M-am străduit foarte mult. Munca s-a complicat, pentru că nu am fost niciodată la Peșa Mică în acele timpuri de demult, dar la dispoziția mea au rămas destule videoînregistrări, realizate de Toivo Glumov, de lucrătorii de la avarie și de echipa lui Fleming. Oricum, garantez pentru precizia topografică. Socotesc posibilă și o garantare a exactității dialogurilor.

În afara de asta, aș vrea să demonstrez aici cum arăta atunci începutul tipic al unei cercetări tipice. Eveniment. Lucrătorii de la avarie. Plecarea inspectorului de la sec-

ția EE. Prima impresie (de cele mai multe ori este și cea corectă) : neglijența cuiva sau o glumă proastă. Și o dezamăgire crescândă : din nou altceva, iarăși nimic concret ; bine ar fi să pui cruce la toate, să pleci acasă și să tragi un pui de somn. De altfel, acest aspect lipsește în reconstituirea mea. Asta se mai poate și presupune.

Acum, câteva cuvinte despre Fleming.

Acest nume apare uneori în memoriile mele, dar mă grăbesc să vă previn că omul nu are nimic de-a face cu Marea Revelație. În acele vremuri, numele lui Alexandr Johnathan Fleming ajunsese de pomină în COMCON-2. A fost cel mai mare specialist în construirea organismelor artificiale. În principalul său institut de la Sidney, precum și în numeroasele filiale ale acestuia, născocea, cu hărnicie și îndrăzneală uluitoare, foarte multe ființe bizare, pentru a căror creație mamei-natură nu-i ajunseseră fantezia și priceperea. În zelul lor, colaboratorii lui încălcau mereu legile existente și restricțiile Consiliului Mondial cu privire la domeniul experimentelor de frontieră. Cu toată admirația noastră involuntară și pur omenească în fața geniului lui Fleming, nu-l puteam suporta pentru obrăznicia, energia și tupeul lui, ce se contopeau în mod uimitor cu inventivitatea. Astăzi, orice elev știe ce înseamnă biocomplexurile lui Fleming sau, să spunem, fântânile vii ale lui Fleming. Pe atunci însă celebritatea lui în fața publicului larg purta un caracter mai degrabă de scandal.

Pentru descrierea mea este important faptul că una din filialele înrudite cu institutul din Sidney se afla chiar în delta râului Peșa, în așezarea științifică Peșa de Jos, la doar patruzeci de kilometri de Peșa Mică. Aflând asta, Toivo al meu, așa cum îl știam, n-a putut să nu ciulească urechile și să nu-și spună : „Aha, iată a cui e munca !...“

Dar apropo : craboracii amintiți în cele ce urmează reprezintă una dintre creațiile folositoare ale lui Fleming și au văzut lumina zilei pe când el era încă un tânăr lucrător la ferma unei crescătorii de pește aflată pe malul lacului Onejskoe. Craboracii s-au dovedit niște ființe minunate pentru gustul cărnii lor, însă în tot Nordul au populat, inexplicabil, doar niște pârâiașe, anume afluenții Peșei.

*
* *

PEȘA MICĂ ACEEAȘI ZI ORA 8 DIMINEAȚA

Pe data de 5 mai, în jurul orei 11 seara, localitatea Peșa Mică (treisprezece vile, optsprezece locuitori) a fost cuprinsă de panică. Panica a fost cauzată de apariția în localitate a unui număr (necunoscut) de ființe cvasibiologice, având o înfățișare deosebit de respingătoare, ba chiar înfricoșătoare. Aceste ființe au pornit spre localitate din vila nr. 7, pe nouă direcții, perfect observabile. Aceste direcții se pot vedea după iarba mototolită, tufișurile rupte și petele de mucozitate uscată găsite pe frunze, plăcuțele decorative, pereții exteriori ai caselor și pervazurile ferestrelor. Toate cele nouă direcții de deplasare se sfârșesc în interiorul încăperilor de locuit, și anume : în vila nr. 1, 4, 10 (pe verandă), 2, 3, 9, 12 (în sufragerie), 6, 11 și 13 (în dormitoare). Judecând după toate aparențele, vilele nr. 4 și 9 nu sunt locuite...

În privința vilei nr. 7, de unde a început invazia, se poate afirma cu certitudine că acolo a locuit cineva, și nu mai rămâne decât să se afle cine este persoana respectivă — un amator de glume proaste sau un nătărău iresponsabil ? A lansat intenționat embrioforii sau a scăpat de sub control autolansarea ? Iar dacă a scăpat autocontrolul, atunci cum s-a întâmplat — dintr-o neglijență criminală sau din ignoranță ?

Două lucruri sunt totuși tulburătoare. Toivo nu a găsit nici o urmă de învelișuri embrioforice. Una la mână. În al doilea rând, la început nu a reușit nicicum să afle date despre persoana ce locuia la vila nr. 7.

Din fericire, oicumena noastră este, în general, organizată foarte just. În piață se auziră brusc voci puternice, pline de indignare, și peste câteva momente se constată că persoana căutată apăruse, din proprie inițiativă, în centrul evenimentelor, ba mai mult, însoțită și de un musafir.

Gazda se dovedi a fi un bărbat îndesat, cu o înfățișare ce părea turnată din fontă, îmbrăcat cu o salopetă de campanie și purtând un sac din pânză de cort, din care se auzeau sunete stranii, sâsâitoare și scârțâitoare. Musafirul tipului îndesat trezi în memoria lui Toivo imaginea

foarte vie a bătrânului și bunului Duremar,* abia ieșit din balta mătușii Tortilla — longilin, cu părul lung, cu nasul ascuțit, un slăbănog ce purta o hlamidă nedefinită, pe care se lipise nămol uscat. Se află imediat că numele locuitorului de fontă este Ernst Jurgen și că individul lucrează ca operator-ortomaistru pe Titan, iar acum se află în concediu pe Pământ... În fiecare an petrece două luni de concediu pe Pământ, o lună iarna, o lună vara, iar vara întotdeauna se află aici, pe râul Peșa, în această vilă... Ce monștri ? Practic, pe cine aveți în vedere, — tiñere ? Ce monștri să fie la Peșa Mică, mai și gândiți, că doar sunteți lucrător de avarie, sau n-aveți ce face ?...

În schimb Duremar se arătă o ființă cu totul pământeană. Ceva mai mult, era o ființă aproape localnică. Se numea Tolstov, Lev Nikolaevici. Altceva era însă remarcabil la el. Locuia și muncea în mod curent la patruzeci de kilometri de aici, la Peșa de Jos, unde ființa, de mai mulți ani, o filială a firmei binecunoscutului Fleming !...

Acest Ernst Jurgen și vechiul lui prieten, Lev Tolstov, erau niște grumanzi înrăiți. În fiecare an se întâlneau la Peșa Mică, pentru că la cinci kilometri în avalul râului se vărsa în Peșa un mic afluent, unde se găseau craboraci. Acesta era și motivul pentru care el, Ernst Jurgen, își petrecea concediul la Peșa Mică, acesta era și motivul pentru care plecase cu barca, ieri seară devreme, împreună cu prietenul său Lev Tolstov, să prindă craboraci, și tocmai de aceea el cu Liova ar fi recunoscători serviciului de avarie dacă ar fi lăsați în pace, pentru că acești craboraci (Erik Jurgen scutură sacul greu, ce scotea sunete ciudate) își păstrează calitățile doar când sunt foarte proaspeți...

Acest om caraghios și zgomotos nu-și putea imagina că pe Pământ — nu la ei pe Titan, nici undeva pe Pandora, nu pe Jaila, nu, pe Pământ ! La Peșa Mică ! — se pot întâmpla evenimente care să provoace panică. Ce specie ciudată de cosmoînaintaș-profesionist ! Că doar vede localitatea pustie, vede în fața lui lucrătorii de la

* Vânzătorul de lipitori din povestea „Cheița de aur" de A. Tolstoi (n. tr.).

avarie, pe reprezentantul lui COMCON-2, îi vede și nu le neagă autoritatea, dar e gata să caute orice altă explicație, numai să nu recunoască faptul că pe Pământul lui natal și căldură nu totul poate fi în regulă...

Apoi, când totuși au putut să-l convingă că a avut loc un EE adevărat, s-a supărat și s-a indispus ca un copil, s-a bosumflat, s-a îndepărtat de ceilalți, târându-și pe pământ sacul cu craboracii prețioși, și s-a așezat pe veranda lui, cu privirile plecate, nedorind să mai vadă sau să mai audă ceva ; doar, uneori, dădea din umeri și răbufnea : „Cică m-am odihnit... Vii o dată pe an și atunci... Trebuie să fie o născocire !..."

Totuși, pe Toivo îl interesă mai mult reacția celuilalt — Lev Nikolaevici Tolstov, angajatul lui Fleming, specialist în construcția și declanșarea existențială a organismelor artificiale. Iată care a fost reacția lui : la început, o totală lipsă de înțelegere, holbarea incontrolabilă a ochilor și zâmbetul, nesigur, al unui om convins că este luat în bătaie de joc, ba chiar prostit în față. Sprâncenele i s-au încruntat a nedumerire, privirea i-a devenit goală și parcă îndreptată spre un eu interior, au urmat mișcările gânditoare ale maxilarului inferior. La sfârșit a avut o explozie de indignare profesională : Dar voi înțelegeți despre ce vorbiți ? Vă puteți măcar imagina obiectul ? Ați mai văzut vreodată o ființă artificială ? Ah, numai în cronică ? Atunci uite ce e, nu există și nici nu pot exista ființe artificiale capabile să intre pe ferestrele dormitoarelor. Înainte de toate, fiindcă sunt greoaie și stângace, iar dacă se mișcă, atunci nu o fac spre oameni, ci îndepărtându-se de ei, pentru că orice biocâmp natural devine periculos pentru ele, chiar și biocâmpul pisicilor... Mai departe, ce înseamnă „mare cât vaca" ? Ați încercat măcar să estimați ce energie este necesară unui embriofor pentru a se dezvolta într-o asemenea masă, chiar și într-o oră ? Păi, n-ar mai fi rămas aici nici o vacă, totul ar fi arătat ca după o explozie !:..

Admite el oare că au fost declanșați embriofori de un tip necunoscut lui ?

Nici într-un caz. Nu există asemenea embriofori în natură.

Atunci, după propria opinie, ce s-a întâmplat ?

Lev Tolstov nu înțelegea ce se întâmplase. Ar trebui să se uite mai atent prin zonă ca să ajungă la niște concluzii.

Toivo îi dădu voie să se uite primprejur și plecă, împreună cu Bazil, să mănânce la club.

Au mâncat câte un sandwich din carne rece, iar Toivo puse de cafea. Deodată...

— Hm-m ! făcu brusc Bazil cu gura plină.

Înghiți pe nemestecate și, uitându-se pe lângă Toivo, urlă cu o voce pătrunzătoare :

— Stop, mașinile ! Unde o ștergi, fiule ?

Toivo se întoarse. Era un băiat de vreo doisprezece ani, cu urechi clăpăuge, bronzat, în pantaloni scurți și un veston larg. Vocea răsunătoare a lui Bazil îl oprise lângă ieșirea din pavilion.

— Acasă, răspunse cu aroganță băiatul.

— Ia vino-ncoa; te rog !

Băiatul se apropie și se opri cu mâinile la spate.

— Locuiești aici ? insinuă Bazil.

— Am locuit cu toții. La numărul șase. Acuma n-o să mai locuim.

— Cine, toți ? întrebă Toivo.

— Eu, mama, tata. Mai exact, am stat aici la vilă, dar locuim la Petrozavodsk.

— Și unde sunt părinții ?

— Dorm. Acasă.

— Dorm, repetă Toivo. Cum te cheamă ?

— Kir.

— Părinții tăi știu că ești aici ?

Kir se înmuie, se mută de pe un picior pe altul și spuse :

— M-am întors doar pentru o clipă. Trebuie să iau galera, am meșterit la ea o lună întreagă.

— Galera... repetă Toivo, privindu-l cu atenție.

Fața băiatului nu exprima decât răbdare și plictiseală. Se vedea clar că îl frământa un singur gând : să-și ia cât mai repede galera și să se întoarcă acasă, până nu s-au trezit părinții.

— Când ați plecat de aici ?

— Azi-noapte. Au plecat cu toții, și noi la fel. Dar am uitat galera.

— De ce-ați plecat ?

— A fost panică. Ce, nu știți ? Ce-a fost aici ! Mama s-a speriat, și tata i-a spus : „Știi, hai acasă". Am luat gliderul și am zburat... Deci, pot să plec ? Sau nu ?

— Stai un pic. De ce a fost panică, tu ce zici ?

— Pentru că au apărut animalele alea. Au ieșit din pădure... sau din râu. Nu știu de ce, toți s-au speriat de ele, au fugit care încotro... Eu dormeam, mama m-a trezit.

— Dar tu nu te-ai speriat.

Ridică din umeri.

— La început și eu m-am speriat... din somn... Toți urlau, toți alergau, nu se înțelegea nimic...

— Și-apoi ?

— V-am spus doar : am luat gliderul și am zburat.

— Ai văzut animalele ?

Râse pe neașteptate.

— Sigur că le-am văzut... Unul a intrat direct pe geam, unul, așa cu coarne, dar coarnele nu erau tari, ci ca la melc... foarte hazlii.

— Deci nu te-ai speriat.

— Ei, v-am spus doar : m-am speriat, desigur, doar n-o să vă mint, nu ? Mama a intrat în fugă, era albă toată, am crezut că e vr'o nenorocire, ceva... Am crezut că o fi ceva cu tata...

— E clar, clar. Și nu te-ai speriat de animale ?

— De ce să mă sperii ? Sunt bune, haioase... sunt moi, mătăsoase, ca mangustele, numai că n-au blăniță... Și ce dacă sunt mari ? Și tigru-i mare, atunci ce, trebuie să mă tem de el ? Și elefantul e mare, și balena-i mare... delfinii sunt și ei mari... Iar animalele astea nu sunt mai mari decât delfinul și sunt atât de blânde...

Toivo se uită la Bazil. Acestuia îi căzuse falca, și-l asculta pe ciudatul băiețel, ținând sandwich-ul pe jumătate mușcat.

— Și miros așa de bine ! se înflăcără Kir. Miros a fructe de pădure ! Eu cred că mănâncă numai fructe de pădure... Ar fi trebuit să le domesticim, de ce să fugim de ele ? Băiatul oftă. — Acum, probabil, au plecat. Caută-le acum în taiga... Ce mai ! atâta au urlat toți, au tropăit și au dat din mâini ! Cum să nu se sperie și ele ? Încearcă să le mai ademenești...

Lăsă bărbia în piept, copleșit de gânduri amare. Toivo spuse :

— E clar. Părinții tăi nu sunt însă de acord cu tine. Așa-i ?

Kir dădu din mână.

— Mda... Tata, mai treacă-meargă, dar mama e categorică : pentru nimic în lume nu va mai pune piciorul pe aici ! Iar acum vom pleca la Stațiunea Balneară. Că doar n-or fi și acolo... Sau sunt ? Cum le spune, nu știți ?

— Nu știu, Kir, răspunse Toivo.

— Dar aici n-a mai rămas nici unul ?

— Nici unul.

— Așa m-am gândit și eu, spuse Kir. Suspină și întrebă : Pot să-mi iau galera ?

În sfârșit, Bazil își veni în fire. Se ridică zgomotos și zise :

— Să mergem, te conduc. Da ? îl întrebă pe Toivo.

— Bineînțeles, răspunse Toivo.

— De ce să mă conduceți ? protestă Kir, dar Bazil deja își pusese mâna pe umărul lui.

— Să mergem, să mergem. Toată viața am visat să văd o galeră adevărată.

— Da' nu-i adevărată, e un model...

— Cu atât mai mult. Toată viața am visat să văd un model de galeră adevărată...

Au plecat. Toivo își bău cafeaua, apoi ieși și el din pavilion.

Soarele începuse să dogorească, iar pe cer nu se zărea nici un norișor. Deasupra ierbii dese din piață licăreau libelule albăstrii. Și prin această licărire metalică, spre pavilion, plutea, întocmai ca o ciudată stafie a zilei, o bătrână impunătoare, ce aborda pe fața îngustă și pământie o expresie de absolută semeție. Ținându-și (diavolesc de elegant) cu degetele pământii, ca niște gheare de pasăre, poalele rochiei nedecoltate și albe ca zăpada, bătrâna părea că nici nu atinge iarba în timp ce alunecă lin spre Toivo și se opri, ridicându-se cu cel puțin un cap deasupra acestuia. Toivo se înclină respectuos, iar ea își înclină fruntea în semn de răspuns, de altfel cu totul binevoitoare.

— Puteți să-mi spuneți Albina, rosti îngăduitoare, cu un glas baritonal plăcut.

Toivo se grăbi să se prezinte. Fruntea ei pământie se încruntă sub claia de păr alb.

— COMCON ? Mă rog, fie și COMCON. Fii drăguț, Toivo, și spune-mi, te rog, cum vă explicați toate astea, voi, cei de la acest COMCON ?

— La ce vă referiți ?

Întrebarea o irită puțin.

— Iată la ce mă refer, dragul meu : cum este posibil ca în vremurile noastre, la sfârșit de secol, ființe vii de pe Pământul nostru, care au cerut omului îndurare și ajutor, nu numai că nu au primit îndurare și ajutor, dar au devenit și ținta hăituielilor, înfricoșărilor, ba chiar a uzului de forță fizică activă în cel mai barbar sens ? Nu vreau să dau nume, dar le-au bătut cu greble, au urlat sălbatic la ele, chiar au încercat să le strivească sub glidere. N-aș fi crezut niciodată așa ceva, dacă n-aș fi văzut totul cu ochii mei. Vă este cunoscut termenul de „sălbăticie" ? Uite că a fost o sălbăticie ! Mi-e rușine.

Tăcu, privindu-l pe Toivo, pătrunzătoare și furioasă, cu ochii ei negri ca tăciunele și foarte vioi. Aștepta un răspuns, și Toivo mormăi :

— Îmi permiteți să vă aduc un fotoliu ?

— Nu-ți permit. Nu intenționez să-mi pierd timpul cu dumneata. Aș dori să-ți aflu părerea despre ceea ce s-a întâmplat cu oamenii din această localitate. Opinia dumitale profesională. Ce ești ? Sociolog ? Pedagog ? Psiholog ? Deci fii bun și explică-mi ! Înțelegi, nu e vorba de niște sancțiuni. Dar trebuie să pricepem cum a fost posibil ca oamenii care ieri încă păreau civilizați, educați... aș fi spus chiar niște oameni minunați... să-și piardă astăzi caracterul uman ! Știți prin ce se deosebește omul de celelalte ființe de pe lume ?

— Ei... poate rațiunea ? încercă Toivo.

— Nu, dragul meu ! Prin îndurare ! În-du-ra-re !

— Fără-ndoială, spuse Toivo. Dar de unde reiese că aceste ființe de adineauri aveau nevoie tocmai de îndurare ?

Îl privi dezgustată.

Dumneata le-ai văzut ? întrebă ea.

— Nu.

— Atunci cum poți judeca aceste fapte ?

— Nu judec, protestă Toivo. Nu intenționez decât să stabilesc ce-au vrut...

— Consider că ți-am spus destul de clar, aceste sărmane animale au căutat ajutorul nostru. Se aflau în prag de pieire ! Erau gata-gata să moară ! Și au și murit. Sau ce, nu știai asta ? Piereau sub ochii mei, transformându-se în neant, în praf ; și nu puteam face nimic, că sunt doar balerină, nici biolog și nici doctor. Am strigat după ajutor, dar putea oare cineva să mă audă în acel bal satanic, în acea orgie a sălbăticiei și cruzimii ? Apoi, când, în sfârșit, ajutorul a venit, deja era prea târziu, nici unul nu mai rămăsese în viață. Nici un animal ! Iar acești barbari... Nu știu cum să explic purtarea lor... Poate o psihoză în masă... o intoxicație... Întotdeauna am fost împotriva folosirii ciupercilor ca mâncare... Probabil că, venindu-și în fire, oamenii s-au rușinat și au fugit care încotro ! I-ați găsit ?

— Da, spuse Toivo.

— Ați vorbit cu ei ?

— Da. Cu unii dintre ei. Nu cu toți.

— Atunci, spune-mi, ce s-a petrecut cu ei ? Care sunt concluziile dumitale, fie ele și preliminare ?..

— Vedeți... doamnă...

— Poți să-mi spui Albina.

— Mulțumesc. Vezi care-i problema... Problema e, atât cât putem aprecia, că majoritatea vecinilor dumitale a perceput un pic altfel această invaz... această întâmplare.

— Normal răspunse cu aroganță bătrâna. Doar am văzut cu ochii mei !

— Nu-nu. Vreau să spun că s-au speriat. Au tras o spaimă soră cu moartea. Și-au pierdut capul din cauza groazei. Chiar le e teamă să se mai întoarcă. În general, după cele trăite, unii vor să fugă de pe Pământ. Și din câte înțeleg eu, dumneata ești singura care ai auzit implorările de ajutor...

Asculta maiestuoasă, dar cu atenție.

— Ei bine, spuse ea. Probabil că le este atât de rușine, încât sunt nevoiți să apeleze la motivul fricii... Să nu-i crezi, dragul meu, să nu-i crezi ! Asta este cea mai primitivă, cea mai rușinoasă xenofobie... asemănătoare pre-

judecăților rasiale. Îmi amintesc cum, în copilărie, aveam o frică vecină cu isteria față de păianjeni și șerpi... Aici e același lucru.

— Se prea poate. Iată însă ce-aș vrea să clarific. Aceste ființe cereau ajutor. Aveau nevoie de îndurare. Dar din ce s-a observat asta ? După cum am înțeles, nici n-au vorbit, nici n-au gemut...

— Dragul meu ! Erau bolnave, erau pe moarte ! Ce dacă mureau în tăcere ? Un delfin eșuat pe uscat, nici el nu scoate un sunet... oricum, noi nu-l auzim... dar e clar că are nevoie de ajutor și noi ne grăbim să i-l acordăm... Iată, vine un băiat, dumneavoastră nu-l auziți de aici, nu știți ce spune, dar înțelegeți că este vioi, vesel, fericit...

Dinspre vila nr. 6 se apropia Kir și, într-adevăr, era vioi, vesel și fericit. Mergând alături, Bazil purta grijuliu în mâini un model mare, negru, al unei galere antice și, se pare, punea întrebări corespunzătoare, iar Kir îi răspundea, arătând cu mâinile niște dimensiuni, niște forme, niște intersecții complicate. Probabil că și Bazil fusese un mare amator de modelism al galerelor antice.

— Dați-mi voie, tresări Albina, uitându-se mai atentă. Dar ăsta-i Kir !

— Da, confirmă Toivo. S-a întors să-și ia galera.

— Kir e un băiat bun, spuse Albina. Dar tatăl lui s-a comportat execrabil... Bună ziua, Kir !

Entuziastul Kir o observă în cele din urmă, se opri și spuse sfios : „Bună dimineața...". Însuflețirea dispăru de pe fața lui, de altfel ca și de pe aceea a lui Bazil.

— Cum se simte mama ta ? întrebă Albina.

— Mulțumesc. Doarme.

— Dar tata ? Unde-i tatăl tău, Kir ? Pe undeva pe aici ?

Kir clătină tăcut din cap și se bosumflă.

— Ai fost tot timpul aici ? exclamă admirativ Albina și se uită victorioasă la Toivo.

— S-a întors să-și ia modelul, îi aminti el.

— E același lucru. Așa-i că nu ți-a fost frică să te întorci, Kir ?

— De ce să mă tem, mătușă Albina ? mormăi posomorât Kir, încercând s-o șteargă ușurel-ușurel pe lângă ea.

— Nu știu, nu știu, îl repezi Albina. Uite, taică-tu, de exemplu...

— Tata nu s-a speriat deloc. Mai exact, s-a speriat, dar numai pentru mama și mine. Efectiv nu a înțeles în tot acel tărăboi cât de bune sunt ele...

— Nu bune, ci nefericite ! îl corectă Albina.

— Ce nefericite, mătușă Albina ? se miră Kir, dând caraghios din mâini, cu gesturile unui tragedian neîndemânatic. Erau vesele aveau chef de joacă ! Așa se giugiuleau !

Mătușa Albina zâmbea îngăduitoare.

*

* *

Nu pot să mă abțin a remarca, în acest moment, o situație ce-l caracterizează foarte exact pe Toivo Glumov ca lucrător. Să fi fost în locul lui, un stagiar neexperimentat ar fi hotărât, în urma discuțiilor, că Duremar mai mult încurcă lucrurile și că în ansamblu imaginea este cât se poate de clară : Fleming a creat un nou tip de embriofor, monștrii lui au scăpat în libertate ; tota lumea poate pleca, liniștită, să-și continue somnul, iar dimineața li se va trimite șefilor un raport.

Un lucrător experimentat, cum ar fi de exemplu Sandro Mtbewari, n-ar fi stat nici el la o cafea cu Bazil : un nou tip de embriofor, asta-i ceva serios ; imediat ar fi trimis douăzeci și cinci de interpelări la toate instanțele posibile, iar el ar fi dat o fugă la Peșa de Jos, să-i ia de guler pe golanii și căscații lui Fleming, înainte ca aceștia să aibă vreme să facă pe inocenții ultragiați.

Toivo Glumov nu s-a urnit din loc. De ce ? A simțit mirosul de sulf. Și nici măcar nu a fost un miros, ci doar așa, o boare imperceptibilă. Un embriofor inedit ? Sigur că da, asta-i ceva serios. Dar încă nu miroase a sulf. Panică aproape de isterie ? Acum, da ! Se simte căldura iadului. Cel mai important lucru este însă ciudata bătrânică de la vila nr. 1. Asta e ! Panică, isterie, fugă, lucrătorii de la avarie — iar ea cere liniște și să fie lăsată să doarmă. Uite, aici nu poți avea explicații obișnuite. Toivo nici măcar nu a încercat să explice ceva. A așteptat ca bă-

trâna să se trezească și să poată răspunde la întrebări. A rămas pe loc și a fost răsplătit. „Dacă nu m-aș fi gândit să mănânc împreună cu Bazil povestea el mai târziu, dacă aș fi plecat, imediat după discuția cu acest Tolstov, să vă raportez, aș fi rămas sub impresia că în Peșa Mică nu s-a întâmplat nimic enigmatic, afară de acea panică sălbatică provocată de invazia animalelor artificiale. Dar au apărut băiatul Kir și mătușa Albina, constituind o disonanță esențială în această schemă liniară, dar primitivă..."

„M-am gândit să mănânc", chiar așa s-a exprimat, mai degrabă pentru a nu-și pierde vremea cu încercări de a reda în cuvinte acele presimțiri tulburi și îngrijorătoare ce i-au impus așteptarea.

*

* *

PEȘA MICĂ. 6 MAI 99. ORA 6 DIMINEAȚA

Cu galera în brațe, Kir abia reușise să intre în cabina hiper-T-ului, apoi dispăruse spre Petrozavodsk-ul său. Bazil își scoase scurta monstruoasă, se trântise pe iarbă la umbră și se pare că atipise. Mătușa Albina plutise lin până la ea acasă, la vila nr. 1.

Toivo nu mai intră în pavilion ; se așeză, cu picioarele încrucișate, direct pe iarbă și începu să aștepte.

Nu se mai petrecea nimic deosebit în Peșa Mică. Jurgen-cel-de-fontă urla câteodată, din adâncurile vilei sale nr. 7, ceva despre timp, despre râu și despre concediu. Albina, îmbrăcată tot în alb, a apărut pe veranda vilei și s-a așezat sub o umbrelă. I se făcu auzită și vocea melodioasă și scăzută, probabil că bătrâna vorbea la videofon. De câteva ori a apărut în câmpul vizual și Duremar-Tolstov. Se tot agita între vile, se lăsa tot timpul pe vine, privind cu atenție pământul, se băga în tufișuri, iar uneori umbla chiar în patru labe.

La ora șapte și jumătate, Toivo se ridică, intră în club și luă legătura prin videofon cu maică-sa. Obișnuitul apel de control. Se temea că va fi ocupat toată ziua și că nu va mai găsi răgazul să sune. Au vorbit de una, de alta... Toivo povesti că întâlnise aici o balerină foarte bătrână, cu numele de Albina. Oare nu-i Marea Albina,

cu povestea căreia ea îi împuiase capul în copilărie ? Au dezbătut amândoi problema și au ajuns la concluzia că e foarte posibil să fie chiar așa ; totuși a mai existat și o altă mare balerină, și tot Albina o chema, mai în vârstă cu vreo cincizeci de ani decât Marea Albina... Apoi și-au luat rămas bun până a doua zi.

De afară se auzi un strigăt pătrunzător : „Dar racii ? Liova, racii !..."

Liova Tolstov se apropia cu pași repezi de clădirea clubului, dând iritat din mâna stângă, iar cu dreapta ținând la piept un pachet voluminos. La intrarea în pavilion, se opri și țipă în falset spre vila nr. 7 : „Mă întorc ! Curând !" Atunci observă că Toivo se uita la el și oferi o explicație, de parcă și-ar fi cerut scuze :

— Mai rar așa ciudată istorie. Trebuie totuși să ne dumirim.

Intră în cabina hiper-T-ului și, un timp, iar nu se întâmplă nimic deosebit. Toivo se hotărî să mai aștepte până la ora opt.

La opt fără cinci minute, din pădure țâșni un glider, făcu mai multe cercuri deasupra Peșei Mici și, coborând treptat, aterizâ ușor în fața vilei nr. 10, tocmai aceea unde, judecând după lucruri, locuia familia pictorului. Din glider coborî un bărbat înalt, fugi sprinten pe treptele verandei și strigă, întorcând capul : „Totul e în regulă ! Nimeni și nimic !". Până când Toivo străbătu piața în drum spre el, din glider ieși o tinerică, tunsă scurt și îmbrăcată într-un pardesiu violet ce-i ajungea până deasupra genunchilor. Aceasta nu se mai deplasă spre verandă, rămânând lângă glider și ținând ușa cu mâna.

Așa cum reieși ulterior, pictorul cu pricina era însăși femeia, Zosea Leadova. Tabloul văzut de Toivo în vila Iarâghinilor era autoportretul ei. Femeia avea în jur de 25—26 de ani, studia la Academie cursurile Komovski-Korsakov și nu crease până acum nimic important. Era frumoasă, mult mai frumoasă decât în autoportret. Îi amintea lui Toivo de anumite trăsături ale Asiei, e adevărat însă că niciodată nu o văzuse pe Asia lui atât de speriată.

Pe bărbat îl chema Oleg Olegovici Pankratov, era în prezent lector în districtul școlar Sâktâvkar și fusese

aproape treizeci de ani astroarheolog. Lucrase în echipa lui Fokin, participase la expedițiile de pe Cala-i-Moog („planeta paradoxală Morohasi") și în general văzuse lumea albă, ca și pe cele neagră, cenușie și de alte culori. Era un bărbat foarte calm, un pic flegmatic, cu mâini ca niște cazmale, un bărbat ce inspira siguranță, forță și temeinicie, pe care nu-l clinteai nici cu buldozerul. Totodată era alb și rumen la față, avea ochii albaștri, nasul ca un cartof și o barbă mare, blondă, à la Ilia Muromeț.

Nici o mirare că în timpul evenimentelor nocturne comportamentul celor doi a fost total diferit. La vederea sacilor vii ce intrau pe fereastra dormitorului, Oleg Olegovici s-a minunat, desigur, dar nu a simțit nici un moment teama. Poate pentru că și-a amintit imediat de mica filială din Peșa de Jos, pe care o vizitase de câteva ori, dar și datorită însăși înfățișării monștrilor, care nu a trezit în el simțul pericolului. Dezgust — iată senzația dominantă. Dezgust și scârbă, în nici un caz frică. Împingându-i cu palmele, nu a lăsat acești saci să intre în dormitor, alungându-i înapoi în grădină. Erau scârboși, alunecoși și lipicioși, moi și elastici sub presiunea palmelor și aduceau, mai mult decât orice, cu măruntaiele unui animal uriaș. Apoi a început să se agite prin dormitor, încercând să găsească ceva pentru a-și șterge mâinile, dar tocmai atunci începu să țipe Zosea, pe verandă, și el a uitat de greață...

Da, ne-am comportat cu toții urât, dar nici să scapi hățurile, ca alții ! Câte unii nici acum nu și-au revenit. Pe Frolov a trebuit să-l internăm la spital, chiar în Sule, și aproape că l-au smuls bucată cu bucată din glider, se zăpăcise complet... Grigorianii, cu toți copiii lor, n-au mai oprit în Sule ; s-au aruncat tuspatru în hiper-cabină și au ajuns tocmai la Mirza-Charle. Grigorian a strigat la despărțire : „Oriunde, dar cât mai departe și pentru totdeauna !..."

Zosea îl înțelegea însă foarte bine pe Grigorian. Ea, personal, nu a mai simțit niciodată o astfel de groază. Problema nu se punea dacă animalele sunt sau nu periculoase. „Dacă ne gonea groaza pe toți... Nu te amesteca, Oleg, vorbesc despre noi, oameni simpli și nepregătiți,

nu de luptători ca tine... Dacă ne gonea groaza, nu se datora fricii de a nu fi mâncați, sugrumați, digerați de vii și așa mai departe... Nu, era cu totul alt simțământ!" Zosiei îi era greu să caracterizeze cât mai exact acest simțământ. Formularea ei cea mai accesibilă suna astfel : nu a fost propriu-zis groază, ci o senzație de totală incompatibilitate, de imposibilitate a rămânerii în același spațiu cu aceste creaturi. Lucrul cel mai interesant din povestirea ei a fost însă cu totul altul.

În cele din urmă a reieșit că acești monștri erau, totuși, și frumoși ! Fiind atât de înspăimântători și dezgustători, reprezentau în felul lor perfecțiunea. Perfecțiunea urâțeniei. Punctul de joctiune estetică între urâțenia și frumusețea ideală. Undeva, cândva, s-a spus că urâțenia desăvârșită ar trebui să provoace în noi aceleași senzații estetice ca și frumusețea ideală. Până ieri noaptea, întotdeauna mi s-a părut un paradox. Dar nu e un paradox ! Sau Zosea era chiar atât de depravată încât să-i fi plăcut asemenea monștri ?...

Îi arătă lui Toivo niște desene, făcute din memorie, la două ore după declanșarea panicii. A stat împreună cu Oleg într-o căsuță pustie din Sule. La început, Oleg i-a dat niște tonic și a încercat să o aducă în fire cu psihomasaje ; zadarnic însă. Atunci ea a luat o foaie de hârtie și un stilou înfiorător, tare și strâmb, și a început să aștearnă grabnic pe hârtie, linie după linie, umbră după umbră, ceea ce stătea în fața ochilor ei ca un coșmar ce acoperea lumea reală...

Nu se observa nimic deosebit în desene. În păienjenișul de linii se ghiceau obiecte cunoscute : balustrada verandei, o masă, tufișuri iar deasupra tuturor — umbre neclare ale unor contururi nedefinite. De altfel, schițele provocau o senzație de îngrijorare, incomoditate, dezorganizare... Oleg Olegovici găsea că în desene s-ar afla ceva-ceva, deși considera că totul fusese mult mai simplu și mai dezgustător. Oricum, el n-are treabă cu arta. Este un consumator neinițiat, nimic mai mult...

Oleg îl întrebă pe Toivo dacă s-a descoperit ceva. Toivo îi expuse presupunerile sale : Fleming, Peșa de Jos, noul tip de embriofor și așa mai departe. Pankratov admise cele auzite, dând din cap, apoi spuse, cu oarecare

tristețe, că în toată această istorie cel mai mult îl supără... cum să mă exprim ? O nervozitate excesivă a locuitorului pământean de azi. Doar au fugit cu toții, până la unul ! Măcar să se fi interesat cineva, să fie curios... Toivo apără onoarea locuitorului pământean de azi și povesti despre mătușa Albina și Kir.

Oleg Olegovici se învioră brusc. Izbea cu palmele ca niște lopeți brațele fotoliului și masa, uitându-se victorios când la Toivo când la Zosea ; apoi, hohotind, exclamă : „Ei, da ! Kir ! Ei, da ! Bravo ! Totdeauna am spus că e inteligent... Dar ce zici de Albina noastră !... Nu-s niște terchea-berchea !..." Zosea ripostă cu înfocare, spunând că nu-i de mirare, întotdeauna bătrânii și copiii au fost o apă și un pământ... „Și cei ce cutreieră cosmosul ? exclamă Oleg Olegovici. Nu uita de cei ce cutreieră cosmosul, iubito !..." Disputa se purta pe un ton ușor serios, ușor glumeț, când se petrecu brusc un mic incident.

Oleg Olegovici, zâmbind larg, până la urechi, își asculta iubita, dar încetă deodată să mai zâmbească, iar expresia de veselie de pe chipul lui se preschimbă în nedumerire, de parcă l-ar fi zguduit ceva până-n adâncul sufletului. Toivo îi urmări direcția privirii și văzu că în ușa vilei sale, nr. 7, stă, sprijinindu-se cu umărul de tocul ușii, neconsolatul și dezamăgitul Jurgen, acum fără costumul de scafandru-pescuitor-de-craboraci, purtând un compleu bej, larg, și ținând într-o mână o cutie plată, cu bere, iar în cealaltă având un sandwich formidabil, cu ceva roșu-alb. Ducea la gură când o mână, când alta, mesteca și înghițea, privind continuu peste piață, la intrarea în club.

— Iată-l și pe Ernst ! exclamă Zosea. Și tu mai spui că...

— Să-ți pierzi mințile, nu alta ! șopti Oleg Olegovici, cu aceeași expresie nedumerită.

— După cum vezi, nici Ernst nu s-a speriat, spuse Zosea, nu fără venin.

— Văd, încuviință Oleg Olegovici.

Știa unele lucruri despre acest Ernst Jurgen și nicidecum nu se așteptase să-l vadă aici, după cele petrecute ieri. Ernst Jurgen n-ar fi trebuit să se afle aici acum ; era nefiresc să stea la el pe verandă, în Peșa Mică, să bea bere și să mănânce craboraci fierți ; ar fi trebuit

poate, să fugă de să-i sfârâie călcâiele, undeva, spre Titan sau chiar mai departe.

Toivo se grăbi să înlăture această neînțelegere și povesti că ieri-noapte Ernst Jurgen nu fusese în localitate, ieri-noapte Ernst Jurgen fusese la câțiva kilometri în avalul râului și prinsese craboraci. Zosea se înfurie, iar Oleg Olegovici, așa cum i se păru lui Toivo Glumov, răsuflă cu ușurare : „Asta-i altă treabă ! Păi așa spuneți..." Și cu toate că, desigur, nimeni nu-i pusese vreo întrebare referitoare la nedumerirea lui, Oleg Olegovici se porni dintr-o dată cu explicațiile : fusese derutat de faptul că, în timpul panicii de azi-noapte, ar fi văzut cu propriii ochi cum Ernst Jurgen s-a năpustit, în cel mai rușinos mod, dând din coate, către hipercabina din pavilion. Acum înțelege că a greșit, că acest lucru nu s-a întâmplat și nici nu putea să se întâmple, dar în primul moment, când l-a văzut pe Ernst Jurgen ținând cutia cu bere...

Nu se știe dacă Zosea se lăsă convinsă, dar Toivo nu crezu nici un cuvânt de-al lui. Nimic din cele spuse nu era adevărat și nici nu i se năzărise că l-ar fi văzut în timpul panicii pe Ernst Jurgen ; cu totul altceva știa el, Oleg Olegovici, despre Ernst Jurgen, ceva cu mult mai amuzant, dar, probabil, rușinos, dacă a ezitat să povestească despre asta...

Brusc se așternu o umbră peste Peșa Mică, spațiul înconjurător se umplu cu un orăcăit catifelat, în timp ce Bazil țâșnea alarmat, ca din pușcă, dinspre colțul pavilionului, trăgându-și în fugă scurta pe el, iar când soarele începu iar să strălucească peste Peșa Mică, în piață aterizâ maiestuos, fără a clinti un singur fir de iarbă, un pseudogravit clasa „Puma", auriu și strălucitor, ca o pâine rotundă, gigantică, un aparat dintre cele mai noi tipuri, supercontemporane, pentru ca în momentul imediat următor să se ivească pe circumferința lui nenumărate hublouri ovale, prin care săreau în piață oameni cu picioare lungi, bronzate, oameni preocupați, cu voci răsunătoare ; săreau și scoteau niște cutii cu pâlnii, trăgeau furtunuri cu borne ciudate, se agitau, fugeau și gesticulau, pe fondul străfulgerărilor unor blitz-contractori, iar printre acești oameni cel mai mult se agita, fugea și gesticula, scotea cutii și trăgea furtunuri însuși

Lev-Duremar Tolstov, îmbrăcat în aceleași haine pe care se lipise nămolul uscat și verde.

*

* *

CABINETUL ȘEFULUI SECȚIEI EE., 6 MAI 99, APROXIMATIV ORA UNU ZIUA

— Și ce au realizat cu toată tehnica lor? am întrebat.

Toivo privea plictisit pe fereastră, urmărind cu privirea Satul Norilor, ce plutea încet, undeva deasupra periferiei sudice a Sverdlovskului.

— Esențial, nimic nou, răspunse. Au reconstituit modelul cel mai probabil al animalelor și au obținut aceleași analize ca ale lucrătorilor de la avarie. S-au mirat că nu s-a păstrat învelișul embrioforilor. Au rămas uimiți de aspectul energetic, spuneau întruna că este imposibil.

— Ai trimis interpelările? am întrebat în silă.

Vreau încă o dată să remarc faptul că la acea vreme deja vedeam, știam și înțelegeam totul, dar nu-mi imaginam ce puteam face cu viziunea, cunoașterea și înțelegerea mea. Nu reușeam să născocesc nimic, iar colaboratorii mei mai mult mă încurcau. Mai ales Toivo Glumov.

Aș fi vrut, mai mult decât orice pe lume, să-l pot trimite chiar atunci în concediu, fără să mișc un deget. Să-i expediez pe toți în concediu, până la ultimul stagiar, iar eu să mă deconectez de toate liniile de legătură, să mă ecranez, să închid ochii și să rămân măcar o zi și o noapte într-o singurătate deplină. Să nu-mi mai controlez chipul. Să nu mai pun cuvintele în balanță ca să aflu care sună firesc și care sună ciudat. Să nu mă mai gândesc, în general, în capul meu să fie un vid larg, deschis, iar atunci hotărârea căutată va apărea, cu de la sine putere, în acest vid. Era ceva asemănător unei halucinații, ca atunci când era nevoie să suporți o durere plictisitoare. Înduram totul deja de mai bine de cinci săptămâni, puterile mele sufletești erau aproape pe sfârșite, deși reușeam încă să-mi stăpânesc fața, să-mi stăpânesc purtarea și să pun întrebări potrivite.

— Ai trimis interpelările ? l-am întrebat pe Toivo Glumov.

— Am trimis interpelările, răspunse monoton. Lui Bürgermayer de la CP „Embriomecanica". Lui Gorbatkoi. Personal. Și lui Fleming. Pentru orice eventualitate. Toate în numele dumneavoastră.

— Bine. Mai așteptăm.

Trebuia să-i dau acum posibilitatea să-și descarce sufletul. Vedeam doar că trebuie să-și descarce sufletul. Trebuia să fie convins că lucrul cel mai important n-a scăpat atenției șefului. Ideal ar fi fost ca șeful să remarce și să scoată singur în evidență acel lucru important, dar nu mai aveam puteri și pentru asta.

— Vrei să adaugi ceva ? am întrebat.

— Da, vreau. — Trase un bobârnac într-un fir invizibil de praf de pe suprafața mesei. — Principalul nu este tehnologia neobișnuită. Principalul constă în dispersia reacțiilor.

— Adică ? am întrebat. (Încă trebuia să-l mai împing !)

— V-ați fi putut da seama că evenimentele au împărțit martorii în două grupe inegale. La drept vorbind, chiar trei. Cei mai mulți dintre martori au fost cuprinși de o panică fulgerătoare. Diavolul într-un sat medieval. Pierderea totală a autocontrolului. De fapt, oamenii nu au fugit din Peșa Mică. Oamenii au fugit de pe Pământ. Acum a doua grupă : zootehnicianul Anatoli Sergheevici și pictorița Zosea Leadova, care deși la început s-au speriat, au găsit apoi puterea de a se întoarce ; în plus, pictorița a văzut chiar un oarecare farmec în aceste animale. Și, în fine, balerina împovărată de ani și băiatul Kir. Poate chiar și Pankratov, soțul Leadovei. Aceștia nu s-au speriat deloc. Dimpotrivă. Dispersia reacțiilor ! repetă.

Înțelegeam ce așteaptă de la mine. Toate concluziile erau la suprafață. Cineva a făcut în Peșa Mică un experiment de selecție naturală, separând oamenii după reacțiile lor. Cine era pregătit și cine nu era pregătit pentru ceva anume. Tot așa, acest cineva a efectuat acum cincisprezece ani o selecție în sectorul subspațial al intrării 41/02. Nu-i o problemă identitatea acestui cineva, posesor al unei tehnologii necunoscute nouă. Este

același care, nu se știe de ce, a stat de-a curmezișul fukamizării... Toivo Glumov putea el însuși formula toate acestea, dar din punctul lui de vedere, ar fi fost o încălcare a eticii profesionale și a principiului „siao". Formularea concluziilor este prerogativa conducătorului și a celui mai mare din clan.

Nu m-am folosit însă de această prerogativă. Nici pentru asta nu-mi ajungeau puterile.

— Dispersie, am repetat. Convingător.

Se pare totuși că a ieșit cumva fals, deoarece Toivo își ridică brusc genele albe și mă privi țintă.

— Asta-i tot ? am întrebat imediat.

— Da, răspunse. Tot.

— Bine. Să așteptăm expertiza. Ce intenționezi să faci acum ? Te duci la culcare ?

Oftă. Aproape imperceptibil. „Conducerea ignoră". Un om mai puțin reținut ar fi spus o obrăznicie. Toivo spuse :

— Nu știu. Cred că o să mai lucrez. Azi trebuie să închei socotelile.

— Cu balenele ?

— Da.

— Bine. Cum vrei. Mâine binevoiește și du-te la Harkov.

Toivo își ridică sprâncenele albicioase, dar nu spuse nimic.

— Știi ce este Institutul Ciudaților ? am întrebat.

— Da. Mi-a povestit Kikin.

A fost rândul meu să ridic sprâncenele. În gând. Să-i ia dracu pe toți ! Au scăpat cu totul din frâu. Oare mereu trebuie atrasă atenția, fiecăruia, să-și țină gura ? Asta nu mai e COMCON-2, e o șezătoare la club...

— Și ce ți-a povestit Kikin ?

— Este o filială a Institutului de cercetări metapsihice. Sunt cercetate proprietățile extreme și postextreme ale psihicului uman. Locul e plin de oameni ciudați.

— Corect. Mâine te duci acolo. Ascultă ce ai de făcut.

Sarcina am formulat-o în felul următor : la 25 martie Institutul Ciudaților din Harkov a fost onorat cu vizita faimosului Vrăjitor de pe planeta Saraksh. Cine este vrăjitorul ? Fără îndoială, un mutant, mai mult decât

atât, e stăpân și suveran peste toți mutanții din jungla radioactivă de dincolo de Șarpele Azuriu. Înzestrat cu multiple și uimitoare aptitudini, dar, în special, psihocrat. Ce înseamnă un psihocrat? Este denumirea generală dată ființelor capabile să supună voinței lor un psihic străin. Afară de asta, Vrăjitorul e o ființă dotată cu o neobișnuită forță intelectuală, unul dintre acei sapiens cărora le ajunge o picătură de apă pentru a trage concluzii despre existența oceanelor. Vrăjitorul a sosit pe Pământ într-o vizită particulară. În mod inexplicabil, cel mai mult l-a interesat tocmai acest Institut al Ciudaților. Poate a sperat să găsească aici semeni de-ai lui, nu știu. Vizita fusese planificată pentru patru zile, dar el a plecat după numai o oră. S-a întors pe Saraksh și s-a topit acolo, în junglele lui radioactive.

Până în acest punct, introducerea mea pentru Toivo Glumov a conținut adevărul și numai adevărul. Mai departe au fost doar pseudospeculații.

În decursul ultimei luni, Progresorii noștri de pe Saraksh au încercat, la rugămintea mea, să ia legătura cu Vrăjitorul. Și nu le-a ieșit pasența. Ori noi l-am supărat în mod inconștient pe Vrăjitor, aici, pe Pământ, ori i-a fost de ajuns o oră pentru a obține despre noi toate informațiile pe care le dorea, ori, în general, s-a petrecut ceva specific Vrăjitoresc și deci inimaginabil pentru noi. În concluzie, trebuia făcută o vizită la Institut, să se ridice de acolo toate materialele celor care l-au analizat pe Vrăjitor (dacă s-a făcut așa ceva), să se discute cu toți lucrătorii care au avut de-a face cu el, să se clarifice dacă s-a întâmplat ceva straniu cu Vrăjitorul, dacă s-a reținut din spusele lui ceva referitor la Pământ și la noi, oamenii, dacă a făcut ceva, rămas atunci neobservabil, dar care ulterior a apărut într-o lumină cu totul nouă.

— Totu-i clar?

Din nou îmi aruncă o privire fugară.

— Nu mi-ați spus pe ce temă figurează deplasarea mea.

Nu, nu avea o licărire de intuiție. Și încă mai puțin probabil să-mi fi mirosit pseudospeculațiile. Era numai sincer și nu putea înțelege cum de șeful lui, având o informație atât de serioasă cu privire la infiltrarea duș-

mănoșilor Pelerini, poate să-și distragă atenția cu ceva absolut străin de problemă. Am spus :

— Aceeași temă. „Vizita bătrânei doamne".

(Practic, așa și era. În sensul larg. În cel mai larg sens.)

A tăcut o vreme, bătând neauzit cu degetele pe suprafața mesei. Apoi spuse, parcă scuzându-se :

— Nu văd legătura...

— O s-o vezi, i-am promis.

Tăcea.

— Iar dacă nu e nici o legătură, cu atât mai bine, am zis. Ăsta este un Vrăjitor, înțelegi ? Un adevărat Vrăjitor, doar îl cunosc. Un adevărat Vrăjitor din povești, cu o pasăre vorbitoare pe umăr și alte accesorii. Ba încă un Vrăjitor de pe altă planetă. Am mare nevoie de el.

— Un posibil aliat, spuse Toivo cu o ușoară nuanță interogativă.

Ei, uite, singur și-a explicat totul. Acum va lucra ca un apucat. Poate chiar îl va găsi pe Vrăjitor. Ceea ce, de altfel, e puțin probabil.

— Ai grijă, l-am prevenit. La Harkov te vei prezenta ca un colaborator al COMCON-ului Mare. Ăsta nu-i un paravan. COMCON-ul Mare se ocupă într-adevăr de căutarea Vrăjitorului.

— Bine.

— Asta-i tot ? Atunci, du-te. Hai, du-te. Salutări Asiei.

Plecă și, în sfârșit, am rămas singur. Câteva minute în culmea fericirii. Până la următorul apel videofonic. Și-n aceste minute de supremă fericire m-am hotărât definitiv. Trebuie să merg la Athos. Să merg imediat, pentru că dacă va fi operat, nu voi mai avea în apropiere nici un om la care să pot merge.

DOCUMENTUL 5

COMCON-2. Sverdlovsk.
Către Kammerer.
Directorul biocentrului TPO,
Gorbaţkoi.

Răspuns la interpelarea Dumneavoastră din 6 mai a.c.

Sunteți dus de nas. Nu poate exista așa ceva. Nu dați atenție.

Gorbațkoi

(Sfârșitul Documentului 5)

DOCUMENTUL 6

COMCON-2. Către Kammerer.
Fleming.

Maxim !

Cunosc totul despre evenimentele de la Peșa Mică. După opinia mea, chestia e incredibilă și provoacă invidie. Băieții tăi au pus întrebări foarte precise, la care trebuie să răspundem cu toții. De asta mă ocup și eu, am lăsat deoparte toate celelalte treburi. Dacă se clarifică vreun aspect, neapărat îți aduc la cunoștință.

Fleming

*
* *

PEȘA DE JOS. 15.30

P. S. Poate ai și clarificat ceva prin canalele tale ? Dacă da, comunică-mi imediat. În următoarele trei zile sunt tot timpul la Peșa de Jos.

P. P. S. Să fie oare Pelerinii ? Ah, drace, ce bine ar fi !

(Sfârșitul Documentului 6)

DOCUMENTUL 7

Centrala de producție
„Embriomecanica" Directorat.
Pământ, regiunea Antarcticii,
Erebus. A 18/0362.
Index O/T : KȚ 946239.
Legătura : SKȚ — 76
Bürgermayer Adolf-Anna, director general.
S — 283, din 7 mai 99.

COMCON-2, „Ural — Nord", EE.
Legătura : SPZ-23.
Către șeful secției EE.,
M. Kammerer.
Conținut : răspuns la interpelarea
Dumneavoastră din 6 mai 99.

Dragă Kammerer !

Referitor la solicitarea privind proprietățile embrioforilor contemporani, vă comunic următoarele :

1. Masa totală a biomecanismelor emanate — până la 200 kg. Număr maxim : 8 buc. Dimensiunea maximă a unui exemplar o puteți determina conform programului 102 A.S.T.A. (M, D $\varnothing$, N), unde M — masa materialului inițial, D — densitatea materialului inițial ; D$\varnothing$ — densitatea mediului înconjurător ; N — numărul mecanismelor emanate. Se realizează o proporție de mare exactitate în intervalul de temperatură 200 — 400 K și în registrul de presiune de la 0 la 200 CE.

2. Timpul de dezvoltare a embrioforului este o mărime necaracteristică, dependentă de o mulțime de parametri, aflați sub controlul total al inițiatorului. Totuși, pentru cei mai rapizi embriofori există o limită inferioară a timpului de dezvoltare, având o valoare de aproximativ 1 min.

3. Timpul de existență a biomecanismelor cunoscute astăzi depinde de masa lor individuală. Masa critică a biomecanismului este $M_0 = 2$ kg. Biomecanismele a căror masă (M) nu depășește M_0 au, teoretic, un timp de viață infinit. Timpul de existență a biomecanismelor cu masă mai mare decât M_0 scade exponențial cu creșterea surplusului de masă, astfel încât timpul de existență a celor mai masive modele (în jur de 100 kg) nu poate depăși câteva secunde.

4. Problema creării embrioforului total resorbator stagnează de mai multă vreme și, din păcate, e departe de a fi rezolvată. Chiar și cea mai desăvârșită tehnologie este neputincioasă în încercările de a realiza învelișuri care să se închidă complet în ciclul de dezvoltare.

5. Biomecanismele microscopice au, în general vorbind, o mare mobilitate (până la 1000 mărimi proprii pe minut). În ceea ce privește eșantioanele de câmp, este

încă socotit un record modelul KS-3, „Zvăpăiatul", capabil de a realiza viteze direcționate și stimulate de până la 5 m/s.

6. Se poate afirma cu o certitudine de 100% că oricare din biomecanismele create în zilele noastre reacționează violent și uniform (negativ) cu biocâmpurile naturale. Acest lucru este introdus în sistemul genetic al oricărui biomecanism, nu atât din considerente etice cât datorită faptului că orice biocâmp natural cu intensitate mai mare de 0,63 GD (biocâmpul unui pisoi) provoacă paraziți necompensabili în rețeaua de semnale a biomecanismului.

7. Referitor la bilanțul energetic. Emanarea de către embriofor a biomecanismelor cu parametrii menționați în interpelarea Dumneavoastră, ar trebui, neîndoielnic, să fie însoțită de o eliminare turbulentă de energie (explozie), dacă, în general, ar fi posibilă imaginea descrisă de Dumneavoastră. Dar, așa cum rezultă și din cele prezentate mai sus, această imagine pare cu totul fantastică pentru nivelul actual al posibilităților științifice și tehnologice.

Cu respect,
Director general B ü r g e r m a y e r

(Sfârșitul Documentului 7)

DOCUMENTUL 8

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 016/99
COMCON-2
„Ural — Nord".
Data : 8 mai 99.
Autor : T. Glumov, inspector.
Tema 009 : „Vizita bătrânei doamne".
Conținut : despre vizita Vrăjitorului (Saraksh) la filiala din Harkov a Institutului de cercetări metapsihice (Institutul Ciudaților).

În conformitate cu ordinul de ieri dimineață am sosit la filiala din Harkov, la Institutul Ciudaților. Directorul adjunct al filialei, Logovenko, mi-a acordat o au-

dienţă la ora 10,00 dar nu m-a lăsat să intru la el în cabinet până nu m-a supus unei analize în camera de frecvenţe alunecătoare CFA-8, numită şi „Cum să Fixezi Anormalii". Se pare că fiecare nou vizitator al filialei este supus acestei proceduri. Scopul procedurii este de a surprinde la un om, ales la întâmplare, „capacităţile metapsihice latente" sau altfel spus, de a releva aşa-zisa „ciudăţenie ascunsă".

La 10.25 m-am prezentat la directorul adjunct pentru contactele cu organizaţiile obşteşti.

(Logovenko Daniil Alexandrovici, doctor în psihologie, membru corespondent al ASM [Academia de Ştiinţe Metapsihice Europene]. S-a născut la 17.09.30, la Borispol. Studii : Institutul de Psihologie, Kiev ; Facultate de Conducere, Universitatea din Kiev ; cursuri speciale de etologie înaltă şi anormală, Split. Lucrări principale : în domeniul metapsihologiei a descoperit aşa-numitul „impuls Logovenko" sau „dintele T al metagramei". Este unul dintre întemeietorii filialei din Harkov a Institutului de cercetări metapsihice.)

D. Logovenko mi-a povestit că el însuşi l-a întâmpinat pe Vrăjitor, în dimineaţa zilei de 25 martie a.c., la cosmodromul Mirza-Charles, şi l-a condus direct la clădirea filialei. Au mai fost prezenţi : şeful filialei, Bogdan Gaidai, şi însoţitorul Vrăjitorului din partea organizaţiei COMCON-1, binecunoscutul nouă Borea Laptev.

Când a ajuns în clădirea filialei, Vrăjitorul s-a eschivat de la tradiţionalul protocol şi şi-a exprimat dorinţa de a lua imediat cunoştinţă de activitatea lucrătorilor şi a clienţilor acestora. Atunci D. Logovenko l-a lăsat pe Vrăjitor în grija lui B. Gaidai şi din acel moment nu a mai comunicat deloc cu el, Vrăjitorul.

Eu : **După opinia dumneavoastră, care a fost scopul vizitei efectuate de Vrăjitor în Institut ?**

Logovenko : Vrăjitorul nu mi-a spus nimic despre asta. COMCON-ul ne-a informat că Vrăjitorul ar fi dorit, chipurile, să ne cunoască munca, iar noi i-am oferit cu mare plăcere această posibilitate. De altfel, nu fără un interes : am vrut şi noi să-l examinăm pe el. În câmpul nostru vizual niciodată nu a nimerit un psihocrat care să aibă atâta forţă, ba, în plus, să fie şi extraterestru.

Eu : Și ce a arătat examinarea ?

Logovenko : Examinarea nu s-a mai produs. Vrăjitorul și-a întrerupt vizita, cu totul pe neașteptate.

Eu : Ce părere aveți, din ce motive ?

Logovenko : Ne pierdem cu toții în presupuneri. Personal, iată ce înclin să cred : Vrăjitorului i-a fost prezentat Michel Desmond, care este un polimentat. Probabil că Vrăjitorul a perceput la Michel ceva, ceva ce nouă ne-a scăpat, iar asta ori l-a speriat, ori l-a jignit ; pe scurt, l-a șocat într-o asemenea măsură, încât nu a mai vrut să comunice nimic cu noi. Nu uitați, este el psihocrat, intelectual, dar, având în vedere proveniența, educația, concepțiile, este, dacă vreți, un sălbatic tipic.

Eu : Nu prea înțeleg. Ce este acela un polimentat ?

Logovenko : Polimentalismul este un fenomen metapsihic foarte rar : existența într-un singur organism uman a două sau mai multe conștiințe independente. Nu confundați cu schizofrenia, nu e ceva patologic. Să-l luăm, de exemplu, pe Michel Desmond al nostru. Este un tânăr absolut sănătos, foarte plăcut, fără nici o abatere de la norme. Iată însă că acum vreo zece ani s-a descoperit, cu totul întâmplător, că are o mentografie dublă. Una obișnuită, omenească, legată de viața prezentă și trecută a lui Michel, iar cealaltă situată la o adâncime strict propusă și determinată a mentocopierii. Aceasta a doua mentografie este a unei ființe ce nu are nimic comun cu Michel, a unei ființe existente într-o lume pe care nu am reușit s-o identificăm. Probabil o lume a presiunilor neobișnuit de mari și a temperaturilor înalte... De altfel, nu asta-i esențial. Important e că Michel habar nu are de această lume și nici despre conștiința lui vecină, cum de altfel nici ființa aceea habar nu are de Michel sau despre lumea noastră. Pe de altă parte, faptul că am reușit să descoperim în Michel o conștiință vecină nu exclude posibilitatea ca în el să coexiste și altele, aflate în afara limitelor noastre detectabile, și poate că tocmai ele l-au și șocat pe Vrăjitor.

Eu : Nu vă afectează această a doua lume a lui Michel ?

Logovenko : Vă înțeleg. Nu. Indiscutabil, nu. Trebuie să spun totuși că acela care a făcut mentocopierea, care

a privit pentru prima dată acea lume și a văzut-o bine, acela a simțit un șoc extrem de puternic. Firește, datorită în principal faptului că l-a considerat pe Michel un agent mascat al unor Pelerini, un Progresor al unei lumi străine.

Eu : Cum ați stabilit că nu-i așa ?

Logovenko : Putem fi liniștiți în această privință. Nu există nici o corelație între comportarea lui Michel și funcționarea celei de-a doua conștiințe. Conștiințele vecine ale polimentatului nu interacționează deloc. În principiu, ele nu pot conlucra, deoarece funcționează în spații diferite. Iată o analogie rudimentară : imaginați-vă un teatru al umbrelor. Umbrele proiectate pe ecran nu pot interacționa. Desigur, rămân și diferite considerații fantastice, dar absolut fantastice.

Cu aceste cuvinte s-a încheiat discuția mea cu D. Logovenko. Apoi mi-a fost prezentat B. A. Gaidai.

(Gaidai Bogdan Arhipovici, magistru al psihologiei. S-a născut la 10.06.55, în Seredina-Buda. Studii : Institutul de Psihologie, Kiev ; cursuri speciale de etologie înaltă și anormală, Split. Lucrările principale țin de domeniul metapsihologiei. Din anul 89 este lucrător în secția de psihoprognoză, din anul 93 șeful laboratorului de asigurare instrumentală, din anul 94 șeful secției de tehnică intrapsihică.)

Fragment din discuție :

E : Ce credeți că l-a interesat cel mai mult pe Vrăjitor în Institut ?

Gaidai : Știți, am senzația că acest Vrăjitor a fost realmente greșit informat. Ce să ne mai mirăm, chiar și aici, pe Pământ, mulți au o imagine greșită despre munca noastră, darmite Progresorii de pe Saraksh pe care Vrăjitorul i-a contactat ? Îmi aduc aminte că m-a mirat imediat dorința acestui Vrăjitor extraterestru de a vedea pe Pământ doar Institutul nostru... Uite cum văd eu problema. În Sarakshul ăla el este așa-numitul rege al mutanților și, cu siguranță, are o mulțime de necazuri în legătură cu asta : tipii de acolo degenerează, sunt bolnavi și trebuie tratați, cumva trebuie ajutați. Iar „ciudații“ noștri sunt și ei într-un fel mutanți... S-o fi gândit că poate va culege de prin Institutul nostru vreo informație folo-

sitoare, s-o fi gândit că aici e ceva asemănător unei clinici.

Eu: Și înțelegând greșeala, s-a întors și a plecat?

Gaidai: Întocmai. S-a înapoiat puțin cam brusc, poate că a plecat cam grăbit, dar, la urma urmei, poate că acolo sunt și astfel de maniere.

Eu: Despre ce ați vorbit?

Gaidai: Cu mine nu a vorbit nimic. Drept să vă spun, nu i-am auzit vocea decât o dată. L-am întrebat ce ar vrea să vadă la noi, iar el mi-a răspuns: „Tot ce îmi arătați". Trebuie să recunosc, avea o voce destul de nesuferită, ca a unei vrăjitoare arțăgoase.

Eu: Apropo, în ce limbă ați vorbit cu el?

Gaidai: Imaginați-vă, în ucraineană!

Conform mărturiilor lui Gaidai, Vrăjitorul s-a întâlnit doar cu trei clienți ai Institutului. Am reușit să-i interpelez pe doi dintre ei.

Ravici Marina Sergheevna, 27 ani, doctor veterinar, în prezent consultant la uzina de embriosisteme din Leningrad, la atelierul din Lausanne de creare a P-abstracțiilor și la institutul de pozitronică laminară din Belgrad și consultant al arhitectului-șef al regiunii Iakuția. O femeie modestă, foarte timidă și tristă. Are o aptitudine unică și, deocamdată, inexplicată (acestei aptitudini încă nici nu i-au dat o denumire științifică). Dacă i se pune în față o problemă clar formulată și înțeleasă de ea, femeia se apucă să o rezolve cu entuziasm și plăcere, dar, cu totul în afara voinței sale, apare drept rezultat rezolvarea unei alte probleme, ce nu are nimic comun cu cea pusă inițial, și care, de regulă, nu intră defel în sfera intereselor ei profesionale. Problema pusă acționează ca un catalizator în conștiința femeii pentru rezolvarea unei alte probleme, cunoscută cândva, la repezeală, ori din revistele de popularizare a științei, ori din discuții ale specialiștilor auzite întâmplător. În principiu, este imposibil să știi dinainte care anume problemă va fi rezolvată. Ceva acționează aici, precum clasicul principiu al nedeterminării.

Vrăjitorul a intrat în cabinetul ei exact în momentul când ea lucra. Își mai amintește, vag, de o figură hidoasă, cu capul mare, o siluetă îmbrăcată în haine strâmte, verzi,

și cam atât despre asta. Nu, el nu a spus nimic. Doar Bogdan îndruga niște prostii oarecare despre „harul" ei, iar de alte voci nu-și mai amintește. După spusele lui Gaidai, Vrăjitorul a zăbovit cel mult două minute, interesându-l persoana ei, probabil, nu mai mult decât fusese ea preocupată de persoana lui.

Michel Desmond, 41 de ani, cu diplomă de inginer-granulist, sportiv profesionist, campion european la hochei *tonelar* în anul 88. Un bărbat vesel, foarte mulțumit de sine și de Univers. Își privește polimentalismul cu umor și indiferență totală. Tocmai intenționa să meargă la stadion când au venit la el. Din descrierea lui, Vrăjitorul pare un om bolnav, care a tăcut tot timpul, nu înțelegea glumele și, pe semne, nici nu știa bine unde se află și despre ce se discută cu el. Totuși, într-adevăr, a existat și un moment pe care Michel nu-l va uita toată viața, atunci când Vrăjitorul și-a ridicat brusc pleoapele palide, imense, și a privit direct în sufletul lui Michel, sau poate chiar mai adânc, în înseși adâncurile acelei lumi, unde există acea târâtură a cărei prezență Michel e silit să o accepte în volumul comun al spațiului mental. Momentul era neplăcut, dar în același timp și minunat. La scurtă vreme, Vrăjitorul a plecat, fără să spună un cuvânt. Și fără să-și ia rămas bun.

Cu Susumu Hirota, alias Senrigan, ceea ce înseamnă „Cel care vede la mii de mile", 83 de ani, licențiat în istoria religiilor, profesor la catedra de istorie a religiilor din cadrul universității din Bangkok, n-am reușit să discut. Se întoarce la Institut abia mâine sau poimâine. După opinia lui Gaidai, Vrăjitorului tare nu i-a plăcut acest clarvăzător. În orice caz, nu se poate tăgădui că plecarea Vrăjitorului s-a produs tocmai în decursul întâlnirii lor.

Conform spuselor tuturor martorilor oculari, această plecare s-a petrecut astfel. Vrăjitorul tocmai stătea în mijlocul cabinetului mentoscopic, ascultând cum Gaidai îi recită lecția despre capacitățile neobișnuite ale lui Senrigan, iar Senrigan îl întrerupea uneori pe lector cu obișnuitele demascări ale motivelor personale ale lectorului, când, fără o vorbă, fără o prevenire a acțiunilor sale prin vreun gest sau o privire, acest spiriduș verde se

întoarse brusc, agățându-l cu cotul pe Borea Laptev, și fără a mai zăbovi nici o secundă prin alte părți, străbătu cu pași repezi coridoarele filialei, spre ieșire. Asta-i tot.

În clădirea filialei, Vrăjitorul a mai fost văzut și de alți oameni : colaboratori științifici, laboranți, câțiva inși din personalul administrativ. Nici unul dintre ei nu a știut cu cine are de-a face. Vrăjitorul nu a atras curiozitatea decât a doi novici din Institut, uimiți de înfățișarea lui. Nu am aflat nimic esențial de la ei.

Apoi m-am întâlnit cu Boris Laptev. Iată cea mai importantă parte a discuției noastre :

Eu : Ești singurul om care a fost tot timpul cu Vrăjitorul, de la plecarea de pe Saraksh și până la înapoiere. Nu ți-au sărit în ochi niște ciudățenii ?

Boris : Ce întrebare ! Asta e ca și cum ai întreba o cămilă : „De ce ai gâtul atât de curbat ?", iar ea îți răspunde : „Da' am io ceva drept ?"

Eu : Și totuși ? Încearcă să-ți amintești comportarea lui în toată această perioadă. Trebuie să se fi întâmplat ceva, de vreme ce a șters-o pe nepusă masă.

Boris : Ascultă, îl cunosc pe Vrăjitor de doi ani de-ai noștri. E un izvor de surprize. De multă vreme i-am pus cruce și nu încerc să-l mai înțeleg. Ce să-ți spun ? În acea zi a avut un acces de deprimare, așa numesc eu starea respectivă. Din când în când, îl apucă, fără nici o cauză vizibilă. Devine atunci tăcut, iar dacă deschide gura, o face doar pentru a spune ceva scabros, veninos. Așa și în ziua aceea. Cât timp am zburat împreună de la Saraksh la Pământ, totul a fost minunat, vorbea în aforisme, glumea la adresa mea, ba chiar cânta... Dar o dată ajunși la Mirza-Charles, s-a posomorât pe neașteptate, cu Logovenko aproape că nici n-a vorbit, iar când am mers împreună cu Gaidai prin Institut, a devenit mai negru decât un nor. Chiar m-am speriat, să vezi că acu-acu jignește pe cineva ; dar se pare că a simțit și singur că așa ceva nu se mai poate și și-a purtat ghearele cât mai departe de păcat. Apoi, până la Saraksh, a tăcut ; doar la Mirza-Charles s-a uitat împrejur, a despărțire, și a chițăit cu o voce subțirică, dezagreabilă : „Vede munții, codrii,/ zările și norii,/ dar sub nas ce se găsește,/ el deloc nu mai zărește".

Eu : Asta ce-o mai fi ?

Boris : Niște poezii pentru copii. Poezii străvechi.

Eu : Și tu ce-ai înțeles ?

Boris : Da' n-am înțeles nicicum. Am înțeles că-i supărat pe toată lumea, deci, atenție, va începe să muște. Am înțeles că trebuie să tac. Așa că am tăcut amândoi până la Saraksh.

Eu : Asta este tot ?

Boris : Asta-i tot. Înainte de aterizare a mai mormăit ceva — se potrivea ca nuca-n perete : „Să așteptăm până când orbii îl vor zări pe cel care vede". Iar când am ieșit dincolo de Șarpele Azuriu, mi-a făcut cu mânuța și, cum se spune, s-a topit în junglă. Bagă de seamă, nici nu mi-a mulțumit, nici nu m-a invitat pe la el.

Eu : Mai mult nu poți să-mi spui ?

Boris : Da' ce tot vrei de la mine ? A fost ceva ce nu i-a plăcut pe Pământ. Ce anume — nu a binevoit să-mi comunice. Doar ți-am spus : e o ființă inexplicabilă și imprevizibilă. Poate că Pământul nu are nimic de-a face cu asta. Poate că doar l-a durut dintr-o dată burta, în sens general, firește, într-un sens foarte larg, cosmic...

Eu : Crezi că din întâmplare într-o poezioară pentru copii se spune despre cineva care nu vede nimic, iar apoi se pomenește de orbi și de un văzător ?...

Boris : Știi, apropo de orbi și văzători. Există un proverb la ei acolo, pe Saraksh, în Pandeea : „Când orbul va vedea văzătorul". Adică „la paștele cailor" sau „la sfântu-așteaptă". Probabil că s-a referit la ceva care nu se va întâmpla niciodată. Iar poezioara — asta-i doar așa, din cauza răutății. A recitat-o cu evidentă batjocură, numai că nu e clar de cine-și bătea joc. Poate chiar de acel japonez obositor și lăudăros.

CONCLUZII PRELIMINARE

1. Nu am reușit să obțin nici o dată care ar fi putut să mă ajute la găsirea Vrăjitorului pe Saraksh.

2. Nu pot să ofer nici o recomandare pentru continuarea viitoarelor căutări.

T. Glumov

(Sfârșitul documentarului 8)

În seara zilei de 6 mai, am fost primit de Președintele nostru, Athos Sidorov. Am luat cu mine cele mai interesante materiale, iar esența problemei, ca și propunerea mea le-am expus verbal. Sidorov era de pe atunci foarte bolnav, avea fața pământie și îl chinuia astmul. Am amânat prea mult acea vizită : el nici măcar nu a mai avut puterea să se mire cu adevărat. A spus că ia cunoștință de materialele mele, va reflecta și va intra mâine în legătură cu mine.

Pe data de 7 mai, am stat toată ziua la mine în cabinet, în așteptarea chemării lui. Nu m-a chemat. Seara, mi s-a comunicat că Președintele a avut o criză puternică, abia au reușit să-l salveze, iar acum este la spital. Și din nou totul a căzut pe mine, dar în așa fel, încât mi-au trosnit toate oscioarele sufletului.

Pe data de 8 mai, am primit, printre altele, și raportul lui Toivo despre vizita efectuată la Institutul Ciudaților. Am bifat numele lui pe listă, i-am introdus raportul-comunicare în registrator și am început să mă gândesc ce sarcină să-i dau lui Petenka Sileţki. În acea zi nu au trecut pe la mine la Institut decât el și Zoia Morozova.

Cam în aceeași perioadă, Toivo Glumov discuta cu Grișa Serosovin în camera de lucru. Redau în cele ce urmează reconstituirea discuției lor pentru a ilustra, în principal, starea de spirit a colaboratorilor mei în acel timp. Doar din punct de vedere calitativ. Comunicarea cantitativă era cea dinainte : de o parte — Toivo Glumov singur-singurel, de cealaltă parte — restul lumii.

*

* *

SECȚIA EE., CAMERA DE LUCRU „D", 8 MAI 99, SEARA

Grișa Serosovin intră ca de obicei, fără să bată, se opri în prag și întrebă :

— Se poate ?

Toivo puse de-o parte „Progresul vertical" (lucrarea anonimului Oksoview) și, înclinând capul, îl privi pe Grișa.

— Se poate. Numai că în curând voi pleca acasă.

— Iar lipsește Sandro ?

Toivo aruncă o privire spre biroul lui Sandro. Biroul era liber și incredibil de curat.

— Da. E a treia zi.

Grișa se așează la biroul lui Sandro, picior peste picior.

— Tu pe unde ai umblat ieri ? întrebă.

— La Harkov.

— Ah, și tu ai fost la Harkov ?

— Cine a mai fost ?

— Aproape toți. În ultima lună, aproape toată secția a fost la Harkov. Auzi, Toivo, uite de ce am venit la tine. Așa-i că te-ai ocupat de „geniile inopinate" ?

— Da. Numai că asta a fost de mult. Cu doi ani în urmă.

— Îți amintești de Soddy ?

— Da. Bartholomew Soddy. Matematician, ulterior confesor.

— Așa-așa, ăsta e, spuse Grișa. Există o frază într-un comunicat. Citez : „După datele deținute, B. Soddy a trăit o tragedie personală, cu puțin timp înainte de metamorfoză". Dacă tu ai făcut acest comunicat, îți pun două întrebări : ce tragedie a fost și de unde ai luat datele ?

Toivo întinse mâna și își chemă programul pe terminal. Selecția informației se încheiase, programul deja calcula. Toivo începu, fără grabă, să facă ordine pe masă. Grișa aștepta răbdător. Se obișnuise.

— Dacă acolo scrie „după datele deținute", spuse Toivo, înseamnă că am primit aceste date de la Big-Bag.

Tăcu. Grișa mai așteptă puțin și își încrucișă invers picioarele. Apoi spuse :

— Mi-e lehamite să merg cu mărunțișuri de-astea la Big-Bag. Bine, o să încerc să mă lipsesc... Auzi, Toivo, n-ai impresia că Big-Bag-ul nostru e cam nervos în ultima vreme ?

Toivo ridică din umeri.

— Se poate. Președintele o duce rău de tot. Se spune că Gorbovski este pe moarte. Iar el îi știe pe toți. Și-ncă foarte bine.

Grișa rosti îngândurat :

— Totuși, imaginează-ți, și eu îl cunosc pe Gorbovski. Mai știi... deși atunci încă nu erai la noi... S-a sinucis Kamill. Ultimul din Cei Treisprezece. Desigur, cazul

încâlcit al Celor Treisprezece este pentru tine la fel ca... o tresărire a văzduhului. Eu, de exemplu, n-am auzit nimic despre el... Însuși faptul sinuciderii, sau mai exact spus, autodistrugerea acestui nefericit Kamill nu lasă nici o îndoială. Dar nu e clar : de ce ? De fapt, era limpede că nu avea un trai dulce, în ultimii o sută de ani ai vieții a fost absolut singur... Noi doi nici nu ne putem imagina o astfel de singurătate... Dar nu asta vreau să spun. Big-Bag m-a trimis atunci la Gorbovski, deoarece Gorbovski fusese odată un apropiat al acestui Kamill și chiar a încercat cumva să-i devină amic... Mă asculți ?

Toivo dădu din cap de câteva ori.

— Da.

— Știi cum arăți ?

— Știu, spuse Toivo. Ca un ins preocupat de ceva personal. Mi-ai mai vorbit despre asta. De câteva ori. Un clișeu. De acord ?

În loc de răspuns, Grișa scoase fulgerător stiloul din buzunarul de la piept și-l aruncă, întocmai ca pe o suliță, direct spre capul lui Toivo. Toivo prinse stiloul din zbor, cu două degete, la câțiva centimetri de față, și spuse :

— Moale.

„Moale", scrise cu stiloul pe o foaie.

— Mă menajați, domnule, spuse Toivo. Nu trebuie să mă menajați. Îmi dăunează.

— Auzi, Toivo, spuse răspicat Grișa, știu că ai o reacție bună, robustă, de profesionist. Dar după cum arăți... Înțelegi, sunt pur și simplu obligat ca, în postura mea de antrenor al tău la subaks, să verific din când în când, dacă ești capabil să reacționezi la ceea ce te înconjuoară sau dacă ești, de fapt, în letargie...

— Astăzi sunt totuși obosit, spuse Toivo. Acum termin de calculat programul și mă duc acasă.

— Dar ce-i acolo la tine ?

„Acolo la mine", scrise Toivo pe foaie și răspunse :

— Acolo la mine sunt balene. Acolo la mine sunt păsări. Acolo la mine sunt lemingi, șobolani și șoareci. Acolo la mine sunt o mulțime de astfel de vietăți micuțe.

— Și ce fac ele la tine acolo ?

— Mor. Sau fug. Mor, aruncându-se pe țărmuri, se înecă, părăsesc în zbor locurile unde au trăit de veacuri.

— De ce ?

— Nimeni nu știe. Acum două-trei secole era un fenomen obișnuit, deși nici atunci nu înțelegeam cauzele. Apoi fenomenul a dispărut pentru mult timp. Total. Acum, a început din nou.

— Dă-mi voie, interveni Grișa. Desigur, e foarte interesant, dar ce avem noi cu asta ?

Toivo tăcu, și Grișa, neprimind răspuns, întrebă :

— Crezi că e vreo legătură cu Pelerinii ?

Toivo cercetă atent stiloul, pe toate părțile, învârtindu-l între degete, îl apucă de vârf și, nu se știe de ce, îl privi în lumină.

— Tot ce este inexplicabil poate avea legătură cu Pelerinii.

— O formulare cizelată, spuse admirativ Grișa.

— Sau poate să nu aibă, continuă Toivo. Unde găsești lucrușoare atât de frumoase ? S-ar părea că e un stilou. Ce poate fi mai banal ? Dar ce plăcere să privești stiloul tău... Ascultă, fă-mi-l cadou. Îl dăruiesc Asiei. Vreau să-i fac o bucurie. Măcar cu un fleac.

— Măcar să te bucur și eu cu ceva, spuse Grișa.

— Măcar să mă bucuri și tu cu ceva.

— Ia-l. Stăpânește-l sănătos. Dăruiește-l, oferă-l, mai tragi și o minciună. Chipurile, l-ai proiectat de unul singur pentru persoana iubită, ai stat nopțile și l-ai meșterit.

— Mersi, spuse Toivo, băgând stiloul în buzunar.

— Dar fii atent ! Grișa ridică degetul : Aici, după colț pe strada Arțarilor Roșii, este un automat care clocește stilouri d-astea.

Toivo scoase din nou stiloul și-l privi cu atenție.

— Tot aia este, spuse trist. Uite, ai observat acest automat pe strada Arțarilor Roșii, iar mie nici prin gând nu mi-a trecut să-l observ...

— În schimb, ai observat nereguli în lumea balenelor !

„Balenelor", scrise Toivo pe foaie.

— Apropo. Uite, ești un om nealterat, fără prejudecăți. Ce părere ai ? Ce-ar trebui să se întâmple, ca un grup de balene, domesticite, îngrijite, mângâiate, să se

arunce brusc spre țărmuri pentru a muri, ca în urmă cu secole, ca în acele vremuri străvechi, încărcate de ură ? În tăcere, fără țipete de ajutor, alături de copilașii lor... Îți poți imagina o cauză a acestor sinucideri ?

— Dar în trecut de ce se aruncau ?

— Nici în trecut nu știm motivele pentru care se aruncau. Dar atunci măcar puteai presupune ceva. Balenele erau chinuite de paraziți, balenele erau atacate de rechini și calmari, balenele erau atacate de oameni... A existat chiar și o ipoteză, că se sinucideau în semn de protest... Dar azi ?

— Și ce spun specialiștii ?

— Specialiștii au trimis o interpelare către COM-CON-2 : stabiliți cauza reapariției sinuciderilor în rândul cetaceelor.

— Hm... e clar. Dar păstorii ce spun ?

— De la păstori a și început totul. Ei susțin că balenele sunt mânate spre moarte datorită unei spaime oarbe. Iar păstorii nu înțeleg, nu-și pot imagina ce anume poate speria balenele zilelor noastre.

— Mda, făcu Grișa. Se pare că, într-adevăr, Pelerinii nu lipsesc nici aici.

„Nu lipsesc", scrise Toivo, apoi încadră cuvintele într-un chenar, apoi mai desenă un altul și începu să coloreze spațiul dintre linii.

— Pe de altă parte însă, continuă Grișa, toate astea au mai fost, au fost și iar au fost. Ne pierdem în presupuneri, comitem erori cu Pelerinii ăștia, ne scrântim mințile și când ne uităm — hopa ! — cine stă acolo atât de cunoscut, profilându-se la orizont ? Cine-i acolo atât de elegant și cu un zâmbet trufaș, ca al Domnului în seara celei de-a șasea zile de facere a lumii ? A cui o fi binecunoscuta bărbuță în formă de cioc, albă ca neua ? Mister Fleming, sir ! Dar cum ați apărut aici, sir ? Nu binevoiți să pășiți pe covor, sir ? La Consiliul Mondial cu el, la Tribunalul Suprem !

— Recunoaște că nu ar fi o variantă dintre cele mai proaste, remarcă Toivo.

— Cred și eu ! Câteodată însă aș prefera să am de-a face cu zece Pelerini decât cu un singur Fleming. Poate și pentru faptul că Pelerinii sunt ființe ipotetice, iar Fleming, cu bărbuța lui, este o bestie cât se poate de reală.

Deprimant de reală, cu bărbuța aia albă ca neaua, cu Pesa lui de Jos, cu toți banditii lui științifici și cu blestemata lui de glorie mondială !...

— Observ că îndeosebi ciocul lui nu te lasă să trăiești...

— Ba nu mă deranjează bărbuța aia, protestă plin de venin Grișa. Tocmai, că-l putem înșfăca de ea. Dar pe Pelerini de ce îi apucăm, dacă totuși se dovedește că ei sunt ?

Toivo puse cu grijă stiloul în buzunar, se ridică și se opri lângă fereastră. Vedea cu coada ochiului cum Grișa îl privește atent, cum renunță la poziția lui picior peste picior și chiar cum se înclină în față. Era liniște și nu se auzea decât chițăitul slab al terminalului, în ritmul schimbărilor de tabele intermediare pe display.

— Sau speri că totuși nu sunt ei ? întrebă Grișa.

Un timp, Toivo nu spuse nimic, apoi răspunse brusc, fără să se întoarcă :

— Acum nu mai sper.

— Adică ?

— Ei sunt.

Grișa își miji ochii.

— Adică ?

Toivo se întoarse spre el.

— Sunt sigur că Pelerinii se află pe Pământ și acționează.

(Grișa povestea mai târziu că, în acel moment, a simțit un șoc tare neplăcut. A avut senzația că tot ce se întâmpla era ireal. Problema stătea în persoana lui Toivo Glumov : cuvintele lui cu greu puteau fi suprapuse persoanei lui Toivo Glumov. Aceste cuvinte nu erau o glumă, pentru că Toivo nu glumea niciodată pe seama Pelerinilor. Cuvintele lui Toivo nu puteau constitui o apreciere neașteptată, deoarece Toivo Glumov nu exprima niciodată aprecieri pe neașteptate. Dar nici adevărate nu puteau fi aceste cuvinte, pentru că nu puteau fi adevărate. De altfel, Toivo putea să se și înșele...)

Grișa întrebă încordat :

— Big-Bag e la curent ?

— I-am raportat toate faptele.

— Și ?

— După cum vezi, deocamdată nimic.

Grișa se destinse și se lăsă din nou pe spătarul fotoliului.

— Pur și simplu te-ai înșelat, spuse cu ușurare.

Toivo tăcea.

— Să te ia dracu ! izbucni Grișa. Unde vei să mă duci cu fanteziile tale obscure ? Parcă m-ai stropit cu apă rece ca gheața !

Toivo tăcea. Se întoarse iar spre fereastră. Grișa gemu, își prinse vârful nasului și-l roti de câteva ori, schimonosindu-se.

— Nu , se hotărî el. Nu pot așa ca tine, asta-i problema.. Nu pot. E ceva prea serios. Resping în totalitate aceste lucruri. Și nu e o treabă personală : eu cred, iar voi faceți cum vă taie capul. Dacă într-adevăr cred, sunt obligat să las baltă totul, să sacrific tot ce am, să refuz toate celelalte... să mă călugăresc, drăcia dracului ! Că doar viața e multiopțională ! Cum vine asta — s-o pui, în totalitate, într-un ceva unic ?... Deși, bineînțeles, uneori mă cuprinde rușinea și frica, și atunci mă uit la tine cu o admirație deosebită... Iar uneori, ca acum, de exemplu, îmi vine să turbez de necaz când te privesc... când văd cum te autoflagelezi, când observ obsesia spiritului tău de sacrificiu. Atunci îmi vine să-ți ironizez vorbele, să-mi bat joc de tine, să iau totul în râs : ce te tot înghesui să ne-o iei înainte ?...

— Ia ascultă, ce vrei de la mine ?

Grișa amuți.

— Chiar așa. Ce vreau de la tine ? Nu știu.

— Ba eu știu. Vrei ca totul să fie bine și încă și mai bine cu fiecare zi ce trece.

— O !

Grișa ridică degetul. Vru să mai spună ceva, ceva de bine, care să șteargă senzația de intimitate incomodă ce se așternuse între ei în ultimele minute, dar tocmai atunci răsună semnalul de încheiere a derulării programului și pe masă începu să șerpuiască, în icnituri scurte, banda cu rezultate.

Toivo o studie în întregime, rând cu rând, o împături grijuliu după îndoituri și o strecură în fanta acumulatorului.

— Nimic interesant ? întrebă Grișa, ușor compătimitor

— Cum să-ți zic... mormăi Toivo. Acum, într-adevăr, se gândea cu încordare la altceva. — Din nou primăvara lui 81.

Toivo își plimbă vârfurile degetelor peste senzorii terminalului, inițiind următorul ciclu al programului.

— În martie 81, pentru prima dată după o întrerupere de două secole, a fost înregistrat un caz de sinucidere în masă a balenelor cenușii.

— Așa, spuse nerăbdător Grișa. Cum adică, din nou ? Toivo se ridică.

— Durează prea mult ca să-ți povestesc. O să citești raportul mai târziu. Hai acasă.

*
* *

TOIVO GLUMOV ACASĂ. 8 MAI 99. SEARA TÂRZIU

Au cinat în camera inundată de lumina purpurie a apusului de soare.

Asia era indispusă. Iar se răzvrătise fermentul Paș-kovski, adus la combinatul de delicatese direct de pe Pandora (în pungile vii ale biocontainerelor, acoperite cu un strat de var teracotic, printre cârligile osoase ale vaporizatoarelor ce aduceau cu niște țepi zbârliți, fiecare pungă conținând șase kilograme de ferment prețios). Mirosul gustativ al fermentului trecuse spontan în clasa „sigma", iar iuțeala ajunsese până la ultimul grad admis. Consiliul experților se scindase. Magistrul ceruse ca până la clarificarea lucrurilor să se întrerupă producția de „alapai-cicuri", faimoase pe întreaga planetă, când Bruno, un palavragiu impertinent și un mucos, s-a trezit că întreabă : „Ca ce chestie ?" Nu îndrăznise niciodată să crâcnească în fața Magistrului, dar astăzi îl apucase, brusc, limbarița. Vezi Doamne, diletanții pur și simplu nu vor observa astfel de schimbări gustative fine, iar în privința cunoscătorilor — își punea capul pentru asta — cel puțin fiecare al cincilea dintre ei va fi încântat de noua variație gustativă... Cine simte nevoia să-i taie capul ? Și totuși unii i-au susținut opiniile ! Iar acum nu e limpede ce va mai fi...

Asia deschise fereastra, se așează pe pervaz și se uită în jos, la prăpastia albastru-verzuie, adâncă de doi kilometri.

— Mă tem că va trebui să zbor pe Pandora, spuse ea.

— Pentru mult timp ?

— Nu știu. S-ar putea și pentru mult timp.

— În fond, pentru ce ? întrebă precaut Toivo.

— Uite care-i treaba... Magistrul consideră că aici, pe Pământ, am verificat tot ce a fost posibil. În concluzie, ceva nu-i în regulă pe plantații. Poate că acolo s-a răspândit vreun germene nou... S-o fi întâmplat ceva în timpul transportului... Nu știm.

— Ai mai zburat o dată pe Pandora, se posomorî Toivo. Ai plecat pentru o săptămână și ai stat trei luni.

— Și ce-i de făcut ?

Toivo își scărpină obrazul cu unghia și oftă.

— Nu știu ce-i de făcut... Știu doar că e groaznic să stau trei luni fără tine.

— Dar ce zici de doi ani ? Cât ai stat tu pe asta... cum îi spune...

— Ți-ai adus aminte ! Oho, dar când a fost asta ! Pe atunci eram tânăr, eram un prost... Atunci eram Progresor ! Om de fier — mușchi, mască, maxilare ! Ascultă, mai bine las-o pe Sonia să plece. E tânără, frumușică, poate se și căsătorește acolo, ce zici ?

— Firește că și Sonia va zbura. Alte idei nu mai ai ?

— Ba am. Să zboare Magistrul. El a făcut tot terciul ăla, acum lasă-l pe el să meargă.

Asia doar îl privi.

— Îmi retrag cuvintele, se repezi Toivo. Eroare. Greșeală de calcul.

— Nici măcar Sverdlovskul nu are voie să-l părăsească ! Magistrul are urticarii gustative ! Nu și-a părăsit cartierul de mai bine de un sfert de veac !

— O să țin cont, rosti răspicat Toivo. Pentru totdeauna. Nu se mai repetă. Am spus o prostie. Am scrântit-o. Lasă-l pe Bruno să plece.

Asia îl mai pârjoli câteva secunde cu privirea ei indignată, apoi îi întoarse spatele și privi iarăși pe fereastră.

— Bruno nu va zbura, spuse supărată. Bruno este ocupat acum cu noua lui aromă. Vrea să o fixeze și s-o

standardizeze... Dar mai vedem noi... Se uită cu coada ochiului la Toivo și râse. — Aha ! Te-ai pleoștit ! „Trei luni... Fără tine..."

Toivo se ridică imediat, traversă camera și se așeză la picioarele Asiei, sprijinindu-și capul de genunchii ei.

— Tot trebuie să-ți iei concediu, spuse Asia. Ai fi vânat acolo... Ai fi văzut plantațiile noastre... Nu-ți poți închipui plantațiile lui Pașkovski.

Toivo continuă să tacă și doar se lipi mai strâns cu obrazul de genunchii ei.

Atunci tăcu și ea. O vreme au stat așa, până când Asia întrebă :

— Se întâmplă ceva la tine ?

— De ce crezi asta ?

— Nu știu. Văd.

Toivo suspină adânc, se ridică de pe podea și se așeză și el pe pervaz.

— Vezi corect, mormăi. Se întâmplă. La mine.

— Ce ?

Toivo își miji ochii, privind cu atenție dungile întunecate ale norilor ce secționau vâlvătaia purpuriu-roșcată a apusului de soare. La orizont — masa amorfă a pădurilor negru-albăstrii. Verticalele zvelte, întunecate, ale zgârie-norilor de mii de etaje țâșneau din ciorchinii de cartiere. La stânga, cupola uriașă a Forumului arunca palide licăriri arămii, iar în dreapta se zărea suprafața neverosimil de netedă și rotundă a Mării. În grădina suspendată a cartierului superior, lăstuni negri scoteau sunete ascuțite și țâșneau ca niște sulițe în văzduh, dispărând apoi în frunzișul grădinii suspendate a cartierului inferior.

— Ce se întâmplă ? întrebă Asia.

— Ești uimitor de frumoasă, spuse Toivo. Ai sprâncene de samur. Nu prea știu exact ce reprezintă cu adevărat aceste cuvinte, dar așa se spune despre cineva foarte frumos. Despre tine. Nu ești doar frumoasă, ești minunată. Lumina ochilor mei. Și grijile tale îmi sunt dragi. Și lumea ta mi-e dragă. Dacă stau să mă gândesc, chiar și Bruno mi-e drag... Și în general, lumea e minunată, dacă vrei să știi... „Lumea este minunată, ca o floricică. Fericire garantată pentru cinci inimi, nouă rinichi și patru

ficați...“ Nu știu ce fel de poezie este. Mi-a venit brusc în minte și am vrut să o recit... Și iată ce-ți spun, ține minte ! Este foarte probabil ca în curând să vin la tine pe Pandora. Pentru că acu-acu îi va sări mustarul și mă va expedia în concediu. Nu-i exclus să mă dea și afară. Iată ce văd eu în ochii lui căprui. Clar, ca pe un display. Iar acum, hai, dă-mi ceaiul !

Asia îl privi pătrunzător.

— Nu iese nimic ?

Toivo îi evită privirea și dădu ușor din umeri.

— Pentru că încă de la început ai gândit totul incorect, se înflăcără Asia. Pentru că încă de la început problema nu a fost pusă bine ! Nu se poate pune astfel o problemă, așa încât nici un rezultat să nu te mulțumească. Ipoteza ta este inițiată defectuos — îți amintești ce ți-am spus ? Dacă Pelerinii ar fi existat cu adevărat, te-ai fi bucurat oare ? Acum însă începi să înțelegi că ei nu există și iar îți e rău — ai greșit, ai emis o ipoteză incorectă, ești ca și cum te-ai afla în pierdere, când de fapt n-ai pierdut nimic...

— Nu te-am contrazis niciodată, spuse spășit Toivo. Sunt vinovat în toate, asta mi-e soarta...

— Vezi, acum și el e dezamăgit de ideea aia a voastră... Bineînțeles, nu cred că o să te dea afară, ce tot îndrugi prostii, te iubește și te apreciază, asta o știu toți... Dar, evident, nu poți să îngropi atâția ani — practic, pentru ce ? Că doar voi, în fond, nu aveți nimic altceva decât o idee goală. Nimeni nu contestă : ideea este destul de curioasă, capabilă să zgândăre nervii oricui, dar nimic mai mult ! În esență, e doar inversiune a unei practici omenești cunoscute demult-demult... doar o activitate contrară celei a Progresorilor, nimic altceva... Dacă noi corectăm istoria cuiva, înseamnă că și istoria noastră poate fi corectată... Stai, ascultă-mă ! În primul rând, voi uitați că nu orice inversiune își găsește exprimarea în realitate. Una e gramatica, alta e realitatea. De aceea, inițial vi s-a părut interesant, iar acum arată efectiv... păi, indecent, ce mai... Știi ce mi-a spus ieri un lider de-al vostru ? A spus : „Noi, să știți, nu suntem comconieni, pe comconienii ăștia nu-i poți decât invidia. Când se lovesc de o enigmă cu adevărat serioasă, o pun urgent pe seama activității Pelerinilor și cu asta, basta !“

— Interesant, cine a spus asta ? întrebă abătut Toivo.

— Ce importanță are ? Uite că la noi s-a răzvrătit fermentul. La ce bun să mai căutăm cauzele ? Totul e clar : Pelerinii ! Mâna sângeroasă a supercivilizației ! Și, te rog, nu te supăra. Nu te supăra ! Ție nu-ți plac astfel de glume, dar nici nu cred că ai șanse să le auzi. Iar eu le aud mereu. Doar un singur „sindrom Sikorski" cât mă costă... Și asta, de acum, nu mai e o glumă. E o sentință, dragii mei ! E un diagnostic !

Toivo reușise deja să se stăpânească.

— Și ce, spuse Toivo, e o idee și cu fermentul. Doar e un EE ! De ce nu ne-ați comunicat ? întrebă cu severitate. — Nu știați dispozițiile ? Iar Magistrul — la podea cu el !

— Îți arde de glume, se supără Asia. Toți glumesc în jur !

— Minunat ! exclamă Toivo. Trebuie să ne bucurăm. Când vor începe adevăratele treburi, atunci nu mai e de glumit...

Asia lovi înciudată cu pumnișorul în genunchi.

— O, Doamne ! De ce te prefaci în fața mea ? Nu vrei să glumești, nu ai chef de glume și în special lucrul ăsta mă irită la voi ! Ați construit în jurul vostru o lume obscură, o lume a amenințărilor, a fricii și suspiciunii... De ce ? De unde ? De unde în voi atâta mizantropie cosmică ?...

Toivo tăcu.

— Poate pentru că toate EE-urile inexplicabile sunt tragedii ? Că doar un EE este întotdeauna o tragedie ! Enigmatic sau nu, de-asta și e un EE ! Corect ?

— Nu.

— Dar ce, mai sunt și alte EE-uri ? Norocoase ?

— Sunt.

— Cum ar fi ? întrebă caustic Asia.

— Hai, mai bine, să bem ceaiul.

— A, nu ! Te rog să-mi dai un exemplu de Eveniment Excepțional norocos, îmbucurător, plin de optimism.

— Bine. Dar apoi ne bem ceaiul. Ne-am înțeles ?

— Du-te naibii, răbufni Asia.

A tăcut. Jos, dincolo de frunzișul des al grădinilor, s-au aprins luminițe multicolore în amurgul mov, și scli-

piri luminoase s-au revărsat pe coloanele negre ale serii — clădirile cu mii de etaje.

— Ți-e cunoscut numele de Goujon ? întrebă Toivo.

— Desigur.

— Dar Soddy ?

— Cred și eu !

— După tine, prin ce sunt remarcabili acești oameni ?

— „După mine" ? Nu „după mine", ci toți pot spune că Goujon este un minunat compozitor, iar Soddy marele confesor... Dar care-i părerea ta ?

— Părerea mea este că acești oameni sunt remarcabili prin cu totul altceva. Albert Goujon a fost până la vârsta de cincizeci de ani un bun agrofizician și nimic mai mult. N-a avut absolut nici o înclinație pentru muzică. Iar Bartholomew Soddy s-a ocupat timp de patruzeci de ani de funcțiile umbrite și a fost un om sec, pedant, nesociabil. Iată prin ce sunt remarcabili acești oameni.

— Ce vrei să spui ? Ce-ai găsit remarcabil în toate astea ? Niște oameni cu talente ascunse, au muncit din greu și cu perseverență... apoi, cantitatea a trecut în calitate...

— Tocmai aici e problema, Asia, că nu există nici o cantitate. Doar calitatea s-a transformat brusc. Radical. Subit. Ca o explozie.

Asia tăcu, murmurând ceva neauzit, apoi întrebă cu răutate, ezitantă :

— Și ce, consideri că Pelerinii i-au însuflețit, așa-i ?

— N-am spus asta. M-ai rugat să-ți dau exemple de EE norocoase, pline de optimism. În fine. Pot să-ți mai spun câteva zeci de nume, într-adevăr, mai puțin cunoscute.

— Bine. Și totuși de ce vă ocupați cu asemenea probleme ? Practic, ce urmăriți să obțineți ?

— Ne ocupăm de orice Eveniment Excepțional.

— Atunci te întreb : ce este excepțional în aceste evenimente ?

— În contextul cunoștințelor existente, ele sunt inexplicabile.

— Dar, cine poate spune ce este inexplicabil în lume ? izbucni Asia. Riderismul este și el inexplicabil, numai că ne-am obișnuit cu el...

— Cu ce ne-am obișnuit nu considerăm ca fiind excepțional. Nu ne preocupăm de fenomene, Asia, ci de evenimente, întâmplări. Ceva ce nu a existat timp de o mie de ani, iar apoi s-a petrecut pe neașteptate. De ce s-a întâmplat ? Nu e clar. Cum se explică ? Specialiștii ridică din umeri. Atunci înregistrăm faptul respectiv. Înțelegi, Asia, nu faci o clasificare corectă a EE-urilor. Noi nu le împărțim în evenimente norocoase și tragice, le categorisim în explicabile și inexplicabile.

— Și crezi că în orice EE inexplicabil există o amenințare ?

— Da, chiar și-n cel norocos.

— Ce amenințare poate constitui transformarea unui agrofizician obișnuit într-un muzician genial ?

— Nu m-am exprimat prea exact. Amenințarea nu o constituie EE-ul propriu-zis. Cele mai enigmatice EE-uri, de regulă, sunt complet inofensive. Câteodată chiar comice. Cauza EE-ului poate fi o amenințare. Mecanismul ce dă naștere acestui EE. Se poate pune întrebarea în felul următor : cui i-a fost necesară transformarea unui agrofizician într-un muzician ?

— Poate că e doar o fluctuație statistică !

— Nu-i exclus. Aici e necazul, că nu știm cu exactitate... Fii atentă însă unde ai ajuns. Cu ce este mai bună explicația ta decât a noastră ? Ce alegem ? Fluctuația statistică, imprevizibilă și necontrolabilă din punctul de vedere al determinării, sau Pelerinii, care, firește, nici ei nu sunt perceptibili, dar pe care, măcar în principiu, poți totuși spera să-i agăți de mânecă ? Da, sigur că fluctuația statistică sună a ceva mult mai solid, mai științific și imparțial decât aceste ipoteze vulgare, romantice și de prost gust, legende ieftine care ne-au strepezit dinții la toți și care...

— Stai, nu fi rău, te rog. Nimeni nu-i neagă pe Pelerinii tăi. Altceva vreau să-ți spun... M-ai zăpăcit complet... Totdeauna mă zăpăcești ! Și pe mine și pe Maxim al tău, apoi umbli cu nasul în jos, și trebuie să fiu bună, să te consolez... Da. Uite ce-am vrut să spun. Mă rog, să zicem că Pelerinii chiar se amestecă în viața noastră. Nu aici e disputa. Ce-i rău în asta ? Iată întrebarea mea ! De ce faceți din ei niște sperietori ? Asta nu pot să înțeleg !

Și nimeni nu înțelege... De ce e bine când corectezi istoria altor lumi, iar când cineva vrea să îndrepte istoria ta... Fiecare copil știe astăzi că superrațiunea implică nemijlocit și bunătatea.

— Superrațiunea înseamnă superbunătate.

— Ei și ? Cu atât mai mult !

— Nu. Fără „cu atât mai mult". Știu ce înseamnă bunătate, deși nici asta nu e prea sigur. Dar ce înseamnă superbunătatea ?

Asia își lovi din nou genunchii cu pumnișorii.

— Nu înțeleg ! Nu mă ajută capul ! De unde a apărut la voi această prezumție de amenințare ? Explică-mi, bagă-mi în cap ideea asta !

— Nici unul nu înțelege corect obiectivul nostru, se enervă Toivo. Nimeni dintre noi nu consideră că Pelerinii vor să facă vreun rău pământenilor. Într-adevăr, este foarte puțin probabil. De altceva ne este frică ! Ne este teamă că vor începe să facă bine pe Pământ, așa cum *înțeleg ei !*

— Binele întotdeauna a reprezentat binele ! se înfierbântă Asia.

— Știi că de fapt nu-i așa. Sau într-adevăr nu știi ? Doar ți-am mai explicat. Am fost Progresor vreme de trei ani și făceam binele, doar binele și nimic altceva decât binele ... Doamne, cât mă urau acei oameni ! Și pe bună dreptate. Pentru că zeii veniseră fără a cere permisiunea. Nimeni nu-i chemase, dar ei au dat năvală și au început să facă binele. Chiar acel bine care întotdeauna reprezintă binele. Iar zeii făceau astă pe ascuns, deoarece știau dinainte că muritorii nu vor înțelege scopurile lor, iar dacă le vor înțelege, atunci vor refuza... Vezi, asta-i structura moral-etică a acestei situații drăcești ! Ne este oferit un abecedar, pe care însă nu știm să-l aplicăm la noi. De ce ? Pentru că nu ne imaginăm ce ne pot propune Pelerinii. Nu există nici o analogie ! Dar știu două lucruri. Au venit fără să ne ceară acordul — asta-i una. Au venit în taină — asta-i doi. Și dacă-i așa, este de la sine înțeles că ei știu mai bine ce avem nevoie — una la mână — iar în al doilea rând sunt deja convinși că ori nu vom înțelege, ori nu le vom accepta scopurile. Nu știu cum vezi tu, dar eu nu vreau acest lucru. Nu vreau !

Gata ! se îndârji Toivo. Cu asta basta ! Sunt un om obosit rău, plin de griji, care s-a împovărat cu o răspundere de nedescris. Am sindromul Sikorski, sunt un psihopat și suspectez pe toată lumea. Nu mai iubesc pe nimeni, sunt un handicapat, un martir, sunt monoman, trebuie să fiu protejat, să mi se exprime compătimirea... să se meargă în vârful degetelor pe lângă mine, să fiu sărutat pe gât, să fiu înveselit cu bancuri... Și ceaiul. Ce Dumnezeu, oare chiar n-o să primesc astăzi ceaiul ?

Fără să spună un cuvânt, Asia sări de pe pervaz și plecă să pună de ceai. Toivo se întinse pe canapea. Prin fereastră se auzea zumzetul îndepărtat al unui instrument muzical exotic. Un fluture imens intră în zbor, făcu un cerc deasupra mesei și se așeză pe ecranul vizorului, desfăcându-și aripile negre și pictate, ca de catifea. Fără să se ridice, Toivo încercă să se întindă până la panoul de serviciu, dar nu ajunse și atunci își lăsă mâna să cadă.

Asia intră cu tava, turnă ceaiul în cești și se așeză alături.

— Privește, șopti Toivo, arătându-i din priviri fluturele.

— Ce minunăție, răspunse Asia, tot în șoaptă.

— Poate vrea să stea la noi ?

— Nu, n-o să vrea.

— De ce ? Mai știi, la Kazarian a fost o libelulă...

— Nu stătea la ei. Era doar așa, în vizită...

— Atunci să fie și ăsta în vizită. Să-i spunem Murphy.

* * *

Nu intenționez, se înțelege, să afirm că această discuție a avut loc întocmai așa, seara târziu, pe data de 8 mai. Dar știu sigur că ei discutau mult pe aceste teme și se cîndăneau, nefiind de acord unul cu celălalt. La fel de bine știu că nici unul nu a putut dovedi ceva celuilalt.

Firește, Asia s-a vădit incapabilă să-i transmită soțului optimismul ei universal. Optimismul ei își trăgea seva din însăși atmosfera care o înconjura, din oamenii cu care lucra, din esența muncii ei — bună și gustoasă. Toivo se afla însă dincolo de granițele acestei lumi opti-

miste, într-o lume a neliniștii și atenției permanente, unde optimismul se transmite foarte greu între oameni, doar într-o conjunctură favorabilă și pentru scurt timp.

Dar nici Toivo nu reușise să-și facă din soție un aliat, să-i transmită senzația lui de iminentă amenințare. Raționamentul său suferea de lipsa faptelor concrete. Era prea speculativ. Reprezenta o concepție neconfirmată pentru Asia prin nimic, era un soi de îmbolnăvire profesională. Toivo nu reușise să o „îngrozească" pe Asia, să-i inoculeze dezgustul, indignarea, ostilitatea...

Din această cauză s-au pomenit amândoi, în plină furtună, atât de izolați și nepregătiți, încât puteai să juri că niciodată nu au avut aceste dispute, nici certuri, nici încercări violente de a se convinge reciproc.

În dimineața zilei de 9 mai, Toivo plecă a doua oară la Harkov, pentru a se întâlni totuși cu clarvăzătorul Hirota și pentru a definitiva dosarul vizitei făcute de Vrăjitor.

DOCUMENTUL 9

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 017/99
COMCON—2
„Ural — Nord"

Data : 9 mai 99.
Autor : T. Glumov, inspector.
Tema 009 : completare la r/c nr. 016 99.

Susumu Hirota, alias „Senrigan", m-a primit la 10.45 în cabinetul său de lucru. Era un bătrânel bine făcut, de statură mică (în mod vizibil, părea să aibă mai mulți ani decât în realitate). Foarte pasionat de „harul" său, folosește orice moment prielnic pentru a-și demonstra „talentul" : soția dumneavoastră are neplăceri la serviciu... va zbura pe Pandora în mod cert, să nu sperați că totul se va aranja... iată, acest stilou v-a fost dăruit de un prieten, iar dumneavoastră ați uitat să dați soției stiloul... Și tot așa, în același stil. Trebuie să recunosc, nu a fost prea plăcut. „Plecarea Vrăjitorului", în viziunea lui, s-a petrecut astfel : „Probabil că s-a temut să nu aflu despre el ceva tainic,

și atunci a rupt-o la fugă. Nu și-a dat seama că îl vedeam ca pe un ecran albicios, lipsit de detalii contrastante, doar e o ființă de pe altă lume...“

T. G l u m o v

(Sfârșitul Documentului 9)

DOCUMENTUL 10

Important !

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 018/99
COMCON—2
„Ural — Nord“

Data : 9 mai 99.
Autor : T. Glumov, inspector.
Tema 009 : „Vizita bătrânei doamne“.
Conținut : Institutul Ciudaților se interesează de martorii oculari ai evenimentelor de la Peșa Mică.

În timpul discuției mele cu dispecerul de serviciu de la Institutul Ciudaților, pe data de 9 mai, a avut loc următoarea întâmplare, la ora 11,50.

Discutând cu mine, dispecerul de serviciu Temirkanov lua, concomitent, foarte rapid și profesional, datele de pe înregistrator și le introducea în terminalul mașinii. Pe măsură ce intrau, aceste date apăreau pe display-ul de control și erau astfel structurate : nume, prenume, patronimic ; (probabil) vârstă ; denumire de localitate (locul nașterii ? domiciliul ? locul actual de muncă ?) ; profesia ; un index din șase cifre. Nu eram prea atent la display. Când a apărut deodată :

KUBOTIEVA ALBINA MILANOVNA 96 BALERINA ARHANGHELSK 001507

Au apărut apoi două nume, nu-mi spuneau nimic, după care :

KOSTENEȚKI KIR 12 ELEV PETROZAVODSK 01 1507

Vă reamintesc : aceste două persoane sunt martori oculari la evenimentele din Peșa Mică, v. r/c al meu nr. 015/99 din 7. 05 a.c.

Probabil mi-am pierdut autocontrolul pentru câteva secunde, deoarece Temirkanov m-a întrebat de ce sunt

atât de uimit. Mi-am ținut firea și i-am spus că m-a uimit numele Albinei Kubotieva, o balerină despre care mi-au povestit multe părinții mei, baletomani împătimiți ; mi s-a părut straniu să văd aici numele ei ; să aibă oare și Marea Albina talente metapsihice ? Temirkanov a râs și mi-a răspuns că nu este exclus. Așa cum mi-a spus el, prin înregistratoarele tuturor filialelor Institutului intră neîncetat informații despre persoane care, teoretic, pot prezenta interes pentru metapsihologi. Cele mai multe informații sosesc de la terminalele clinicilor, spitalelor, policlinicilor și ale altor instituții medicale utilate cu psihoanalizatoare standard. În 24 de ore, numai la filiala din Harkov se strâng sute de nume de candidați dar, practic, fără folos : „ciudații" nu ating nici măcar procentul de unu la o sută de mii din numărul total de candidați.

În situația creată am socotit necesară schimbarea discuției.

T. G l u m o v

(Sfârșitul Documentului 10)

DOCUMENTUL 11

Fonogramă de lucru

Data : 10 mai 99.

Interlocutori : M. Kammerer, șeful secției EE ; T. Glumov, inspector.

Tema 009 : „Vizita bătrânei doamne".

Conținut : Institutul Ciudaților — posibil obiect al temei 009.

Kammerer : Interesant. Măi, băiete, ai spirit de observație. Ochișor-vizor ! Ei bine, neîndoielnic, ai pregătit și o versiune. Expune-o.

Glumov : Concluzia finală sau cea logică ?

Kammerer : Cea logică, te rog.

Glumov : Cel mai simplu ar fi de presupus că numele Albinei și al lui Kir au fost comunicate la Harkov de un oarecare entuziast al metapsihologiei. Dacă a fost martor al evenimentelor de la Pesa Mică, îl putea uimi reacția anormală a celor doi și prin urmare a comunicat persoanelor competente observația lui. Am apreciat că cel puțin

trei oameni puteau face acest lucru : Bazil Neverov, lucrător de avarie, Oleg Pankratov, lector, fost astroarheolog, și soția acestuia, Zosea Leadova, pictoriță. Bineînțeles, nici unul nu a fost martor propriu-zis, dar în cazul nostru nu mai are importanță. Nu m-am aventurat să discut cu ei fără permisiunea dumneavoastră, deși cred că acest lucru ar fi fost pe deplin realizabil — să clarific, direct de la sursă, dacă au dat sau nu această informație Institutului...

Kammerer : Există o metodă și mai simplă...

Glumov : Da, după index. Să trimitem o interpelare Institutului. Numai că această metodă nu e bună de nimic, și iată de ce : dacă e vorba de un entuziast benevol, atunci totul se va clarifica și nu mai avem ce discuta. Propun altă variantă. Să presupunem că acolo nu au fost niște informatori benevoli, ci un observator special din partea Institutului Ciudaților.

Pauză

Glumov : Să presupunem că în Peșa Mică se află un observator special de la Institutul Ciudaților. Deci s-a făcut un experiment psihologic, ce a avut drept scop o triere, să zicem, a oamenilor normali față de cei neobișnuiți, pentru ca pe vitor să se caute la acești oameni neobișnuiți așa-zisa „ciudățenie". În acest caz, una din două : ori Institutul Ciudaților este un centru de cercetare obișnuit, în care lucrează cercetători obișnuiți și se fac experimente obișnuite — fie ele foarte îndoielnice din punct de vedere etic, însă până la urmă folositoare științei... Dar atunci nu e clar de unde au tehnologia, mult superioară posibilităților, chiar de perspectivă, ale embriomecanicii și bioconstrucției pământene.

Pauză

Glumov : Ori experimentul de la Peșa Mică nu a fost organizat de oameni, așa cum am și presupus de la bun început. Atunci, în ce lumină se prezintă Institutul Ciudaților ?

Pauză

Glumov : Atunci acest Institut, de fapt, nici nu este un institut, „ciudații" de acolo nu sunt „ciudați", iar personalul operativ se ocupă de cu totul altceva decât metapsihologia.

Kammerer : Atunci cu ce ? Cu ce se ocupă acolo și cine sunt ei ?

Glumov : Să înțeleg că iar considerați drept neconvingătoare gândirea mea ?

Kammerer : Dimpotrivă băiatul meu ! Gândirea ta este chiar foarte convingătoare. Aș fi vrut totuși să-ți formulezi ideea direct, sec și fără ocolișuri. Ca în raport.

Glumov : Cum doriți. Așa-zisul Institut al Ciudaților este în realitate un instrument al Pelerinilor, pentru trierea oamenilor după un indice necunoscut mie. Asta-i tot.

Kammerer : Prin urmare, Dani Logovenko, directorul adjunct, vechiul meu prieten...

Glumov (întrerupându-l) : Nu ! Ar fi mult prea fantastic. Poate însă că Dani Logovenko a fost triat cu mult timp în urmă. Vechea prietenie cu dumneavoastră nu-l absolvă de asta. E triat și lucrează pentru Pelerini. Ca, de altfel, întreg personalul din Institut, fără a-i mai socoti și pe „ciudați"...

Pauză

Glumov : De cel puțin douăzeci de ani se ocupă de trierе. Când cei „sortați" au fost în număr suficient de mare, oamenii noștri au organizat Institutul, au instalat acolo acele camere de frecvențe alunecătoare și, sub pretextul căutării „ciudaților", fac să treacă prin ele zeci de mii de indivizi pe an... Încă nu știm câte asemenea institute sunt pe planetă, mascate sub cele mai diferite firme...

Pauză

Glumov : Iar Vrăjitorul a fugit din Institut nu pentru că l-au supărat cu ceva sau pentru că l-a durut burta. I-a simțit aici pe Pelerini. La fel ca și balenele noastre, ca și lemingii... „Când orbii îl vor zări pe cel care vede" — asta-i despre noi, în frunte cu dumneavoastră. „Vede

munții și codrii și nu vede nimic" — asta-i tot despre noi și dumneavoastră, Big-Bag !

Pauză

Glumov : Pe scurt, se pare că pentru prima dată în istorie putem pune mâna pe Pelerini.

Kammerer : Da. Și totul a început de la două nume pe care le-ai observat întâmplător pe display... Apropo, ești sigur că a fost întâmplător ? (Grăbit) : Bine, bine, nu vom vorbi despre asta. Ce propui ?

Glumov : Eu ?

Kammerer : Da. Tu.

Glumov : Ei-i, dacă vreți să știți părerea mea... Cred că primii pași sunt clari. Înainte de toate, este necesar să-i prindem acolo pe Pelerini și să-i demascăm pe cei triați. Să organizăm o supraveghere mentoscopică ascunsă și, de va fi necesar, să-i mentoscopiem forțat până la ultimul, cât mai adânc posibil... Presupunem că sunt pregătiți pentru această eventualitate și-și vor bloca memoria... Dar nu-i nimic, chiar și asta ar fi o dovadă... Ar fi mai rău dacă ar ști să schițeze o memorie falsă...

Kammerer : Bine. Destul. Bravo, te felicit, ai lucrat bine. Și acum, ascultă ordinul. Pregătește-mi lista următoarelor persoane. În primul rând, persoanele cu „sindromul Pinguinului" intervertit — toți cei care au fost până în prezent înregistrați de medici. În al doilea rând, persoanele ce nu au efectuat fukamizarea...

Glumov (întrerupându-l) : E mai mult de un milion de oameni !

Kammerer : Nu, am în vedere persoanele ce au refuzat „vaccinul de maturitate" — cam douăzeci de mii de oameni. E de muncă, dar trebuie să fim bine înarmați. Trei : adună toate datele noastre despre cei dispăruți și să-mi faci o singură listă.

Glumov : Chiar și cei care au reapărut mai târziu ?

Kammerer : În special ăștia. De asta se ocupă Sandro, o să-l conectez cu tine. Asta-i tot.

Glumov : Lista intervertiților, lista îndărătnicilor, lista reapăruților. Clar. Și totuși, Big-Bag...

Kammerer : Spune.

Glumov : Dați-mi voie totuși să discut cu Neverov și cu perechea din Pesa Mică.

Kammerer : Să fii cu conștiința împăcată ?

Glumov : Da. Dacă, totuși, este vorba de un entuziast benevol obișnuit...

Kammerer : Îți dau voie. (După o scurtă pauză) : Ar fi interesant de știut ce vei face dacă se va dovedi că nu a fost decât un entuziast benevol obișnuit...

(Sfârșitul documentului 11)

Am ascultat încă o dată fonograma. Pe atunci vocea îmi era tânără, gravă, sigură, vocea unui om care hotărăște destine, pentru care nu există taine nici în trecut, nici în prezent sau viitor, vocea unui om care știe ce face și că are dreptate în toate. Acum mă și mir cât am putut să fiu de fățarnic și ipocrit. În realitate, abia-abia mă mai țineau curelele. Aveam gata planul de acțiune, abia așteptam aprobarea Președintelui, dar încă ezitam să merg la Komov fără această aprobare.

Și cu toate astea, îmi aduc foarte mine aminte ce mare satisfacție am avut în acea dimineață, când l-am ascultat și urmărit pe Toivo Glumov. A fost într-adevăr ora lui stelară. Vreme de cinci ani a căutat neoamenii care invadaseră în taină Pământul lui, a continuat să-i caute, în pofida eșecurilor neîntrerupte, aproape singur, neîncurajat de nimeni și nimic, chinuit de condescendența soției iubite, i-a căutat și până la urmă i-a găsit. S-a dovedit că are dreptate. S-a arătat mai clarvăzător, mai răbdător și mai serios decât toți acești ironici și superficiali filozofi, decât acești struți intelectuali.

De altfel, bineînțeles, sentimentul de triumf i-l atribui doar eu. În realitate, bănuiesc că în acel moment nu a simțit altceva decât o nerăbdare bolnăvicioasă de a lua cât mai repede dușmanul de gât. Doar se dovedise, incontestabil, că dușmanul lui se află pe Pământ și acționează ; numai că atunci încă nu-și dădea seama ce anume dovedise cu adevărat.

Dar eu știam. Și totuși, privindu-l în acea dimineață, îl admiram, mă mândream cu el, eram entuziasmat de el ; ar fi putut să fie fiul meu, ba chiar aș fi vrut să am un asemenea fiu.

L-am împovărat cu acea sarcină, pentru că am vrut să-l închid în cabinetul lui, la masa de lucru. Tot nu aveam răspunsul de la Institut, iar munca pe liste tot era necesară.

DOCUMENTUL 12

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 019/99
COMCON-2
„Ural — Nord"

Data : 10 mai 99.

Autor : T. Glumov, inspector.

Tema 009 : „Vizita bătrânei doamne".

Conținut : O.O. Pankratov a trimis la Institutul Ciudaților informația cu privire la evenimentele din Peșa Mică.

În conformitate cu dispoziția dată de dumneavoastră am purtat discuții cu B. Neverov, cu O. Pankratov și Z. Leadova, pentru a clarifica dacă vreunul dintre ei a trimis pe adresa Institutului Ciudaților o informare despre comportamentul nefiresc al unor persoane în timpul evenimentelor de la Peșa Mică, în noaptea de 6 mai a.c.

1. Discuția cu lucrătorul serviciului de avarie, Bazil Neverov, s-a purtat prin videocanal, ieri pe la prânz. Discuția nu a prezentat un interes operativ. Firește, B. Neverov a auzit pentru prima oară de la mine despre Institutul Ciudaților.

2. Pe Oleg Olegovici Pankratov și soția lui i-am întâlnit pe culoarele conferinței regionale din Sâktâvkar a astroarheologilor amatori. Pe parcursul acelei discuții degajate, la o ceașcă de cafea, Oleg Olegovici, activ, a prins, încântat, din zbor discuția începută de mine, referitoare la minunile din Institutul Ciudaților și, din proprie inițiativă, fără nici un efort din partea mea, mi-a comunicat următoarele fapte, ce demonstrează că :

este de mulți ani un activist permanent al Institutului Ciudaților și chiar are un indicativ propriu, în calitate de sursă informațională autonomă și permanentă ;

tocmai datorită eforturilor lui au intrat în sfera atenției metapsihologilor fenomene remarcabile, precum Rita Gluzskaia („Ochiul Negru"), Lebei Malang (psihoparamorf) și Konstantin Movzon („Împăratul Mușteloi al V-lea") ;

îmi mulțumește foarte mult pentru informația despre extraordinara Albina și uluitorul Kir, pe care eu, atât de amabil și prompt, i-am prezentat-o lui în acea zi la Peșa Mică, informația fiind trimisă chiar atunci de el la Institut ;

a fost de trei ori la Institut — la conferințele anuale ale activiștilor, nu-l cunoaște personal pe Daniil Alexandrovici Logovenko, dar îl stimează foarte mult, ca pe un savant remarcabil.

3. În legătură cu cele expuse, socotesc că raportul-comunicare nr. 018/99 efectuat de mine nu prezintă interes pentru tema 009.

T. Glumov

(Sfârșitul Documentului 12)

DOCUMENTUL 13

CĂTRE ȘEFUL SECȚIEI EE, M. KAMMERER,
DIN PARTEA INSPECTORULUI
T. GLUMOV
RAPORT

Vă rog a-mi aproba concediul pe șase luni, acesta fiindu-mi necesar pentru a-mi însoți nevasta în îndelungata ei deplasare de serviciu pe Pandora.

10.05.99 T. Glumov

REZOLUȚIE : Nu aprob. Continuați executarea sarcinii.

10 mai 99 M. Kammerer

(Sfârșitul Documentului 13)

*
* *

În dimineața zilei de 11 mai, ursuzul Tolvo, venind la serviciu, luă cunoștință de rezoluția mea. Pe semne că în

timpul nopții se mai liniștise. N-a protestat, n-a insistat, doar s-a instalat în camera „D" și a început să facă lista intervertiților. Curând, pe listă au apărut șapte persoane, dar numai două dintre ele aveau numele complet, restul figurând ca „bolnavul Z., servomecanic", „Teodor P., etnolingvist" și așa mai departe.

Pe la prânz intră în camera „D" Sandro Mtbewari, tras la față, palid, ciufulit. Așezându-se la masa lui, fără nici o introducere și obișnuitele sale glume în asemenea situații (după întoarcerea din călătorii lungi), îi comunică lui Toivo că se pune la dispoziția lui, din ordinul lui Big-Bag, dar până una-alta ar fi vrut să-și termine raportul de deplasare. „S-a întâmplat ceva ?", întrebă atent Toivo, oarecum uimit de înfățișarea celuilalt. Uite că s-a întâmplat ceva, răspunse iritat Sandro, mi s-a întâmplat ceva despre care nu știu exact ce să spun : să-l menționez sau nu în raport, iar dacă trebuie, atunci sub ce formă ?

Și începu îndată să povestească, alegându-și cu greutate cuvintele, încurcându-se în mărunțișuri și râzând mereu de el însuși, oarecum spasmodic.

Astăzi dimineață ieșise din hiper-cabină, în stațiunea Rosalinda (aproape de Biarritz), parcursese fără oprire vreo cinci kilometri, pe o potecă pietruită, pustie, între două vii, și în jurul orei zece ajunsese la destinație : Valea Trandafirilor. Poteca ducea în jos, spre conacul „Vânt bun", al cărui acoperiș abrupt străpungea potopul de verdeață. Sandro remarcase ora în mod automat : era zece fără un minut, așa cum socotise și el. Înainte de a coborî spre conac, se așezase pe o piatră rotundă, neagră, și începuse să-și scoată pietricelele din sandale. Se făcuse deja foarte cald, piatra fierbinte îl ardea prin pantaloni și îi era îngrozitor de sete.

Probabil că tocmai în acel moment i s-a făcut rău. Au început să-i țiuie urechile, și ziua însorită păru că se întunecă. Avea senzația că se îndreaptă pe potecă în jos, că merge fără a-și simți picioarele, pe lângă pavilionul nostim ce-l observase de sus, că trece pe lângă un glider cu capota ridicată și motorul dezmembrat (parcă s-ar fi scos din el blocuri întregi), pe lângă un câine mare, lățos, ce stătea la umbră și-l urmărea indiferent, cu limba

roșie scoasă. Apoi urcă treptele verandei invadate în întregime de trandafiri. Deși nu-și simțea picioarele, auzea clar scârțâitul treptelor. În adâncul verandei se găsea o masă, plină cu obiecte nedefinite, iar sub masă, sprijinindu-se de marginea ei, cu mâinile larg desfăcute, se afla omul de care avea nevoie.

Individul ridică spre el ochii mici, ascunși sub sprâncenele cărunte, și pe fața lui se așternu o ușoară stare de nervozitate. Sandro se prezentă și, aproape fără să-și audă propria voce, începu să-i expună legenda, dar nu reuși să scoată nici zece fraze, că omul se și schimonosi îngrozitor și rosti ceva în genul : „Ca să vezi, ce inoportun !“, apoi Sandro își reveni, ieșind din totala inconștiență, plin de transpirație și cu sandala dreaptă în mână. Stătea pe bolovan, granitul fierbinte îl ardea prin pantaloni, și ceasul, ca mai înainte, arăta zece fără un minut. Să fi trecut, poate, vreo cincisprezece secunde, nu mai mult.

Se încălță, își șterse transpirația de pe față și, în acel moment, iar îl apucă. Iar cobora poteca, fără a-și simți picioarele, din nou lumea se vedea ca printr-un filtru neutralizant de lumină, iar în cap i se învârtea un singur gând : ca să vezi, ce inoportun. Iarăși trecu prin stânga pavilionului nostim (pe podea zăcea aruncată o păpușă fără mâini și un picior) și depăși gliderul (pe bord se zărea desenată imaginea unui drăcușor isteț). Era acolo și un al doilea glider, puțin mai departe și de asemenea cu capota ridicată, iar câinele își ținea acum limba în gură, moțăind cu capul greu pe labe. (Un câine ciudat, dar oare era câine ?) Trepte scârțâitoare. Răcoarea verandei. Și omul îl privi încă o dată pe sub sprâncenele înspicate, se schimonosi și rosti pe un ton prefăcut sever, așa cum se vorbește unui copil strengar : „Păi, nu ți-am spus ? Inoportun. Marș de-aici !“ Și iarăși Sandro își reveni, dar acum nu mai ședea pe bolovan, ci alături de el, pe iarba uscată și țepoasă. Îi era greață.

„Ce-o fi cu mine astăzi ?“ se gândi înfricoșat și înciudat, încercând totuși să se stăpânească. Lumea era ca și mai înainte, aproape stinsă, urechile tot îi mai țiuiau, dar acum Sandro se controla deplin. Era aproape zece fix, îi era tare sete, totuși nu mai simțea slăbiciunea.

Trebuia să ducă la bun sfârșit problema pentru care venise. Se ridică și văzu că din potopul de verdeață ieșise, jos, pe potecă, tocmai acel individ. Se oprise, privind spre Sandro, și imediat în urma lui apăru din desiș și se așeză la picioarele omului același câine lățos, care la rândul lui începu să-l privească pe Sandro. Absent, Sandro remarcă în sinea sa că acela nu era câine, ci un tânăr Căpos, apoi ridică mâna, fără să știe exact de ce o face : ori în semn de salut, ori pentru a atrage atenția. Dar individul îi întoarse spatele, și lumea din fața ochilor lui Sandro se înnegură și devie oblic spre stânga, în jos.

Când își veni în fire, se trezi că stă pe o băncuță în centrul stațiunii Rosalinda, iar alături de el văzu hipercabina cu ajutorul căreia tocmai se întorsese astăzi. Și acum îi mai era greață, stăruia senzația de sete, dar lumea era acum clară și prietenoasă. Era zece și patruzeci și două de minute. Oameni lipsiți de griji, frumos îmbrăcați, treceau pe lângă el și începeau să-l privească îngrijorați, în timp ce-și încetineau pașii, până când veni pe neașteptate un ciberchelner și îi oferi un pahar înalt, aburit, cu vreo specialitate a casei...

Ascultându-l până la capăt, Toivo tăcu un timp, apoi spuse, căutându-și cu grijă cuvintele :

— Neapărat să introduci asta în raport.

— Să spunem că da. Dar în ce manieră ?

— Așa cum mi-ai povestit, așa și să scrii.

— Ți-am povestit în așa fel încât reiese că mi s-ar fi făcut rău de la căldură și că aș fi văzut totul ca-ntr-un delir.

— Deci nu ești sigur că a fost un delir ?

— De unde să știu ? Aș fi putut să-ți povestesc și altfel, ca și cum atunci aș fi fost sub hipnoză, ca și cum totul ar fi fost doar o halucinație fabricată...

— Crezi că halucinația a fost opera Căposului ?

— Nu știu. Poate. Mai degrabă, nu. Era prea departe de mine, la vreo șaptezeci de metri, nu mai puțin... Dar și așa, părea prea tânăr pentru astfel de chestii... Și în fond, care să fie motivul ?

Au tăcut. Apoi Toivo întrebă :

— Ce-a zis Big-Bag ?

— Păi, nici nu m-a lăsat să deschid gura. Nici măcar nu s-a uitat la mine. „Sunt ocupat, treci la dispoziția lui Glumov."

— Spune-mi, ești sigur că n-ai coborât măcar o dată spre casa aceea ?

— Nu-s sigur de nimic. Sunt sigur doar că e ceva foarte-foarte necurat cu acești „vanwinkli". Mă ocup de ei de la începutul anului, și nu se clarifică nimic. Dimpotrivă, cu fiecare caz se încurcă mai rău ițele... Dar, firește, ce s-a întâmplat astăzi nu s-a mai petrecut vreodată, asta e deja ceva extra...

Toivo strecură printre dinți :

— Dar nu-ți dai seama a ce miroase, dacă toate astea ți s-au întâmplat în realitate ? Se dezmeteci brusc. — Stai ! Dar registratorul ? Ce ai pe registrator ?

Sandro răspunse, cu aerul unuia împăcat cu destinul :

— N-am nimic pe registrator. Se pare că nu a fost conectat.

— Haida, de ! Știi ceva ?...

— Știu. Îmi amintesc cu precizie doar faptul că l-am reîncărcat și că l-am conectat înainte de ieșire.

DOCUMENTUL 14

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 047/99
COMCON-2
„Ural — Nord"

Data : 4—11 mai 99.

Autor : S. Mtbewari, inspector.

Tema 101 : „Rip Van Winkle".

Conținut : rezultatele cercetării privind grupul anilor 80.

Pe 4 mai dimineața, am primit ordinul dumneavoastră de inspectare. Am început acțiunea imediat.

4 mai, aproape 22.40

Astangov Iuri Nicolaevici. Lipsește la adresa de control. La MIP nu este lăsată noua adresă. Nu a dat rezultate chestionarea rudelor, prietenilor și a colegilor de

muncă. Răspunsul general primit : nu putem spune nimic ; nu l-am mai contactat în ultimii ani ; după întoarcerea lui din anul 95, a devenit și mai nesociabil decât era înainte de dispariție. Rezultatul controlului pe rețeaua cosmodromurilor, pe hiper-T-ul circumterestru și pe sistemele de întreprinderi PR (pericol ridicat) : zero. Ipoteză : I. Astangov, ca și data trecută, „s-a retras în jungla bazinului Amazonului, pentru desăvârșirea noului său sistem filozofic". (Ar fi interesant de discutat cu cineva care îi cunoaște sistemele filozofice din trecut. Doctorii neagă, dar eu cred că e bolnav mintal.)

6 mai, aproape 22.30.

Fairnan Leer. Am fost primit, la orele 11.05, la adresa lui de control. I-am expus legenda mea, după care am discutat până la 12.50. F. Leer a spus că este într-o condiție excelentă, că nu simte nici cel mai mic simptom de îmbolnăvire, nu resimte nici o consecință a amneziei din anii 89—91 și, prin urmare, nu vede necesitatea imperioasă de a fi mentoscopiat. Nu poate adăuga nimic nou la cele spuse în anul 91, deoarece, ca și atunci, nu-și amintește nimic. De mult nu-l mai interesează ingineria transmantinică. În ultimii ani este preocupat de inventarea și cercetarea jocurilor multidimensionale. A vorbit cu mine pe un ton binevoitor, dar părea ușor distrat. Apoi, pe neașteptate, s-a înviorat : s-a decis să mă învețe jocul „snip-snap-snurre". În acest moment ne-am despărțit. (S-a confirmat : F. Leer a devenit, într-adevăr, un mare specialist în domeniul jocurilor multidimensionale și a fost poreclit „poznașul academicienilor".)

Tuul Albert Oscarovici. Lipsește la adresa de control. Noua adresă din MIP : Venusborg (Venus). Lipsește și de la această adresă. Date ale registraturii venusiene : A. Tuul nu a apărut niciodată pe Venus. În anul 97 i-a comunicat mamei lui că intenționează să lucreze la Cercetașii taberei „Hughes" (planeta Cala-i-Moog). De atunci, mama sa primește destul de regulat vești de la el (ultima în martie a.c.). Veștile apar sub forma unor scrisori lungi, în care se povestesc, detaliat și foarte artistic, căutările unor vestigii ale civilizației „vârcolacilor". Din datele taberei „Hughes" : A. Tuul nu a fost niciodată acolo, dar

îl cheamă destul de des, prin intermediul hiper-legăturii, pe săpătorul grupului, E. Kapustin (acesta este absolut convins că bunul lui prieten, A. Tuul, locuiește pe Pământ, la adresa de control). Kapustin a vorbit ultima oară cu Tuul pe data de 1 ianuarie a.c. Controlul pe rețeaua de cosmodromuri : din anul 96 (anul întoarcerii) a mers deseori în Cosmosul Adânc ; ultima dată s-a întors de la Stațiunea Balneară în octombrie 98. Controlul pe hiper-T-ul circumterestru : începând cu anul 96 a frecventat Luna, „Serele", BOP-ul. Controlul pe sistemul de întreprinderi PR : din decembrie 96 până în octombrie 97 a lucrat în laboratorul abisal „Tuscarora-16", ca bucătar. Ipoteză : A. Tull este un om foarte ușuratic, cu un nivel foarte scăzut al sentimentului de responsabilitate socială, nu a tras nici o învățătură de pe urma incidentului din anul 89 și, în continuare, nu dorește să acorde atenție unui astfel de fleac cum este adresa permanentă exactă.

8 mai, aproape 22.10.

Bagrationi Mavriki Amazaspovici. Lipsește la adresa de control. Adresa nouă lipsește în MIP. Datorită vârstei venerabile, nu are rude apropiate cu care ar fi putut întreține legături periodice. Legăturile de serviciu s-au întrerupt în urmă cu un sfert de veac. Doi vechi prieteni de-ai lui, pe care i-am cunoscut în timpul cercetării dispariției acestuia în anul 81, lipsesc de la adresa de control, iar domiciliul lor nu am reușit deocamdată să-l aflăm. Controlul pe rețea de cosmodromuri, pe hiper-T-ul circumterestru și pe sistemele de întreprinderi PR nu a dat nici un rezultat. Din datele Centrului Gerontologic : de mai mulți ani n-au reușit să dea de el pentru a-l supune analizelor. Ipoteză : un accident neînregistrat. Consider necesară găsirea prietenilor lui, pentru a fi înștiințați.

Tchjan Martin. Lipsește la adresa de control. Adresa nouă din MIP : paza „Matrix" (A Doua, EN 7113). În ianuarie 93, delegat la „Matrix" de către Institutul de Bioconfigurație (Londra), în calitate de interpret. În prezent (din decembrie 98) se află într-un concediu prelungit, domiciliul necunoscut. Controlul pe rețeaua de cosmodromuri, pe hiper-T-ul circumterestru și pe sistemele de întreprinderi PR : nimic, din decembrie 98. De aici, un

lucru curios : S. Wan, vecinul lui M. Tchjan la adresa de control, susține că în luna martie a acestui an l-a văzut cu ochii lui pe M. Tchjan cum a sosit cu un glider în grădina proprie și cum, fără să intre deloc în casă, a început să-și demonteze gliderul ; a răspuns în doi peri la salutul lui S. Wan și a evitat orice discuție ; S. Wan a plecat la treburile lui, iar când s-a întors, după câteva ore, dispăruseră și M. Tchjan și gliderul ; ulterior nu a mai apărut deloc. Această istorie se dovedește interesantă, deoarece taina primei dispariții a lui M. Tchjan este legată tocmai de faptul că registratoarele rețelei de cosmodromuri nu au detectat nici plecarea, nici sosirea lui. Întrebare : există organisme al căror cod genetic să nu poată fi detectat sau identificat de sistemele existente de înregistrare ? Ipoteză : având în vedere că M. Tchjan se află în evidența Institutului Cracovian de Regenerare, într-o problemă de regenerare a picioarelor, și deoarece în toți acești ani de la regenerare nu a apărut niciodată în Cracovia pentru profilaxie, trebuie adus la cunoștința conducerii bazei „Matrix" comunicatul Institutului că evitarea pe viitor a profilaxiei îi va aduce serioase complicații lui Tchjan ; comunicarea scrisă se află la mine, iar cei din Institut sunt foarte îngrijorați de purtarea iresponsabilă a lui M. Tchjan.

9 mai, pe la 21.30.

Okigbo Siprian. La 10.15 m-a primit la adresa de control. M-a întâmpinat cu amabilitate, binevoitor, dar arăta ca un om frământat de gânduri străine. M-a poftit în sufragerie, mi-a strecurat în mână un pahar cu lapte de cocos, mi-a ascultat legenda și a spus : „Dumnezeule, nu-i de glumă !", apoi, cu o mână preocupată, a plecat undeva în interiorul casei. L-am așteptat o oră, apoi am cercetat casa. N-am găsit pe nimeni. În cabinetul de lucru, în ambele dormitoare și la mansardă, toate geamurile erau larg deschise, dar sub ele nu se zărea nici o urmă de ieșire. În atelierul de lucru (?), dimpotrivă, geamurile erau închise etanș, acoperite cu jaluzele metalice, și domnea un frig pătrunzător (poate sub minus cinci, iar apa din acvariu se acoperise cu o pojghiță de gheață). Cu toate astea, nici urmă de instalație frigorifică. Halatul pe care-l purtase S. Okigbo, a-

tunci când m-a primit, era aruncat pe podea, în cabinet. Am așteptat încă două ore proprietarul, apoi am început să întreb vecinii. Nimic esențial : S. Okigbo este un om închis, nu primește musafiri, aproape tot timpul stă în casă, grădina a lăsat-o în paragină, dar, în fond, e prietenos și iubește mult copiii, în special pe cei mici, care abia învață să meargă, știe să se poarte cu ei. Ipoteză : poate doar mi s-a părut că m-a primit S. Okigbo ? (v. raportul-comunicare nr. 048/99 făcut de mine).

11mai, în jur de 10.45

Încercând să stabilesc dacă Phar-Ale-Emil se află la adresa de control, am avut o criză cu viziuni halucinante. Nefiind în stare să aflu dacă acest lucru este o chestiune pur personală sau prezintă interes pentru tema de lucru, referatul despre cele petrecute îl voi include în raportul-comunicare separat nr. 048/99.

Sandro Mtbewari

(Sfârșitul Documentului 14)

Niciodată nu am aflat ce impresie i-au lăsat lui Toivo Glumov rezultatele cercetării lui Sandro Mtbewari. Cred că a fost zguduit. Și nu atât rezultatele l-au zguduit, cât gândul că și-a permis să subestimeze într-o asemenea măsură puterea cu adevărat incredibilă a dușmanului.

Nu l-am văzut pe Toivo nici pe data de 11, nici pe 12, nici pe 13. Probabil că au fost zile grele pentru el, până când s-a adaptat la noul său rol — rolul lui Alioșa Popovici*, în fața căruia a apărut pe neașteptate însuși zeul răului, Loki, în locul anunțatului Idolatru Spurcat. Dar în toate aceste zile mi-am amintit de el, m-am gândit mereu la el, pentru că dimineața zilei de 11 mai a început pentru mine cu două documente.

---

* Personaj din baladele populare rusești, unul din cei trei viteji (Ilia Muromeț, Dobrânea Nikitici și Alioșa Popovici) care au luptat împotriva Idolatrului Spurcat, întruchipare a tătarilor invadatori. (n.tr.)

DOCUMENTUL 15

CĂTRE ȘEFUL SECȚIEI EE
PREȘEDINTELE

Dragă Big-Bag !

Nu am încotro, mă internez pentru operație. Dar tot răul spre bine. Obligațiile mele vor fi preluate de G. Komov (cred că începând de mâine). I-am transmis toate materialele dumitale. Nu ascund faptul că le-a privit cu scepticism. Dar mă cunoaște și te știe și pe dumneata. Acum e pregătit, deci sunt șanse să-l convingeți, mai ales dacă ai reușit să strângi noile materiale pe care aveai intenția să le procuri. Atunci vei avea de-a face nu numai cu președintele sectorului CC-2, dar și cu un membru influent al Consiliului Mondial. Îți doresc succes, urează-mi-l și mie.

A t h o s 11. 05. 99

(Sfârșitul Documentului 15)

DOCUMENTUL 16

Mack !

1. Glumov Toivo Alexandrovici este de azi luat sub control (înregistrat 8.05).

2. Tot de astăzi au fost luați sub control :

Kaskazi Artek, 18, elev, Teheran. 7.05.

Mauki Charles, 63, maritehnician, Odessa. 8.25.

L a b o r a n t u l, 11 mai 99

(Sfârșitul documentului 16)

Probabil că e ciudat, dar aproape că nu-mi amintesc de emoțiile avute la primirea uluitoarei comunicări a Laborantului. Îmi aduc aminte doar de o senzație — ca și cum aș fi primit peste față o palmă neașteptată, chiar mârșavă, dată netam-nesan, de după colț, pentru o nimica toată, tocmai atunci când te aștepți la cu totul altceva. O supărare copilărească, până la lacrimi — iată tot ce îmi amintesc, iată ce a rămas din acea oră pe care am petrecut-o, cu gura căscată, privind în gol.

Neîndoielnic, atunci mă fulgerau gânduri prostești despre trădare, despre înșelare. Cu siguranță am simțit stări de furie, necaz și cruntă dezamăgire ; fiindcă iată, fusese elaborat un plan de acțiune bine determinat, în care fiecare își avea stabilit un loc, iar acum în acest plan se deschidea un gol imposibil de acoperit. Și, firește, mai era și amărăciunea, amărăciunea disperată a pierderii, a pierderii prietenului, a tovarășului de idei, a fiului.

Mai exact, era o întunecare temporară a minții, un haos, dar nu chiar al senzațiilor, ci al unor rămășițe de senzații.

Încet-încet mi-am revenit și am început din nou să judec — rece și metodic, așa cum se impunea în situația mea.

Vântul zeilor strânește furtuna, dar tot el umflă și pânzele corăbiilor.

În acea dimineață posomorâtă, judecând rece și metodic, i-am găsit totuși noului Toivo Glumov un alt loc în planul meu. Iar acest nou loc nu mi s-a părut mai puțin, ci incomparabil mai important decât cel vechi. Planul meu a căpătat o perspectivă mai largă și venise timpul nu să ne apărăm, ci să atacăm.

În aceeași zi, am luat legătura cu Komov, iar acesta mi-a stabilit o întrevedere pentru ziua următoare, 12 mai.

Dimineața devreme, pe 12 mai, Komov m-a primit în cabinetul Președintelui. I-am prezentat toate materialele adunate până atunci. Discuția a durat cinci ore. Planul meu a fost aprobat cu mici corecturi. (Nu pot susține că am reușit atunci să risipesc în totalitate scepticismul lui Komov, dar, fără-ndoială, am reușit să-i trezesc interesul.)

Tot pe 12 mai, întorcându-mă la mine, am stat câteva minute cu vârfurile arătătoarelor la tâmple, conform obiceiului pătrunzătorilor hontieni și am cugetat la ceva înălțător, apoi l-am chemat la mine pe Grișa Serosovin și i-am dat ceva de rezolvat. La 18.05 mi-a comunicat că sarcina a fost îndeplinită. Nu mi-a mai rămas decât să aștept.

În dimineața zilei de 13, m-a sunat Dani Logovenko.

DOCUMENTUL 17

Fonogramă de lucru.

Data : 13 mai 99.

Interlocutori : M. Kammerer, șeful secției EE ; D. Logovenko, director adjunct al filialei din Harkov a ICM.

Tema : * * *

Conținutul : * * *

Logovenko : Bună, Maxim, eu sunt.

Kammerer :Salut. Ce mai zici ?

Logovenkc : Spun că toată chestia a fost făcută cu multă dibăcie.

Kammerer : Mă bucur că ți-a plăcut.

Logovenko : N-aș putea spune că mi-a plăcut dar nu pot să nu acord cele cuvenite unui vechi prieten.

Pauză

Logovenko : Am înțeles toate astea ca pe o invitație de a mă întâlni cu tine și de a vorbi deschis.

Kammerer : Da. Dar nu a mea. Și poate că nu cu tine.

Logovenko : Tot va trebui să se discute cu mine. Dacă nu tu, atunci cine ?

Kammerer : Komov.

Logovenko : Oho ! Deci, totuși, te-ai hotărât...

Kammerer : Komov e acum șeful meu direct.

Logovenko : Ah, asta e... Bine. Unde și când ?

Kammerer : Komov vrea ca la discuție să participe și Gorbovski.

Logovenko. Leonid Andreevici ? Bine, dar e pe coarte...

Kammerer : Tocmai. Lasă-l să asculte totul. De la tine.

Pauză

Logovenko : Da, cred că a sosit timpul să vorbim.

Kammerer : Mâine la 15.00, la Gorbovski. Știi unde stă ? Lângă Kraslava, la râul Daugava.

Logovenko : Da, știu. Pe mâine. Mai ai ceva ?

Kammerer : Asta-i tot. Pe mâine.

(Discuția a avut loc între 9.02 și 9.04)

(Sfârșitul Documentului 17)

Trebuie remarcat că grupul „Ludenii", cu toată scrupulozitatea lui energică, nu m-a sâcâit niciodată cu Daniil

Alexandrovici Logovenko. Iar eu și Dani ne cunoaștem de când lumea, din acei binecuvântați ani 60, când eu, pe atunci un tânăr comconist al dracului de energic, urmam cursurile speciale de psihologie, de pe lângă Universitatea din Kiev, unde Dani, pe atunci un tânăr metapsiholog al dracului de energic, făcea împreună cu mine lecții practice. Serile curtam amândoi, cu o energie într-adevăr dată naibii, fetele din Kiev, fermecătoare și date naibii de capricioase. M-a remarcat în special pe mine dintre toți ceilalți cursanți, ne-am împrietenit și, în primii ani, ne întâlneam, se poate spune, cu regularitate. Apoi profesiile ne-au despărțit și am început să ne vedem tot mai rar, pentru ca o dată cu anii optzeci să nu ne mai întâlnim deloc (până la revederea din ajunul evenimentelor, la o ceașcă de ceai). Nu a avut o viață fericită de familie, și acum se explică de ce. În general, era nefericit, ceea ce nu se putea spune și despre mine.

În general, oricine s-a ocupat serios de epoca Marii Revelații este convins că știe foarte bine cine este Daniil Logovenko. Ce greșeală ! Ce poate cunoaște un om despre Newton, chiar dacă i-a citit operele complete ? Da, Logovenko a jucat un rol extrem de important în Marea Revelație. „Impulsul Logovenko". „T-programul Logovenko". „Declarația Logovenko", „Comitetul Logovenko"...

Dar știți care a fost soarta soției lui Logovenko ?

Cum a ajuns el la cursurile de etologie înaltă și anormală, ținute în orașul Split ?

De ce în anul 67 a remarcat în mulțimea de cursanți îndeosebi pe M. Kammerer, un energic comconist și o reală speranță ?

Ce gândea D. Logovenko despre Marea Revelație ? Nu ce vorbea, nu ce declara sau propovăduia, ci chiar ce gândea și simțea în adâncurile sufletului său neomenesc ?

Sunt multe astfel de întrebări. La unele dintre ele cred că aș putea să dau răspunsuri exacte. La altele, nu sunt capabil decât să fac presupuneri. Iar la restul întrebărilor nu există și nu vor fi niciodată răspunsuri.

DOCUMENTUL 18

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 020/99.
COMCON-2
„Ural — Nord".

Data : 13 mai 99
Autor : T. Glumov, inspector.
Tema 009 : „Vizita bătrânei doamne".

Conținut : comparație între listele de persoane cu „sindromul Pinguinului" intervertit și lista „Tema".

Conform ordinului dumneavoastră, am făcut, după toate sursele accesibile, lista cazurilor de intervertire a „sindromului Pinguinului". În total, am descoperit 12 cazuri și am reușit să identific 10. Comparația dintre lista de persoane identificate intervertite și lista „T" a relevat o intersectare pe următoarele persoane :

1. Krivoklâkov Ivan Gheorghievici, 65 ani, psihiatru, baza „Lemboy" (EN 2105).
2. Pakkala Alf-Christian, 31 ani, operator-constructor, CC* din Alaska, Ancorage.
3. Jo Nika, 48 ani, torcătoare-designer, combinatul „Irawadi", Phiapown.
4. Tuul Albert Oscarovici, 59 ani, bucătar, locul prezenței necunoscut (v. nr. 047/99 S. Mtbewari).

Procentul de intersectare a listelor mi se pare uimitor de ridicat. Și mai uimitor este faptul că Tuul A. O. se află, practic, pe trei liste.

Socotesc necesar să vă atrag atenția asupra listei complete de persoane cu „sindromul Pinguinului" intervertit. Anexez lista.

T. G l u m o v

(Sfârșitul Documentului 16)

*

* *

„CASA LUI LEONID" (KRASLAVA, LETONIA) 14 MAI 99. 15,00

În apropierea Kraslavei, Daugava este curată, năvalnică și îngustă. O fâșie de plajă cu nisip galben, uscat, ce

* Centrala de Construcție. (n.tr.)

se transformă brusc într-un povârniș nisipos către liziera de brazi. Pe platforma de aterizare suspendată deasupra râului, ovală, cenușie cu pătrate albe, ca o tablă de șah, se încălzeau la soare flyere multicolore, așezate în dezordine. Erau, cu totul, trei bucăți — aparate greoaie, demodate, folosite acum poate numai de cei vârstnici, născuți în secolul trecut.

Toivo se întinse pentru a deschide ușa gliderului, dar l-am oprit.

— Încă nu. Așteaptă.

Priveam sus, acolo unde se întrevedeau printre brazi pereții de culoare crem ai căsuței și de unde pornea în zig-zag o scară pe povârniș, o scară cu înfățișare străveche dintr-un material ce imită lemnul cenușiu, învechit. Cineva îmbrăcat în alb cobora încetișor scara — o persoană corpolentă, aproape cubică, și probabil foarte în vârstă, un om ce se agăța cu mâna dreaptă de balustradă și cobora treaptă cu treaptă, punând mereu un picior alături de celălalt. Străbătând coroanele copacilor, razele soarelui jucau pe craniul mare și pleșuv al omului. L-am recunoscut. Era August-Johann Bader, desantist și cercetaș. O ruină a unei epoci eroice.

— Să așteptăm până va coborî, am spus. Nu vreau să-l întâlnesc.

Am întors capul și am început să privesc în altă parte, peste râu, către celălalt mal, iar Toivo se întoarse și el, cu delicatețe, stând așa amândoi până când nu se mai auzi geamătul greu al treptelor și nu ne mai ajunse la urechi respirația forțată și șuierătoare, însoțită de sunete nepotrivite, ca un plânset întretăiat de sughițuri. Iată că bătrânul păși, târșit, pe lângă glider, apăru în câmpul meu vizual și atunci, involuntar, l-am privit direct în față.

Fața lui mi s-a părut aproape de nerecunoscut. Era desfigurată de necazuri. Obrajii moi atârnau tremurători, gura stătea căscată fără voie, iar din ochii tumefiați curgeau lacrimi.

Încovoiat, Bader se apropie de străvechiul flyer galben-verzui, cel mai vechi dintre cele trei : un aparat cu niște conuri stupide la pupă, cu fantele monstruoase ale

vizoarelor autopilotului primitiv, cu bordurile teșite și cu mânere nichelate, mate. Se apropie, deschise ușa și, gemând sau sughițând, se urcă în cabină.

Mult timp nu s-a întâmplat nimic. Flyerul rămase în continuare cu ușa deschisă, iar bătrânul ori își aduna puterile înaintea zborului, ori plângea, cu capul plesuv căzut pe volanul oval și cojit. Apoi, în sfârșit, din mânșeta albă a cămășii se ivi o mână pământie, care se întinse și închise ușa. Aparatul arhaic se ridică de pe platformă, neașteptat de ușor și de silențios, și își urmă cursul deasupra râului, între malurile râpoase.

— Ăsta-i Bader, am spus. Și-a luat rămas bun... să mergem.

Am coborât din glider și am început să urcăm pe scară.

Am spus fără să mă întorc spre Toivo :

— Nu trebuie să fii emoționat. Tu mergi la raport. Va fi o discuție de lucru foarte importantă. Nu te lăsa copleșit.

— O discuție de lucru — asta-i foarte bine, spuse Toivo în spatele meu. Am însă impresia că acum nu-i timp pentru discuții de lucru.

— Te-nșeli. Tocmai că acum e momentul. Iar în privința lui Bader... Nu te gândi acum la asta. Gândește-te la problemă.

— Bine, se supuse Toivo.

Căsuța lui Gorbovski, „Casa lui Leonid", era absolut standardizată, arhitectura începutului de veac : locuința preferată a cosmoexploratorilor, a lucrărilor marini la mare adâncime, a transmantienilor ce jinduiau după o viață pastorală ; locuință lipsită de atelier, de curte cu animale și de bucătărie... dar în schimb cu sursă energetică pentru utilizarea hiper-instalației personale la care avea dreptul Gorbovski, membru al Consiliului Mondial. Împrejur erau conifere, iarbă neagră deasă, parfum de rășină încălzită, iar albinele zumzăiau în aerul încremenit.

Am urcat pe verandă și am intrat în casă printre ușile larg deschise. În salon, unde ferestrele erau acoperite cu perdele și era aprinsă doar lampa de lângă canapea, stătea un om, picior peste picior, și cerceta la lumina lămpii ori o hartă, ori o mentoschemă. Era Komov.

— Bună ziua, am spus, iar Toivo se înclină tăcut.

— Bună ziua, bună ziua, spuse Komov cumva nerăbdător. Ha'deți, luați loc. Doarme. A adormit. Acest blestemat Bader l-a terminat cu totul... Dumneata ești Glumov ?

— Da, spuse Toivo.

Komov, atent, îl privea curios. Am tușit, și Komov își reveni imediat.

— Nu cumva mama dumitale este Maia Toivovna Glumova ? întrebă el.

— Ba da, răspunse Toivo.

— Am avut onoarea să lucrez cu ea, spuse Komov.

— Da ?

— Da. Nu v-a povestit ? Operațiunea „Arca"*...

— Da, cunosc această istorie.

— Cu ce se ocupă acum Maia Toivovna ?

— Cu xenotehnologia.

— Unde ? La cine ?

— La Sorbona. Cred că la Salini.

Komov dădu din cap. Se uita numai la Toivo. Ochii îi străluceau. Trebuia înțeles că înfățișarea băiatului Maiei Glumova îi trezise amintiri palpitante. Am tușit iarăși, și Komov se întoarse imediat spre mine.

— Trebuie să așteptăm. Nu vreau să-l trezesc. Zâmbește în somn. Visează ceva plăcut... Naiba să-l ia pe Bader, cu mucii lui cu tot !

— Ce zic doctorii ? am întrebat.

— Același lucru. Refuzul de a trăi. Pentru asta nu există medicamente... Mai exact, sunt, dar nu vrea să le ia. Și-a pierdut interesul pentru viață, asta-i problema. Greu de înțeles... Totuși, are peste o sută cincizeci de ani... Dar ia spune-mi, Glumov, te rog, cu ce se ocupă tatăl dumitale ?

— Aproape că nu-l văd, răspunse Toivo. Cred că acum e hibridizator. Mi se pare că pe Iaila.

— Și dumneata... începu Komov, dar se opri, pentru că din interiorul casei se auzi o voce slabă, puțin răgușită :

— Ghenadi ! Cine e acolo cu dumneata ? Poftește-i...

---

* Operațiune descrisă în „Piciul" de A. & B. Strugațki (n. tr.).

— Să mergem, sări Komov.

În dormitor, ferestrele erau larg deschise. Gorbovski stătea culcat pe o canapea, învelit până la subsuori cu un pled în carouri, și părea incredibil de longilin, slab și atât de jalnic, de-ți dădeau lacrimile. Obrajii îi erau supți, faimosul său nas în formă de pantof părea țeapăn, iar ochii îi căzuseră în orbite, triști și stinși, de parcă n-ar mai fi vrut să privească, deși erau siliți să privească și, deci, iată că priveau.

— A-a, Maksik... spuse Gorbovski la vederea mea. Tot așa ești... ce bărbat frumos... Mă bucur că te văd, mă bucur...

Era o minciună. Nu se bucura că-l vede pe Maksik. Nu se bucura de nimic. Pe semne era convins că zâmbește prietenos, dar în realitate fața lui se strâmbase într-o grimasă de tristă amabilitate. Se simțea în el o nerăbdare necuprinsă și indulgentă. De parcă Leonid Andreevici ar fi gândit : of, iar a mai venit cineva... în fine, nu poate dura mult... or să plece și ăștia, așa cum au plecat toți, să mă lase o dată în pace.

— Și ăsta cine e ? întrebă curios Gorbovski, cu un efort vizivil de a-și învinge apatia.

— Toivo Glumov, răspunse Komov. Comconist, inspector. V-am povestit.

— Da-da-da, făcu absent Gorbovski. Îmi amintesc. Mi-ai povestit. „Vizita bătrânei doamne"... Stai jos, Toivo, stai jos, băiatul meu... Te ascult...

Toivo se așeză și se uită întrebător la mine.

— Expune-ți punctul de vedere, i-am zis, și argumentează-l.

Toivo începu :

— Am să formulez acum o teoremă. Această formulare nu-mi aparține. A fost exprimată de doctorul Bromberg, în urmă cu cinci ani. Deci, iată teorema : la începutul anilor optzeci, o anume supercivilizație, pe care noi o denumim prescurtat Pelerinii, a început o energică activitate progresorială pe planeta noastră. Unul dintre scopurile acestei activități este selecția. Prin diferite metode, ei selectează din masa de oameni acei indivizi, care, după indici cunoscuți doar Pelerinilor, sunt apți pen-

tru... să zicem, apți pentru contact. Sau pentru desăvârșirea ulterioară a speciei. Sau poate chiar pentru transformarea în Pelerini. Firește, Pelerinii au și alte țeluri, pe care nici nu le putem bănui, dar faptul că ei se ocupă aici de selecție, de sortare, mi se pare acum absolut evident și am să încerc să vă dovedesc.

Toivo se opri. Komov îl privea țintă. Gorbovski părea că doarme, dar degetele lui, încrucișate pe piept, se mișcau fără încetare, desenând în văzduh broderii complicate. Apoi, fără să deschidă ochii, spuse brusc :

— Ghenadi, oferă ceva de băut musafirilor... Probabil că le e sete...

Am sărit de la locul meu, dar Komov mă opri.

— Aduc eu totul, mormăi și ieși din cameră.

— Continuă, băiete, spuse Gorbovski.

Toivo își continuă expunerea. Povesti despre „sindromul Pinguinului" : cu ajutorul unei „site", montată de Pelerini în sectorul 41/02, aceștia au „cernut" oamenii suferinzi de o cosmofobie ascunsă, scoțând la iveală cosmofilii nebănuiți. Relată despre evenimentele de la Peșa Mică : acolo, cu ajutorul unei biotehnici evident extraterestre, Pelerinii au desfășurat un experiment menit să despartă xenofobii de xenofilii. Povesti despre lupta pentru amendament. Este posibil ca fukamizarea să încurce munca Pelerinilor în activitatea de selecție sau să amenințe cu pierderea unor calități, absolut necesare Pelerinilor în generațiile viitoare și, cum-necum, au organizat și au desfășurat cu succes campania pentru abrogarea obligativității acestei proceduri. Ani de-a rândul, numărul celor „selectați" (îi vom numi așa) a crescut într-o asemenea măsură, încât acest lucru nu putea rămâne neremarcat, era imposibil să nu detectăm acești „selectați" și iată că i-am detectat. Dispariițiile din anii optzeci... transformările bruște ale unor oameni obișnuiți — în genii... oamenii cu posibilități fantastice descoperiți în prezent de Sandro Mtbewari... și, în fine, așa-numitul Institut al Ciudaților din Harkov care este, neîndoielnic, un centru al activităților depuse de Pelerini pentru descoperirea candidaților dintre cei „selectați".

— Și nici nu prea se feresc ! spuse Toivo. Probabil că acum se simt atât de puternici, încât deja nu se mai

tem că vor fi descoperiți. Poate consideră că nu mai suntem în stare să schimbăm ceva... Nu știu... Practic, asta-i tot ce am de spus. Vreau doar să mai adaug că, bineînțeles, doar o parte infimă din spectrul lor de activități a nimerit în câmpul nostru vizual. Trebuie să ținem cont de asta. În încheiere, socotesc de datoria mea să-l pomenim cum se cuvine pe doctorul Bromberg, care încă de acum cinci ani, nedeținând practic nici o informație pertinentă, a prevăzut, efectiv, toate fenomenele descoperite de noi în prezent : și apariția fobiilor în masă, și nașterea neașteptată a talentelor în oameni, și chiar sincopele din comportarea animalelor, cum ar fi, de exemplu, cea a balenelor.

Toivo se întoarse spre mine :

— Am terminat.

Am dat din cap. Tăceam cu toții.

— Pelerinii, Pelerinii, aproape cântă Gorbovski. Stătea culcat, cu pledul tras acum până la nas. — Ia te uită, din câte mai îmi amintesc, discuțiile despre acești Pelerini se poartă încă din copilăria mea... Tare nu-ți plac Pelerinii, Toivo, băiatul meu. De ce ?

— Mie nu-mi plac Progresorii, răspunse reținut Toivo și imediat adăugă : — Leonid Andreevici, am fost și eu Progresor...

— Nimeni nu-i iubește pe Progresori, mormăi Gorbovski. Nici înșiși Progresorii... Suspină adânc și din nou închise ochii — La drept vorbind, nu văd aici nici o problemă. Toate astea nu sunt decât niște interpretări ingenioase și nimic mai mult. Transmiteți materialele dumneavoastră unor, să zicem, pedagogi, și veți avea din partea lor interpretări nu mai puțin ingenioase. Lucrătorii marini la mare adâncime au și ei miturile lor proprii, Pelerinii lor... Nu te supăra, Toivo, dar însăși pomenirea lui Bromberg mă face să fiu circumspect.

— Totuși, toate lucrările lui Bromberg în domeniul Monocosmului au dispărut... șopti Komov.

— Dar e de la sine înțeles că n-a avut nici un fel de lucrări ! Gorbovski chicoti slab. — Voi nu l-ați cunoscut pe Bromberg. Era un bătrân veninos, cu o fantezie fantastică. Maksik i-a trimis interpelarea lui plină de îngrijorare. Bromberg, care nu s-a gândit niciodată până

atunci la aceste subiecte, s-a așezat comod în fotoliu, și-a privit fix degetul arătător și a născut cât ai clipi ipoteza Monocosmului. Asta nu i-a luat decât o seară. Iar a doua zi a și uitat totul... Nu avea doar o uriașă fantezie, era și un bun cunoscător al științelor interzise, iar în căpățâna lui se conserva un număr inimaginabil de analogii imaginabile...

Nici nu se opri bine Gorbovski, că imediat se și repezi Komov :

— Dacă te-am înțeles corect, Glumov, dumneata susții că Pelerinii sunt acum prezenți pe Pământ ? Ca ființe, mă refer. Ca specie...

— Nu. Nu susțin asta.

— Dacă te-am înțeles corect, Glumov, dumneata susții că pe Pământ trăiesc și acționează complici conștienți ai Pelerinilor ? „Selectații", cum îi numești dumneata...

— Da.

— Poți da nume ?

— Cu o oarecare probabilitate.

— Să le auzim !

— Albert Oscarovici Tuul. Ăsta-i aproape sigur. Siprian Okigbo, Martin Tchjan, Emil Phar-Ale. Tot atât de sigur. Vă mai pot da zeci de nume, dar nu cu aceeași siguranță.

— Ați luat legătura cu vreunul din ei ?

— Bănuiesc că da. La Institutul Ciudaților. Cred că acolo sunt foarte mulți. Dar cine anume, deocamdată nu pot să spun cu exactitate.

— Deci, dumneata susții că nu le cunoașteți semnele distinctive ?

— Exact. La înfățișare nu se deosebesc cu nimic de noi. Cred însă că pot fi detectați. Cu un procent suficient de mare al probabilității. Sunt convins că la Institutul Ciudaților trebuie să existe o aparatură cu ajutorul căreia ei pot detecta cu precizie omul de care au nevoie.

Komov îmi aruncă o privire fugară. Toivo observă și spuse provocator :

— Da ! Consider că acum nu avem timp pentru ceremonii ! Trebuie să încălcăm normele înaltului umanism ! Avem de-a face cu niște Progresori și va trebui să ne purtăm cu ei precum cu niște Progresori.

— Adică ? întrebă Komov, aplecându-se în față.

— Cu tot arsenalul metodelor noastre operative ! De la folosirea agenturilor până la mentoscopierea forțată, de la...

În acest moment Gorbovski scoase un geamăt prelung, care ne-a făcut să ne întoarcem înfricoșați spre el. Komov chiar sări în picioare. Dar nu se întâmplase nimic rău cu Leonid Andreevici. Stătea în aceeași poziție, doar că grimasa de amabilitate prefăcută se preschimbase într-un rictus de enervare scârbită.

— Ce v-a apucat tocmai aici lângă mine ? se văicări el. Doar sunteți oameni maturi, nu elevi și nici studenți... Nu vă e rușine, zău așa ? Uite de ce nu îmi plac toate aceste discuții despre Pelerini... și niciodată nu mi-au plăcut ! Totdeauna s-au încheiat cu astfel de baliverne detectiviste prăpăstioase ! Oare când veți înțelege că aceste lucruri se exclud reciproc... Dacă Pelerinii reprezintă o supercivilizație, atunci n-au treabă cu noi ; sunt ființe cu altă istorie, cu alte interese, nu se ocupă de Progresorism și, în general, în tot Universul doar omenirea noastră se îndeletnicește cu Progresorismul, pentru că așa este istoria noastră, ne plângem mereu de trecutul nostru... Nu-l putem schimba și am vrea măcar să-i ajutăm pe alții, dacă la timpul nostru nu am reușit să ne ajutăm pe noi înșine... Iată de unde provine toată Progresorimea noastră ! Și chiar dacă am considera că trecutul Pelerinilor a fost asemănător cu al nostru, ei au plecat atât de departe, încât nici nu-și mai amintesc de el, așa cum nici noi nu ne mai amintim de chinurile prin care a trecut primul hominid atunci când s-a străduit să transforme piatra în topor... Tăcu o vreme. — Pentru o supercivilizație, preocuparea față de Progresorism este tot atât de absurdă ca și înființarea pe Pământul contemporan a unor burse pentru pregătirea dascălilor la sate...

Amuți iarăși și tăcu vreme îndelungată, plimbându-și privirile de la unul la altul. M-am uitat cu coada ochiului la Toivo. Toivo își ferea privirile și dădu de câteva ori din umărul drept, de parcă ar fi arătat că are unele contraargumente, dar pe care nu crede că e momentul să le spună aici. Komov, încruntându-și sprâncenele negre și stufoase, se uita într-o parte.

— Ehe-he-he-he-he, făcu Gorbovski. N-ați reușit să mă convingeți. Ei bine, atunci voi începe să jignesc și eu. Dacă un băiat așa necopt cum este drăguțul nostru Toivo a reușit... ehe-he-he, să-i dibuiască pe acești Progresori, atunci ce fel de Pelerini mai sunt, dracu să-i ia ? Ia gândiți-vă ! N-ar fi putut oare supercivilizația să-și organizeze astfel munca, încât să nu observăm nimic ? Iar dacă voi ați reușit, totuși, să observați ceva, atunci ce fel de supercivilizație este, naiba s-o ia ? Balenele au turbat, așa că, vezi Doamne, Pelerinii sunt vinovați !... Pieriți din ochii mei, lăsați-mă să mor liniștit !

Ne-am ridicat cu toții. Komov îmi aminti, cu jumătate de glas :

— Mai așteptați puțin în salon.

Am dat din cap.

Toivo se înclină, derutat, spre Gorbovski. Bătrânul nu-l băgă în seamă. Privea supărat în tavan, mișcându-și buzele cenușii.

Am ieșit împreună cu Toivo. Am închis ușa după noi și am auzit cum s-a conectat, cu un plescăit ușor, sistemul de izolare fonică.

Ajuns în salon, Toivo se așeză pe canapea, sub lumina lămpii, își puse pamele pe genunchii lipiți și încremeni. Nu se uita la mine. Nu-i ardea de mine.

(Astăzi-dimineață i-am spus :

— Mergi cu mine. Vei vorbi în fața lui Komov și a lui Gorbovski.

— De ce ? m-a întrebat buimăcit.

— Dar ce, îți imaginezi că vom scăpa fără Consiliul Mondial ?

— Dar de ce tocmai eu ?

— Pentru că eu am vorbit deja. Acum e rândul tău.

— Bine, a spus, strângând buzele.

Toivo Glumov era un luptător. Niciodată nu dădea înapoi. Nu putea fi decât înlăturat.)

Și iată că a fost înlăturat ; îl observam din colțul salonului.

A stat nemișcat un timp, apoi a răsfoit absent mentoschema pusă pe măsuța joasă, înțesată de însemnări medicale. Curând se ridică și începu să umble prin camera întunecată, de la un colț la altul, cu mâinile la spate.

În casă domnea o liniște de nepătruns. Nu se auzeau nici vocile din dormitor, nici foșnetul pădurii de după ferestrele acoperite cu perdele. Nu se auzeau nici pașii lui Glumov.

Salonul lui Leonid Andreevici era mobilat ca la spartani. O lampă cu picior (abajurul făcut de un neprofesionist), o canapea mare lângă ea și o măsuță joasă. Într-un colț îndepărtat se găsea un mobilier de proveniență extraterestră, destinat neîndoielnic unor funduri extraterestre. Într-un alt colț, se găseau sau o plantă exotică sau un cuier arhaic pentru pălării. Asta era tot mobilierul. Și mai erau picturile în foițe transparente, cea mai mare fiind cât o foaie de album.

Toivo se apropie și începu să le studieze. Erau desene făcute de copii. Acuarele. Guașe. Peniță. Căsuțe mici cu fetițe uriașe, cărora le ajungeau brazii până la genunchi. Câini (sau Căpoși ?). Un elefant. Un tahorg. O construcție cosmică : poate o navă stelară fantastică, poate un hangar...

Toivo oftă și se întoarse pe canapea. Îl priveam țintă.

Avea lacrimi în ochi. Nu se mai gândea la lupta pierdută. Acolo, dincolo de ușă, stătea să moară Gorbovski — stătea să moară o epocă, o legendă vie. Pilotul astral. Desantistul. Descoperitorul de civilizații. Creatorul COM-CON-ului. Membrul Consiliului Mondial. Bunicul Gorbovski... Chiar așa, bunicul Gorbovski. Părea desprins din povești : totdeauna bun și, deci, întotdeauna avea dreptate. Așa a fost epoca lui, când bunătatea învingea întotdeauna. „Dintre toate hotărârile posibile alege-o întotdeauna pe cea mai bună.“ Nu pe cea mai promițătoare, nu pe cea mai rațională sau progresistă și, evident, nu pe cea mai afectivă, ci pe cea mai bună ! Niciodată nu a spus asemenea cuvinte, și îi ironiza îndeosebi pe acei biografi ai lui care îi atribuiseră aceste cuvinte. Cu siguranță, nu a gândit vreodată aceste vorbe, deși tot sensul vieții lui tocmai aici se regăsește. Firește, spusele acestea nu sunt o rețetă, nu-i este dat oricui să fie bun. Este un talent, ca și urechea muzicală sau clarviziunea, doar că mult mai rar. Și îți venea să plângi, pentru că zăcea pe patul de moarte cel mai bun dintre oameni. Iar pe piatra lui va fi gravat : „A fost cel mai bun...“

Cred că Toivo gândea la fel. Tot ce-mi propusesem în continuare se sprijinea pe premisa că Toivo gândește astfel.

Au trecut patruzeci și trei de minute.

Ușa s-a deschis brusc. Totul era ca-n povești. Sau ca-n filme. În salon intră Gorbovski, inimaginabil de longilin în pijamaua lui dungată, slab, vesel, pășind mărunt și nesigur, trăgând după el pledul în carouri, care se agățase cu un ciucure de un nasture al pijamalei.

— Aha, ești încă aici ! se bucură Gorbovski, adresându-se lui Toivo. Totul e în viitor, băiatul meu ! Totul e în viitor ! Ai dreptate !

Și rostind aceste cuvinte enigmatice, se îndreptă, clătinându-se, spre cea mai apropiată fereastră și ridică perdeaua. Ne învălui o lumină orbitoare, am închis ochii, apoi Gorbovski se întoarse și-l fixă cu privirea pe Toivo, care încremenise lângă lampă, „în poziție de drepți". M-am uitat la Komov. Acesta radia sincer, strălucind cu dinții lui ca de zahăr și mulțumit ca un motan ce a înghițit peștișorul de aur. Arăta ca un băiețandru sociabil ce tocmai trântise o glumă bună. De fapt, așa a și fost în realitate.

— Nu-i rău, nu-i rău ! spunea Gorbovski. E chiar foarte bine !

Aplecându-și capul într-o parte, se apropie de Toivo, privindu-l deschis din cap până în picioare, și când ajunse lângă el, își puse mâna pe umărul lui, strângându-l ușurel cu degetele osoase...

— Ei, în fine, nu cred c-ai să mă ierți pentru vorbele mele tăioase, băiatul meu. Dar și eu am avut dreptate... Iar vorbele tăioase se datorează enervării. Îți spun, să fii pe patul de moarte este o îndeletnicire tare mizerabilă. Nu da importanță.

Toivo tăcea. Normal, nu înțelegea nimic. Komov gândise și aranjase toate astea. Gorbovski a știut exact atât cât a considerat Komov necesar să-i comunice. Mi-am imaginat cu ușurință ce discuție avusese loc în dormitor. Iar Toivo Glumov nu înțelegea nimic.

L-am luat de cot și i-am spus lui Gorbovski :

— Leonid Andreevici, noi plecăm.

Gorbovski dădu din cap.

— Desigur, mergeți. Vă mulțumesc. M-ați ajutat foarte mult. O să ne mai vedem, și nu o dată.

Când am ieșit pe verandă, Toivo spuse :

— Poate-mi explicați ce înseamnă toate astea ?

— Doar vezi și tu : nu mai vrea să moară.

— De ce ?

— O întrebare prostească, Toivo. Iartă-mă, te rog...

Toivo tăcu o vreme apoi se hotărî :

— Dar eu și sunt un prost. Adică, vreau să spun că niciodată nu m-am simțit atât de tâmpit... Vă mulțumesc, Big-Bag, pentru grija dumneavoastră.

Am zis doar „hm". Am coborât în tăcere scările spre terenul de aterizare. Un om venea liniștit în întâmpinarea noastră.

— În fine, spuse Toivo. Pot să-mi continui munca ?

— Desigur.

— Păi, m-am făcut de râs !

— Dimpotrivă. Le-ai plăcut foarte mult.

Toivo mormăi ceva. Pe ultima treaptă a scării ne-am pomenit în fața cu omul ce venea în întâmpinarea noastră. Era directorul adjunct al filialei harkoviene a ICM, Daniil Alexandrovici Logovenko, rumen și foarte preocupat.

— Salut, mi se adresă. N-am întârziat prea mult ?

— Nu prea. Te așteaptă.

Și aici D. Logovenko făcu conspirativ cu ochiul către Toivo Glumov, după care urcă scara, acum grăbindu-se în mod vizibil. Toivo, mijindu-și ochii încărcați de ură, îi privea pe urme.

DOCUMENTUL 19

Confidențial !
Doar pentru membrii Prezidiului
Consiliului Mondial !
Ex. nr. 115

Conținut : înregistrarea convorbirii desfășurate în „Casa lui Leonid" (Kraslava, Letonia), 14 mai 99.

Participanți : L. A. Gorbovski, membru al Consiliului Mondial ; G. I. Komov, membru al Consiliului Mondial, înlocuitorul temporar al Președintelui secției „Ural —

Nord" din COMCON-2 ; D. A. Logovenko, director adjunct al filialei harkoviene a ICM.

Komov : Deci, practic, nu vă deosebiți cu nimic de un om obișnuit ?

Logovenko : Deosebirea este uriașă, dar... Acum, când stau aici și discut, nu mă deosebesc de dumneavoastră decât prin conștientizarea faptului că nu sunt la fel. Asta-i unul din nivelurile mele... și fiindcă veni vorba, e destul de obositor. Acest lucru îmi reușește nu fără efort, deși abia încep să mă obișnuiesc, în timp ce majoritatea dintre noi s-a dezobișnuit pentru totdeauna să simtă respectivul nivel... În concluzie, la nivelul în cauză deosebirea se poate descoperi numai cu ajutorul unei aparaturi speciale.

Komov : Vreți să spuneți că la alte niveluri...

Logovenko : Da. La alte niveluri, totul este altfel. Altă conștiință, altă fiziologie... chiar altă înfățișare...

Komov : Deci, la alte niveluri nu mai sunteți oameni ?

Logovenko : Noi în general nu suntem oameni. Să nu vă deruteze faptul că suntem născuți de oameni, din oameni.

Gorbovski : Scuzați-mă, Daniil Alexandrovici. N-ați putea să ne demonstrați ceva... Nu mi-o luați în nume de rău, n-aș vrea să vă supăr, dar deocamdată... toate astea-s numai vorbe... Ei ? Un oarecare alt nivel, dacă nu vă e greu. Ce ziceți ?

Logovenko (râzând) : Fie...

(Se aud sunete ușoare, ce aduc cu un fluierat modulat, apoi exclamația nedeslușită a cuiva și un zgomot de sticlă spartă.)

Logovenko : Scuzați-mă, n-am crezut că se sparge.

(Pauză, în jur de zece secunde.)

Logovenko : El este ?

Gorbovski : N-nu... Se pare... Nu-nu, nu-i el. Acesta — uite, stă acolo, pe pervaz...

Logovenko : Un moment...

Gorbovski : Nu-i nevoie, nu vă mai obosiți, m-ați convins. Mulțumesc.

Komov : Eu n-am înțeles ce s-a întâmplat. E o scamatorie ? Aș...

(Lacună în fonogramă : 12 minute 23 secunde)

Logovenko : ... cu totul altul.

Gorbovski : Și ce are a face aici fukanizarea ?

Logovenko : Dezinhibarea hipotalamusului duce la distrugerea celui de-al treilea sistem de impuls. Nu ne puteam permite acest lux, până când nu învățam să îl reconstituim.

Komov : Și atunci ați dus campania pentru introducerea amendamentului...

Logovenko : La drept vorbind, voi ați dus campania. Însă, firește, la inițiativa noastră.

Komov : Dar „sindromul Pinguinului" ?

Logovenko : Nu prioep...

Komov : Fobiile acelea, ce ați experimentat voi acolo... cosmofobi, xenofobi...

Logovenko : A, înțeleg. Vedeți, există câteva proceduri și metode de a evidenția la om cel de-al treilea impuls. Eu sunt specialist în aparatură, dar colegii mei...

Komov : Deci toată treaba asta e făcută chiar de voi ?

Logovenko : Firește ! Doar suntem foarte puțini. Ne creăm cu propriile mâini specia ; direct, din mers. Admit că unele proceduri ale noastre vi se par imorale, chiar străbătute de cruzime... dar trebuie să recunoașteți că nu am admis niciodată acțiuni cu rezultate ireversibile.

Komov : Să presupunem. Dacă nu socotim balenele.

Logovenko : Îmi cer iertare. Nu „să presupunem", chiar nu am admis. În privința cetaceelor...

(Lacună în fonogramă : 2minute 12 secunde)

Komov : ... nu asta-l interesa. Remarcați, Leonid Andreevici, băieții noștri au mers pe un drum greșit, dar în general au avut dreptate, exceptând interpretarea.

Logovenko : De ce „exceptând ? Nu știu cine sunt acești „băieți ai, voștri", dar Maxim Kammerer ne-a descifrat absolut exact. Nici până acum n-am aflat cum a apărut în mâinile lui lista tuturor ludenilor inițiați în ultimii trei ani...

Gorbovski : Scuzați-mă, ați spus „ludeni" ?

Logovenko : Încă nu avem o denumire proprie unanim acceptată. Majoritatea folosește termenul de „metahom", cum s-ar spune „după-om". Alții își spun miziți. Eu pre-

fer să ne numim ludeni. În primul rând, se apropie de cuvântul rusesc „liudi"* și, în al doilea rând, unul din primii ludeni a fost Pavel Liudenov : el este Adam-ul nostru. Afară de asta, există și un termen cu nuanță veselă : „homo ludens".

Komov : „Omul jucăuș"...

Logovenko : Da. „Omul jucăuș". A apărut însă și o antiglumă : „ludeni" este anagrama cuvântului „neliudi". Cineva, tot așa, a spus-o în glumă... Așadar, Maxim a pus mâna pe lista ludenilor și mi-a demonstrat, foarte dibaci, mi-a dat de înțeles că nu mai suntem o taină pentru voi. La drept vorbind, am simțit o mare ușurare. A fost o ocazie concretă de a începe, în sfârșit, convorbirile. Deja de mai bine de o lună simțeam cum mâna cuiva îmi ia pulsul, și atunci am încercat să-l descos pe Maxim...

Komov : Deci nu știți să citiți gândurile ? Păi riderii...

(Lacună în fonogramă : 9 minute 44 secunde.)

Logovenko : ... deranja. Și nu numai din această cauză Am crezut că, înainte de toate, taina trebuie păstrată în interesul dumneavoastră, în interesul omenirii. Aș fi vrut ca totul să vă fie limpede în această problemă. Noi nu suntem oameni. Suntem ludeni. Să nu judecați greșit. Nu suntem rezultatul unei revoluții biologice. Noi am apărut, deoarece omenirea a ajuns la un nivel bine determinat al organizării sociotehnologice. Am fi putut descoperi al treilea sistem de impuls în organismul uman încă de acum o sută de ani, am fi putut să pornim inițierile încă de la începutul secolului, dar ca să mențiu un luden pe spirala dezvoltării psihofiziologice, să-l duci până la capăt din nivel în nivel... adică, mai pe înțelesul dumneavoastră, educarea ludenului nu a fost posibilă decât acum...

Gorbovski : Un moment, un moment ! Deci acest al treilea impuls există totuși în fiecare organism uman ?

Logovenko : Din păcate, nu, Leonid Andreevici ! în asta constă și tragedia. Al treilea impuls se descoperă cu o probabilitate nu mai mare de unu la o sută de mii. Deo-

---

* oameni (n. tr.)

** neoameni (n. tr.)

camdată nu știm de unde a apărut și de ce. Acest impuls este mai degrabă rezultatul unei mutații străv

Komov: Unu la o sută de mii — nu-i puțin, ținând cont de miliardele noastre...

Logovenko: Și de aici se naște o taină. Să nu mă înțelegeți greșit. Nouăzeci la sută din ludeni nu sunt deloc interesați de soarta omenirii și, în general, de omenire. Există însă un grup ca mine. Nu vrem să uităm că suntem carne din carnea voastră și că avem o singură patrie. De mai mulți ani ne frământăm creierii pentru a diminua consecințele... Totul indică faptul că omenirea pare a se desface în două specii. Și n-ai cum să te ferești de sentimentul înjositor apărut la gândul că unul din voi a plecat departe, dincolo de o limită intangibilă pentru alți o sută de mii de oameni. Și acest unul din o sută de mii nu va scăpa niciăieri de sentimentul unei vinovății. Iar cel mai îngrozitor este că această falie trece prin familii, printre prieteni...

Komov: Deci metahomul își pierde legăturile antecedente ?

Logovenko: E ceva foarte individual. Și nu atât de simplu pe cât credeți. Cel mai reprezentativ model pentru relațiile luden-om este relația dintre un om matur foarte ocupat, extrem de experimentat, și un pici simpatic, dar cât se poate de agasant. Imaginați-vă relațiile dintre perechi ca : ludenul și tatăl lui, ludenul și prietenul lui cel mai bun, ludenul și profesorul lui...

Gorbovski: Ludenul și prietena lui...

Logovenko: E o tragedie, Leonid Andreevici. Cele mai autentice tragedii.

Komov: Văd că tare mai puneți la inimă această situație. Atunci, n-ar fi oare mai simplu să terminați o dată totul ? La urma urmei, stă în mâinile dumneavoastră...

Logovenko: Nu vi se pare însă că ar fi imoral ?

Komov: Dar nu vi se pare că este imoral să aruncați omenirea într-o stare de șoc ? Să creați în psihologia de masă un complex de inferioritate, să puneți tineretul în fața faptului împlinit, și anume că posibilitățile lui sunt limitate...

Logovenko: De asta am și venit la voi, pentru a găsi o soluție.

Komov : Soluția e una singură. Trebuie să părăsiți Pământul.

Logovenko : Scuzați-mă. Cine anume să părăsească ?

Komov : Voi, metahomii.

Logovenko : Ghenadi Iurievici, vă repet : cei mai mulți dintre ludeni nu locuiesc pe Pământ. Toate interesele lor, toată viața lor se află în afara Pământului, Drace, doar nu locuiți în pat ! Numai obstetricienii, ca mine, sunt legați permanent de Pământ, și la fel homopsihologii și câteva zeci dintre cei mai nefericiți — cei care nu se pot despărți de cei dragi și de rude !

Gorbavski : A!

Logovenko : Ați spus ceva ?

Gorbovski : Nimic, nimic, vă ascult cu atenție.

Komov : Deci, vreți să spuneți că, de fapt, interesele metahomilor nu se întretaie cu cele ale pământenilor ?

Logovenko : Da.

Komov : E posibilă o colaborare ?

Logovenko : În ce domeniu ?

Komov : Dumneavoastră știți mai bine.

Logovenko : Mi-e teamă că nu ne puteți fi de ajutor. În ceea ce ne privește... Știți, există o glumă veche. Ea pare destul de crudă în împrejurările noastre, totuși v-o spun : „Poți învăța ursul să meargă pe bicicletă, dar îi va face oare plăcere și îi va fi de folos ?“ Iertați-mă, pentru Dumnezeu ! D-stră însivă ați spus : interesele noastre nu se intersectează deloc. (Pauză). Evident, dacă presupunem că Pământul și omenirea vor fi amenințate de vreun pericol, vă vom veni în ajutor cu toate forțele noastre, fără ezitare.

Komov : Mulțumim și pentru asta.

O pauză prelungă, marcată de gâlgâitul unui lichid, de clinchetul unor sticle, de înghițituri seci și un oftat.

Korbovski : Da-a, asta-i o provocare serioasă la adresa optimismului nostru. Totuși, dacă stăm să ne gândim, omenirea a primit provocări și mai teribile... De fapt, nu vă înțeleg, Ghenadi. Ați luptat atât de pătimaș pentru progresul vertical ! Și iată că aveți progresul vertical ! În cea mai pură esență ! Omenirea, răspândită pe o câmpie înfloritoare sub cerul senin, tinde spre înălțimi. Bineînțeles, nu toată mulțimea, dar ce vă nemulțumește atât de

mult ? Întotdeauna așa a fost. Și întotdeauna așa va fi, probabil... Omenirea întotdeauna se va îndrepta spre viitor cu lăstarii celor mai buni reprezentanți ai săi. Întotdeauna ne-am mândrit cu geniile noastre și nu ne-am întristat că nu am intrat în rândurile lor. Iar ceea ce ne tot repetă Daniil Alexandrovici, că nu-i om, ci luden, asta-i doar terminologie... Tot oameni sunteți, ba mai mult, sunteți pământeni, și nu veți scăpa nicăieri de acest lucru. Încă mai aveți caș la gură.

Komov : Leonid Andreevici, câteodată pur și simplu mă uimiți cu nechibzuința dumneavoastră.

Gorbovski : Da' iute te mai aprinzi, puișorule. Ăsta-i chiar progresul. În toată splendoarea lui. Unde ați mai văzut progres fără șoc, fără amărăciune, fără înjosire ? Fără cei care pleacă înainte, departe, și fără cei care rămân în urmă ?...

Komov : Eii ce-ar fi ! „Iar pe cei care mă vor distruge îi voi întâmpina cu un imn prietenesc..."

Gorbovski : Aici s-ar potrivi mai curând ceva în genul... „Iar pe cei care mă vor întrece îi voi conduce cu un imn prietenesc..."

Logovenko : Ghenadi Iurievici, dacă-mi permiteți, am să încerc să vă consolez. În afara celui de-al treilea sistem de impuls, noi am descoperit în organismul lui homo sapiens un al patrulea sistem, de frecvențe joase, și un al cincilea sistem... deocamdată fără nume. Ce poate rezulta din inițierea unor astfel de sisteme, nici noi — chiar noi ! — nu putem presupune. Și nici nu ne putem imagina câte sisteme mai există în om... (Pauză). Ce să-i faci ! Purtăm pe umeri șase RTS-uri*, două „contrarevoluții tehnologice", două perioade de criză... inevitabil, începi să evoluezi.

Gorbovski : Tocmai. Dacă am fi stat liniștiți precum tagorienii sau leonidienii, nici c-am fi știut de nenorociri. Singuri am ales calea tehnologiei !

Komov : Bine, bine. Dar ce este totuși un „metahom" ? Ce urmărește, Daniil Alexandrovici ? Care-i stimulentul ? Care-s interesele ? Sau e secret ?

Logovenko : Nu-i nici un secret.

---

* Revoluții Tehnico-Științifice (n. tr.)

(Aici fonograma se întrerupe. Tot ce-a urmat — treizeci și patru de minute și unsprezece secunde — este șters ireversibil.)

M. K a m m e r e r 15. 05. 99

(Sfârșitul Documentului 19)

Mi-e rușine să-mi amintesc, dar toate aceste ultime zile le-am petrecut într-o stare asemănătoare euforiei. Ca atunci când încetează brusc o încordare fizică insuportabilă. Probabil că la fel a simțit și Sisif, când piatra i-a scăpat în sfârșit din mâini și a avut fericita ocazie de a mai zăbovi puțin pe pisc, înainte de a lua totul de la început.

Fiecare pământean a trăit în felul lui Marea Revelație. Dar, zău așa, mie mi-a fost totuși mult mai greu decât oricui.

Acum am recitit cele scrise mai sus și mi-a apărut teama că grijile mele privind Marea Revelație pot fi înțelese greșit. Poate am lăsat impresia că în acea perioadă m-a chinuit spaima pentru destinele omenirii. Se înțelege, nu se putea fără teamă, de vreme ce atunci nu știam absolut nimic despre ludeni, în afara faptului că există. Așa că a fost și teamă. Au fost și scurte gânduri, ca niște strigăte de panică : „Gata, am dat de dracu !" A fost și senzația unui viraj catastrofal, neașteptat, ca atunci când volanul pare a ți se smulge din mâini, urmând ca tu să fii aruncat prin aer cine știe unde, neajutorat, ca un sălbatic în timpul unui cutremur... Deasupra tuturor acestor senzații a tronat însă gândul înjositor al deplinei inconsistențe profesionale. Am sfeclit-o. Nu i-am ginit. Mi-au scăpat printre degete. Ne dă dracului afară, diletanți incapabili ce suntem...

Iar acum, uite, totul a revenit în matcă. Și nu pentru că Logovenko m-ar fi convins măcar cu ceva sau m-a făcut să-l cred. Aici e cu totul altceva.

În decurs de o lună și jumătate am reușit să mă obișnuiesc cu sentimentul învingerii profesionale. („Chinurile conștiinței sunt suportabile" — iată una din micile descoperiri neplăcute pe care le facem o dată cu vârsta.)

Volanul nu mi se mai smulgea din mâini — l-am predat altora. Iar atunci chiar cu o oarecare detașare, am remarcat (în sine) că poate Komov prea le exagerează și că Leonid Andreevici, conform obiceiului său, prea este sigur de finalul fericit al oricărui cataclism...

Iarăși mă găseam la locul meu, iarăși eram preocupat doar de griji mărunte, cum ar fi, de exemplu, crearea unei surse permanente și destul de consistente de informații pentru cei abilitați să ia hotărâri.

În seara zilei de 15, am primit de la Komov ordinul de a acționa după propria voință.

În dimineața zilei de 16, l-am chemat la mine pe Toivo Glumov. Fără explicații prealabile, i-am dat să citească înregistrarea discuției purtate în „Casa lui Leonid". Trebuie remarcat că eram absolut sigur de succesul acțiunii.

În fond, de ce aș fi avut îndoieli ?

DOCUMENTUL 20

Fonogramă de lucru

Data : 16 mai 99.

Interlocutori : M. Kammerer, șeful secției EE ; T. Glumov, inspector.

Tema : * * *

Conținut : * * *

Glumov : Ce era în aceste lacune ?

Kammerer : Bravo. Ce stăpânire de sine ai pușiule ! Când am înțeles prima oară ce și cum, țin minte că o jumătate de oră m-am suit pe toți pereții.

Glumov : Așadar, ce era în lacune ?

Kammerer : Nu se știe.

Glumov : Cum adică, nu se știe ?

Kammerer : Uite-așa. Komov și Gorbovski nu-și mai amintesc ce a fost în lacune. N-au observat nici un fel de lacune... Și este imposibil de reconstituit fonograma. Nu e ștearsă, pur și simplu e distrusă. Pe grilele perioadelor de lacună este distrusă structura moleculară.

Glumov : Ciudată manieră de a purta convorbiri !

Kammerer : Va trebui să ne obișnuim.

Pauză

Glumov : Și ce va fi acum ?

Kammerer : Deocamdată nu știm prea multe. De fapt, se întrevăd doar două posibilități. Ori învățăm să coexistăm, ori nu.

Glumov : Există și o a treia posibilitate.

Kammerer : Nu te aprinde. Nu există a treia posibilitate.

Glumov : Există și o a treia posibilitate ! Să nici nu le pese de noi !

Kammerer : Ăsta nu-i un argument.

Glumov : Ba e un argument. N-au cerut aprobarea Consiliului Mondial ! De mulți ani desfășoară o activitate secretă, transformând oamenii în neoameni ! Fac experiențe pe oameni ! Chiar și acum, când sunt demascați, vin la convorbiri și își permit...

Kammerer (întrerupându-l) : Ceea ce presupui tu se poate face ori deschis — și atunci omenirea va fi martora unei violențe total dezgustătoare — ori în taină, mișelește, pe ascuns față de opinia publică...

Glumov (întrerupându-l) : Astea-s doar vorbe. Important este ca omenirea să nu reprezinte incubatorul neoamenilor, cu atât mai mult să nu fie un poligon pentru blestematele lor experiențe ! Iertați-mă, Big-Bag, dar dumneavoastră ați făcut o greșeală. Nu trebuia să-i amestecați în chestiunea asta nici pe Komov, nici pe Gorbovski. I-ați pus într-o postură ridicolă. Această problemă ține de COMCON-2, este în totalitate de competența dumneavoastră. Cred că nici acum nu e prea târziu. Să ne luăm această piatră de pe inimă.

Kammerer : Ascultă, de unde xenofobia asta ? Că doar nu sunt nici Pelerini și nici Progresori, pe care îi urăști atâta...

Glumov : Am sentimentul că sunt mai răi decât Progresorii. Ei sunt trădătorii. Ei sunt paraziții. Întocmai ca acele viespi ce își depun ouăle în omizi...

Pauză

Kammerer : Spune, spune. Eliberează-te.

Glumov : Nu mai spun nimic. N-are rost. De cinci ani mă ocup de această problemă sub conducerea dumnea-

voastră și-n toți acești ani mă târăsc precum un pui orb de câine... Măcar acum spuneți-mi : când ați aflat adevărul ? Când ați înțeles că ei nu sunt Pelerini ? În urmă cu șase luni ? Cu opt luni ?

Kammerer : În urmă cu aproape două luni.

Glumov : Totuna... Acum câteva săptămâni. Înțeleg că ați avut motivele dumneavoastră de n-ați vrut să mă inițiați în toate detaliile, dar cum ați putut să-mi ascundeți că s-a schimbat însuși obiectivul ? Cum ați îngăduit să fiu lăsat să fac pe prostul ? Să fac pe prostul în fața lui Komov și Gorbovski... Mă iau căldurile, când îmi amintesc !

Kammerer : Poți admite că a existat totuși un motiv pentru asta ?

Glumov : Pot. Dar nu-mi e mai ușor. Nu cunosc acest motiv, ba chiar nu mi-l imaginez... Și văd pe figura dumneavoastră că nu intenționați să mi-l comunicați ! Nu, Big-Bag, mi-e deajuns. Nu sunt bun să lucrez cu dumneavoastră. Lăsați-mă, pentru că tot am să plec.

Pauză

Kammerer : N-am putut să-ți spun tot adevărul. N-am putut să-ți spun adevărul, de la bun început, deoarece n-am știut ce să fac cu el. Între noi fie zis : nici acum nu știu ce să fac cu el, numai că acum toată răspunderea este pe umerii altora...

Glumov : Nu trebuie să vă scuzați, Big-Bag.

Kammerer : Ia mai taci ! Tot nu o să reușești să mă superi. Îți place foarte mult adevărul. Atunci o să-l cunoști. Tot adevărul...

Pauză

Kammerer : Apoi te-am trimis la Institutul Ciudaților si din nou am fost nevoit să aștept...

Glumov (întrerupându-l): Ce are a face...

Kammerer (întrerupându-l : Ți-am spus să taci ! Nu este ușor să spui adevărul, Toivo. Nu să-l spui franc, cum ne plăcea s-o facem în tinerețe, ci să-l oferi unui astfel de... necopt, încrezut, știe-tot, înțelege-tot... Taci și ascultă.

Pauză

Kammerer : Apoi am primit răspunsul de la Institut. Acest răspuns m-a dat gata. Credeam că manifest doar o prudență de rutină și când colo... Ascultă, iată că acum ai citit și tu înregistrarea. Nu ți s-a părut nimic ciudat ?

Glumov : Totul este ciudat în ea...

Kammerer : Hai, hai. Dă-i drumul. Mai citește-o o dată, dar atent, chiar de la început, de la titlu. Ei ?

Glumov : „Numai pentru membrii Prezidiului..." Cum să înțeleg asta ?

Kammerer : Ei ? Ei ?

Glumov : Mi-ați dat un document de cea mai înaltă confidențialitate... De ce ?

Kammerer (încet și ușor insinuant) : După cum ai remarcat, în acest document există niște lacune. Deci, încă mai am speranța că, atunci când îți va veni timpul, tu, conform vechiului obicei, în numele unei vechi prietenii îmi vei umple aceste lacune.

Pauză îndelungată

Kammerer : Ăsta-i tot adevărul, însă numai în aspectele ce te privesc direct. De cum am aflat că cei din Institutul Ciudaților se ocupă cu selectarea, imediat v-am și trimis pe toți acolo, unul după altul, sub diferite și penibile pretexte. Era doar o elementară măsură de precauție, înțelegi ? Pentru a nu lăsa dușmanului nici cea mai mică șansă. Pentru a fi mai sigur... Ba nu, oricum eram sigur... Trebuia să știu cu exactitate dacă am doar oameni printre colaboratorii mei...

Pauză

Kammerer : Au acolo o instalație... chipurile, pentru a scoate în evidență „ciudații". Trec prin această instalație toți vizitatorii. În realitate, mașinăria caută așa-numitul zimț-T al mentogramei, sau, dacă vrei, așa-numitul „impuls Logovenko". Dacă acest blestemat zimț-T apare în mentograma unui om, omul respectiv are cel de-al treilea sistem de impuls și, în consecință, este apt pentru a fi inițiat. În concluzie, tu ai acest simț.

Pauză îndelungată

Glumov : Asta-i o aiureală, Big-Bag.

Pauză

Glumov : Sunteți dus de nas !

Pauză

Glumov : Este o provocare ! Pur și simplu vor să mă scoată din joc ! Probabil că am aflat ceva important, ce anume nu știu, deocamdată, și atunci vor să mă înlăture... Este clar ca bună ziua !

Pauză

Glumov : Doar mă cunoașteți încă din copilărie ! Am trecut prin mii de comisii medicale, sunt un om cât se poate de obișnuit ! Să nu-i credeți, Big-Bag ! Cine v-a dat informația ?... Nu, nu am nevoie de nume... Ia gândiți-vă, de unde poate ști el toate astea ? Cu siguranță face parte din ăia... Cum îi puteți crede ? (Țipa). Nu în mine este toată problema ! Oricum voi pleca ! dar ei, printr-o astfel de manevră, împușcă întreg COMCON-ul fără să tragă un foc ! V-ați gândit la asta ?

Pauză

Glumov (cu voce joasă) : Ce să fac ? În mod sigur v-ați gândit ce trebuie acum să fac...

Kammerer : Ascultă, nu te supăra așa. Deocamdată nu s-a întâmplat nimic rău. Ce țipi așa, de parcă spre tine „s-au apropiat cu zâmbetul pe buze și cuțitele în mâini" ? La urma urmei, totul stă în puterea ta ! N-ai să vrei — și totul va rămâne așa cum este !

Glumov : De unde știți ?

Kammerer : Nu știu nimic și de nicăieri. Știu doar atât cât știi și tu. În fond, doar ai citit că... Al treilea sistem de impuls este doar un potențial, trebuie inițiat... apoi va începe asta... ascensiunea din nivel în nivel... Aș vrea să văd cum o vor face fără voința ta !

Pauză

Glumov : Da. (Râde isteric). Șefule, ați băgat frica în mine !

Kammerer : Pur și simplu nu te-ai gândit.

Glumov : Pur și simplu am să fug ! Lasă-i să mă caute ! Iar dacă mă vor găsi, când mă vor pescui... Spuneți-le că nu-i sfătuiesc !

Kammerer : Nu cred că vor vorbi cu mine.

Glumov : Adică ?

Kammerer : Păi, vezi tu, noi nu mai avem autoritate asupra lor. Trebuie să ne obișnuim cu această situație inedită. Nu noi stabilim acum perioada discuțiilor, nu noi stabilim tema... În general, am pierdut controlul asupra evenimentelor. Recunoaște că situația e fără precedent ! La noi pe Pământ acționează o forță... nu o forță obișnuită, ci una extraordinar de mare ! Iar noi nu cunoaștem nimic despre ea. Mai exact, știm doar atât cât ni se permite să știm, iar asta, recunoaște, poate fi mai rău decât o necunoaștere totală. Nu prea pare plăcut, așa-i ? Nu, nu pot spune nimic rău despre acești ludeni, dar nici nu știu ceva bun despre ei !

Pauză

Kammerer : Ei știu totul despre noi, în timp ce noi nu știm nimic despre ei. Este înjositor. Acum, fiecare dintre noi cei ce avem cât de cât tangență cu chestiunea de față încercăm un sentiment de înjosire... Iată, vrem să supunem unei mentoscopieri profunde doi membri ai Consiliului Mondial doar pentru a reconstitui lacunele din istorica discuție ce a avut loc în „Casa lui Leonid". Și nu uita, nici membrii Consiliului, nici noi nu dorim această mentoscopiere ; ea ne înjosește pe toți, dar nu avem încotro, trebuie s-o facem, deși, cum înțelegi și singur, șansele de reușită sunt foarte mici...

Glumov : Dar printre ei nu aveți infiltrată vreo agentură ?

Kammerer : Mai precis, avem nu „printre", ci pe lângă. „Printre" este un vis. Mi-e teamă că este un lucru irealizabil... Care dintre ei va dori să ne ajute ? La ce-i va folosi ? Ce treabă mai au cu noi ? Hm ? Toivo !

Pauză îndelungată

Glumov : Nu, Maxim. Nu vreau. Înțeleg totul, dar nu vreau.

Kammerer : Ți-e frică ?

Glumov : Nu știu. Realmente nu vreau. Sunt om și nu vreau să ajung altceva. Nu vreau să vă privesc de sus. Nu vreau ca oamenii pe care îi iubesc și îi stimez să-mi pară asemenea unor copii. Vă înțeleg : dumneavoastră sperați ca în mine să se mai păstreze omenescul... Poate chiar sunteți îndreptățiți să sperați asta. Dar eu nu vreau să risc. Nu vreau !

Pauză

Kammerer : Mă rog... La urma urmei, asta-i chiar lăudabil.

(Sfârșitul Documentului 20)

Am fost sigur de succes. M-am înșelat.

Totuși nu te-am cunoscut bine, Toivo Glumov, băiatul meu. Îmi păreai mai aspru, mai bine apărat, dacă vrei, mai fanatic.

Și în fine, câteva cuvinte despre adevăratul scop al acestor memorii ale mele.

Cititorul meu, care cunoaște cartea „Cinci biografii ale secolului", probabil a înțeles deja că scopul este de a dezminți ipoteza de senzație a lui P. Soroka și E. Brown, conform căreia Toivo Glumov a nimerit în câmpul vizual al ludenilor încă de pe vremea când era Progresor pe Giganda și a fost recunoscut de ei ca fiind unul de-al lor. Chipurile, fusese încă de atunci transformat de ei, trecut pe un nivel corespunzător și trimis la mine, în COMCON-2, nu atât ca spion, cât ca dezinformator și mistificator. Chipurile, în decursul celor cinci ani s-a ocupat doar de încingerea atmosferei de vânătoare de Pelerini, interpretând fiecare pas greșit, fiecare eroare și nepăsare a ludenilor ca pe o dovadă a activității unei supercivilizații ostile. Timp de cinci ani a dus de nas toată conducerea organizației COMCON-2 și în special, evident, pe șeful și protectorul său, Maxim Kammerer. Iar când s-a produs totuși demascarea ludenilor, el a jucat în fața inocentului Big-Bag ultima comedie sfâșietoare, după care a ieșit din joc.

Cred că oricare cititor fără prejudecăți, necunoscător al teoriilor lui Soroka și Brown și ajuns cu lectura în acest punct, va da nedumerit din umeri și va spune: „Ce absurditate, ce idee ciudată au, că doar este în contradicție cu tot ce am citit până acum...“ Iar cititorului avizat, care l-a cunoscut pe Toivo Glumov doar din cele „Cinci biografii“, nu pot să-i dau decât un singur sfat: să încerce să privească imparțial materialul pe care i l-am propus, să nu mai pună sare și piper în problema ludenilor, devenită astăzi atât de searbădă.

Nu-i vorbă, istoria Marii Revelații are multe „pete albe“, dar afirm cu toată răspunderea că Toivo Glumov nu are nimic de a face cu aceste pete. De asemenea afirm cu deplină răspundere că toate teoriile ingenioase ale lui P. Soroka și E. Brown nu sunt decât niște aiureli nechibzuite, încă o încercare de a-ți prinde urechea stângă cu mâna dreaptă, pe sub genunchiul stâng.

În chestiunea „ultimei comedii sfâșietoare“, de un singur lucru îmi pare rău, și mă blestem și astăzi pentru asta. Să nu înțeleg atunci, eu — rinocer bătrân cu pielea groasă — să nu presimt eu că îl voi vedea pentru ultima oară pe Toivo Glumov!

DOCUMENTUL 21

Sverdlovsk, „Plopul 11“ AP. 9716.
Către M. Kammerer

Big-Bag!

Astăzi m-a vizitat Logovenko! Discuția a durat de la 12.15 până la 14.05. Logovenko a fost foarte convingător. În esență, toate acestea nu sunt atât simple pe cât ni le imaginăm. De exemplu, el susține că perioada de stagnare a dezvoltării omenirii este pe sfârșite și că se apropie epoca zguduirilor (biosociale și psihosociale), iar sarcina principală a ludenilor în privința omenirii este de a veghea (cum s-ar spune, „de veghe în lanul de secară“)*. În prezent, pe Pământ și în cosmos locuiesc și joacă 432 ludeni. Mi s-a propus să devin al patru sute treizeci și treilea, iar pentru asta trebuie să fiu

* Titlul romanului „The Catcher in the Rye“ de I. D. Salinger, 1951, (n. tr.)

la Harkov, la Institutul Ciudaților, poimâine, 20 mai, ora 10,00.

Dușmanul speciei umane îmi șoptește că numai un imbecil poate pierde o asemenea șansă. Reușesc fără mare greutate să înăbuș această șoaptă, deoarece sunt un om modest și, cum bine știți, nu suport elita, indiferènt de înfățișarea ei. Nu ascund faptul că impresiile de la ultima discuție cu dumneavoastră mi-au rămas în suflet cu mult mai adânc decât aș fi dorit. Este foarte neplăcut să te simți ca un dezertor. N-aș fi ezitat nici măcar o secundă în această alegere, dar sunt ferm încredințat că, de cum mă vor transforma în luden, nimic (NIMIC !) omenesc nu va mai rămâne în mine. Recunoașteți că, în adâncul sufletului, și dumneavoastră gândiți același lucru.

Nu merg la Harkov. În aceste zile am gândit totul foarte temeinic și nu mă duc la Harkov, în primul rând pentru că ar fi ca o trădare față de Asia. În al doilea rând, pentru că îmi iubesc mama și o respect foarte mult. În al treilea rând, fiindcă îmi iubesc colegii și trecutul. Transformarea în luden este, de fapt, moartea mea. Este chiar mai rea decât moartea, deoarece voi rămâne viu pentru cei pe care îi iubesc, viu, dar dezgustător de irecognoscibil. Un tip arogant, înfumurat, mulțumit de sine. Mai mult decât atât, probabil că și nemuritor.

Mâine zbor pe Pandora, la Asia.

Adio. Vă doresc succes.

Al dumneavoastră T. G l u m o v. 18 mai 99.

(Sfârșitul Documentului 21)

DOCUMENTUL 22

RAPORT-COMUNICARE
Nr. 086/99
COMCON-2
„Ural — Nord"

Data : 14 noiembrie 99
Autor : S. Mtbewari, inspector.
Tema : „Valurile liniștesc vântul".
Conținut : discuție cu T. Glumov.

Conform ordinului dumneavoastră, reproduc din memorie discuția mea cu fostul inspector T. Glumov, discuție ce a avut loc la mijlocul lunii iulie a.c. În jurul orei 17, când mă aflam în cabinetul meu de lucru, s-a auzit apelul videofonului, iar pe ecran a apărut fața lui T. Glumov. Era vesel, plin de viață, m-a salutat zgomotos. De la ultima noastră întâlnire se mai îngrășase puțin. A urmat o discuție cam în modul următor :

Glumov Unde-i șefu' ? Toată ziua am încercat să iau legătura cu el și degeaba.

Eu. Șefu e-n delegație, nu se întoarce prea curând.

Glumov Păcat. Îmi arde buza după el. Tare aș vrea să vorbesc cu el.

Eu. Îi scrii o scrisoare. I-o trimitem noi.

Glumov. (gândindu-se). E o poveste prea lungă. (Această propoziție mi-o amintesc foarte bine.)

Eu. Atunci, spune-mi ce să-i transmit. Sau cum se poate lua legătura cu tine. Notez.

Glumov. Nu. Am o problemă personală cu el.

Altceva important nu s-a mai spus. De fapt, nu mai îmi amintesc.

Vreau să remarc că în acea perioadă nu știam despre T. Glumov decât că a demisionat din motive personale și că a plecat pe Pandora, la soția lui. Tocmai din această cauză nu m-am gândit să execut cele mai elementare lucruri, și anume : să înregistrez discuția, să stabilesc canalul de legătură, să comunic Președintelui ș.a.m.d. Un singur lucru pot să mai adaug : am rămas cu impresia că T. Glumov se afla într-o cameră iluminată natural, de razele soarelui. Probabil că în acel moment se afla pe Pământ, în emisfera Estică.

S a n d r o M t b e w a r i

(Sfârșitul Documentului 22)

DOCUMENTUL 23

Către Președintele sectorului
„Ural — Nord"
CC-2

Data : 23 ianuarie 101.

Autor : M. Kammerer, șeful secției EE.

Tema : 050 : T. Glumov, metahom.

Președinte,

N-am ce să vă comunic. Întâlnirea nu a mai avut loc. L-am așteptat pe Plaja Roșie până ce s-a întunecat. N-a apărut.

Firește, nu mi-ar fi fost greu să mă duc la el acasă și să-l aștept acolo, dar cred că ar fi fost o greșeală tactică. Nu intenționează să ne înșele. Pur și simplu uită. Să mai așteptăm.

M. Kammerer

(Sfârșitul Documentului 23)

DOCUMENTUL 24

COMCON-1
Președintele Comisiei „Metahom"
Lui G. I. Komov.

Căpitane,

Îți trimit două texte curioase, în legătură directă cu obiectul prezentei tale pasiuni.

Textul 1. (Notița lui T. Glumov, adresată lui M. Kammerer.)

Dragă Big-Bag !

Sunt pe deplin vinovat. Dar sunt gata să-mi repar greșeala. Poimâine, pe data de 2, la ora 20,00 punct, N E A P Ă R A T voi fi acasă. Vă aștept. Garantez delicatese și promit să vă explic totul. Deși, după cum înțeleg, deocamdată nu există o cerință deosebită pentru acest lucru

Textul 2. (Scrisoarea de la A. Glumova, adresată lui M. Kammerer și însoțită de notița lui T. Glumov).

Stimate Maxim !

El m-a rugat să vă trimit această notiță. De ce n-a trimis-o el însuși la dumneavoastră ? De ce pur și simplu nu v-a sunat pentru a fixa o întâlnire ? Nu înțeleg deloc ce se întâmplă. În general, îl înțeleg tot mai rar în ultima vreme, chiar și atunci când este vorba, pare-se, de cele mai simple lucruri. În schimb știu că e nefericit. Așa ca ei toți. Când se află cu mine, îl chinuie plictiseala. Când se află la ei, îl chinuie dorul de mine ; altfel nu s-ar mai fi întors niciodată. Bineînțeles, este imposibil să trăiești așa, și va fi nevoit să aleagă una din două. Știu ce anume va alege. În ultimul timp se întoarce tot mai rar și mai

rar. Cunosc confrați de-ai lui care nu s-au mai întors deloc. Nu mai au **ce căuta pe Pământ.**

În ceea ce privește invitația, desigur, voi fi bucuroasă să vă revăd, dar să nu mai sperați că el va veni. Eu nu mai am nici o nădejde.

A dumneavoastră, M. Glumova

Bineînțeles, Kammerer s-a dus la întâlnire și, se înțelege, T. Glumov nu a venit.

Ei pleacă dintre noi, Căpitane. La drept vorbind, au și plecat. Pentru totdeauna. Niște nefericiți care au lăsat în urmă alți nefericiți. Umanitatea. Asta-i ceva serios.

Cât de mult diferă toate astea de imaginile apocaliptice pe care le schițăm în urmă cu patru ani! Îți mai amintești cum bătrânul Gorbovski, zâmbind șiret, mormăia: „Valurile liniștesc vântul...“? Am dat atunci cu toții din cap, iar tu, îmi amintesc, chiar ai continuat citatul, abordând un aer semnificativ până la cretinism. Să nu-l fi înțeles noi atunci? Nimeni dintre noi nu l-a înțeles.

13.11.102 Al tău, Athos

(Sfârșitul Documentului 24)

. . . . . .

ȘI ULTIMUL DOCUMENT

Maxim!

Nu pot face nimic. Se înclină în fața mea în semn **de scuză, mă asigură de stima și compasiunea lor, dar** nu schimbă nimic. Au făcut deja din Toivo „un fapt al istoriei“.

Înțeleg de ce tace Toivo — lui îi sunt indiferente toate astea —, dar de fapt unde se află, în care lumi?

Presupun de ce tace Asia — mi-e frică s-o spun, dar cred că pe ea au convins-o.

De ce, însă, tăceți dumneavoastră? Fiindcă dumneavoastră l-ați iubit, știu acest lucru. Și el v-a iubit pe dumneavoastră!

30 iunie 126 M. Glumova

Narva Yiesuu

După cum vedeți, nu mai tac, Maia Toivovna. Am vorbit. Tot ce-am știut și tot ce-am izbutit să spun.

—— ✻ ——

nautilus

A&B Strugațki

VALURILE LINIȘTESC VÂNTUL

EȘTI ALTFEL DECÂT CEILALȚI? EȘTI MEREU SINGUR

AU ACOLO O INSTALAȚIE... CHIPURILE, PENTRU A SCOATE ÎN EVIDENȚĂ "CIUDAȚII". TREC PRIN ACEASTĂ INSTALAȚIE TOȚI VIZITATORII. ÎN REALITATE, MAȘINĂRIA CAUTĂ AȘA-NUMITUL "IMPULS LOGOVENKO". DACĂ ACEST BLESTEMAT ZIMȚ-T APARE ÎN MENTOGRAMA UNUI OM, OMUL RESPECTIV ARE CEL DE-AL TREILEA SISTEM DE IMPULS ȘI, ÎN CONSECINȚĂ, ESTE APT PENTRU A FI INIȚIAT...

Totul indică faptul că omenirea pare a se desface în două specii. Și n-ai cum să te ferești de sentimentul înjositor apărut la gândul că cineva a plecat departe, dincolo de o limită intangibilă pentru alți o sută de mii de oameni. Și acest unul din o sută de mii nu va scăpa nicăieri de sentimentul vinovăției. Iar cel mai îngrozitor este că această falie trece prin familii, printre prieteni...

NEMIRA

ISBN 973-569-011-x

LEI 1500